0151

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Τεύχος # 12
Νοέμβριος 2017
Τιμή 2 €

τι είναι το 0151

Το σκεφτήκαμε από τον εβραϊκό συνοικισμό «151» που ιδρύθηκε, μετά την μεγάλη πυρκαγιά της πόλης, στις παλιές εγκαταστάσεις ενός ιταλικού στρατιωτικού νοσοκομείου της Θεσσαλονίκης με τον κωδικό 0151. Το 1931 έλαβε χώρα το μεγαλύτερο αντισημιτικό πογκρόμ στον ελλαδικό χώρο, από τους έλληνες φασίστες της «3Ε», με κρατική υποστήριξη, εναντίον του εβραϊκού συνοικισμού «Κάμπελ». Αυτό που δεν είναι τόσο γνωστό είναι ότι η αρχική φιλοδοξία των φασιστών ήταν να κάψουν και τον «151», στον οποίο έμεναν πέντε χιλιάδες άνθρωποι περίπου, οι περισσότεροι εκ των οποίων σιωνιστές και σοσιαλιστές εβραίοι. Ο «151», όμως, τοποθετούνταν –σε αντίθεση με το Κάμπελ– μεταξύ άλλων εβραϊκών συνοικισμών και διέθετε τις δικές του περιπόλους αυτοάμυνας. Όταν στα τέλη του Ιούνη εκείνης της χρονιάς, οι περίπου 500 φασίστες της «3Ε» έφτασαν στα σύνορα του 151, τους υποδέχτηκαν εκεί μπόλικοι χαμάληδες, μικροπωλητές, αθλητές, λιμενεργάτες, καπνεργάτριες και αχθοφόροι μεταξύ άλλων, για να τους περιποιηθούν. Το ξύλο που φάγαν οι φασίστες ήταν κι αυτό μπόλικο και η απόκρουση, αν δεν την είχε σκιάσει το κάψιμο του Κάμπελ, αναμφίβολα θα έστεκε σήμερα ως η σαλονικιώτικη εκδοχή της μάχης της Cable Street, όπου οι εβραίοι του ανατολικού λονδίνου είχαν ανακόψει, αντίστοιχα, πέντε χρόνια αργότερα τους άγγλους φασίστες του Μόζλεϊ. Κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής το «151» μετατράπηκε σε γκέτο, ενώ μετά την εκκένωσή του λεπλατήθηκε από τους έλληνες. Το 151 συμβολίζει, λοιπόν, ένα πρόσκαιρο ανάχωμα στον ελληνικό φασισμό. Αποτελεί, παράλληλα, μια σοβαρή υπενθύμιση για το ότι η επιβίωση μας δεν πρέπει να επαφίεται στις προσευχές αλλά στην οργανωμένη αυτοάμυνα των κοινοτήτων.

Θα το καταλάβετε διαβάζοντάς το, ότι το έντυπο αυτό δεν τα πάει καλά με τον φασισμό, τον εθνικισμό, τον ρατσισμό και τον αντισημιτισμό αυτής εδώ της κοινωνίας, του κράτους της και των νεοναζί της. Συμβαίνει αυτό τόσο γιατί δεν γουστάρουμε τέτοιου είδους ντόπια φρούτα όσο και από ανάγκη. Το έντυπο αυτό, βλέπετε, φτιάχνεται από αντιφασίστ(ρι)ες κάθε φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού και καταγωγής, με χαρτιά ή μη. Τούτη εδώ η δομή είναι αυτόνομη. Δεν τα πάει καλά με κόμματα, αριστερά ή δεξιά, με τα μίντια κι άλλες διαμεσολαβήσεις. Κι έχει πολλούς λόγους να το κάνει. Αλλά και τρεις συγκεκριμένους, πάνω στους οποίους βρεθήκαμε αρχικά: Δεν θα βρείτε εδώ μέσα κείμενα που να περιέχουν γλειψίματα για κάποιον 'ελληνικό λαό' που ξαφνικά τον βάρεσε η κρίση και έγινε φασίστας. Δεν θα βρείτε εδώ μέσα αράδες που θα περιγράφουν τους μετανάστες σαν κάποιου είδους 'πρόβλημα'. Και, από την άλλη, θα βρείτε εδώ πολλά που θα 'χουν να κάνουν με αυτόνομη οργάνωση και λόγο, τα οποία επιπλέον θα επιδιώκουν να κάνουν το έντυπο περισσότερο έναν τόπο ζύμωσης και διασποράς του μικροβίου ενός μαχητικού κι ανθελληνικού αντιφασισμού παρά ένα θεωρητικό όργανο πολιτικής γραμμής.

Για επικοινωνία μαζί μας
ή κείμενα, γνώμες, ανταποκρίσεις, κριτικές
μη διστάσετε!
Στέλνετε μας στο
0151@espiv.net
Τα υπόλοιπα δικά μας θα τα μαθαίνετε και από εδώ
https://0151.espivblogs.net/

ΑΝΤΕ ΓΕΙΑ!
(γιατί πηγαίνουμε ακόμα στο αντιρατσιστικό φεστιβάλ;)

Πολλοί μας το ρωτήσανε και φέτος. Γιατί πάμε ακόμα στα ελεγχόμενα από τη θεσμική αριστερά φεστιβάλ του ελεγχόμενου αντι-ρατσισμού; Πράγματι δεν είναι δύσκολο να διακρίνεις τι 'προβληματικό' έχει το ετήσιο αντι-ρατσιστικό φεστιβάλ, από τα πανό που μας λένε ότι τον ρατσισμό τον γεννάνε τα ... μνημόνια, μέχρι την εξωτική κατηγοριοποίηση των διάφορων μεταναστών της Αθήνας μέσα από τις κουζίνες τους. Ωστόσο, έχουμε τη γνώμη πως πρέπει να υπάρχει ένα πάγκος antifa αν μη τι άλλο στο μόνο αντιρατσιστικό φεστιβάλ της πόλης έστω και για τους λίγους που πράγματι ψάχνουν αντιφασιστικό λόγο σε τέτοια κακόφημα μέρη για μια σειρά από αιτίες. Εξάλλου, βρεθήκαμε και φέτος στην ελληνική αυτή φιέστα με σκοπό τη διάδοση του ανθελληνικού δηλητηρίου κυρίως σε άτομα νεαρότερης ηλικίας καθότι το εν λόγω «αντι»-ρατστικό δρώμενο αποτελεί για πολλά υποκείμενα την πρώτη επαφή με τον -υπό στενή έννοια- πολιτικό λόγο. Αφού στήσαμε το τραπεζάκι με τα έντυπα και είχαμε κάποιες ελπιδοφόρες συνδιαλλαγές, δεν αργήσαμε να δεχτούμε σχόλια για την αφίσα του Antifa Negative ενάντια στον αντιτσιγγανισμό που κοσμούσε το μπροστά μέρος του τραπεζιού. Τα παρακάτω αποτελούν μία ανακατασκευή του διαλόγου που ακολούθησε ανάμεσα σε μια ελληνίδα εκπαιδευτικό που επισκέφτηκε τον πάγκο των εντύπων μας, ένα μέλος του 0151 και έναν στενό του φίλο. Και είναι ακόμη ένας λόγος για τον οποίο θα πάψετε να αναρωτιέστε γιατί πάμε στο αντιρατσιστικό και, επιπλέον, θα μας ευγνωμονείτε γιατί πως αλλιώς θα γελούσατε αν δεν πηγαίναμε εμείς στο 'πεδίο' για να ζήσουμε από κοντά την ελληνική εμπειρία και να σας τη μεταφέρουμε, ε; Ας σημειωθεί ότι ο διάλογος διεξάγεται στις 7 Ιουλίου, μόλις έναν μήνα μετά το πογκρόμ φασιστών και έπειτα μπάτσων στο Μενίδι

Εκπαιδευτικός: *Τι είναι το «μπαλαμέ» που λέει η αφίσα;*

R: Είναι αυτοί που δεν είναι ρομά. Αυτό που λένε οι εβραίοι για τους μη εβραίους, το αντίστοιχο για τους ρομά.

E: *Α, όπως θα λέγαμε οι έλληνες ή θα έλεγαν οι γερμανοί... οι «ξένοι».*

R: Ε, όχι ακριβώς.

E: *Ναι, αλλά έτσι δεν δημιουργούνται διακρίσεις; Δεν τρέφεται το μίσος;*

R: Δε θα το έλεγα. Ενέχει μια στρατηγική άμυνας και αφετέρου υπάρχει μία ασυμμετρία. Οι ελληνοχριαστιανοί έχουν στρατό και αστυνομία από πίσω τους.

E: *Μη το λές ότι δεν έχουν. Και οι ρομά έχουν στρατό.*

R: Δε νομίζω.

E: *Εγώ πάντως που είμαι εκπαιδευτικός στο Μενίδι το έχω βιώσει αυτό. Είχα βιώσει επιθετικότητα από ρομά μαθητές που με θεωρούσαν «ξένη».*

R: Εξακολουθώ να πιστεύω ότι παραγνωρίζετε μία ασυμμετρία που υπάρχει. Υφίσταται θεσμικός ρατσισμός εξάλλου και δεν είναι παράλογη μία αμυντική στάση.

E: *Προσέχτε γιατί θα γίνετε όπως οι Εβραίοι, που κάποτε ήταν καταπιεσμένοι και τώρα έχουν τη θέση που έχουν.*

(εδώ καταλάβαμε ότι στα μάτια της είχαμε ήδη καταταχθεί ως ρομά. προφανώς αδιανόντο για αυτήν μπαλαμοί να σταθούν ακόμα και πίσω από μία αφίσα που στηρίζει τους ρομά)

T: *Κατρχήν δεν είμαστε ρομά, είμαστε αλληλέγγυοι στους ρομά. Κι εμείς μπαλαμέ είμαστε.*

R: Γιατί σε τι θέση είναι τώρα οι Εβραίοι;

E: *Έχουν το κράτος που τους έδωσαν οι Αμερικάνοι.*

R: Αρχικά αν μπορούμε να πούμε ότι τους το έδωσε κάποιος το κράτος, το έδωσε ο Στάλιν.

E: *Καλά γνώμη σας. Παραμένει ότι εγκληματούν ενάντια στους παλαιστίνιους.*

T: Αφενός είναι ζήτημα της ιστορίας...

E: Καλά, γεια σας.

Τα γυναικεία κινήματα στην ελλάδα 1880-1949 από μια αυτόνομη φεμινιστική και antifa σκοπιά

Τον Ιούνιο του 2017 κυκλοφόρησε σε 500 κομμάτια –και εξαντλήθηκε!- η μπροσούρα 'έθνος-φύλο και γυναικεία κινήματα στην ελλάδα 1880-1949' από το fight back!, μία υποομάδα του antifa negative που προετοίμαζε τη δουλειά της αυτή τα τελευταία τρία χρόνια. Ένα ιστορικό του πως προέκυψε αυτή η υπο-ομάδα εκτίθεται σε προηγούμενο τεύχος του 0151, όπου ενσωματώνονται και κάποιες ανταποκρίσεις από τις πρώτες δύο δημόσιες εκδηλώσεις παρουσίασης του υλικού του ("Though this be madness, yet there is method in it": το fight back στο Κοντροσόλ και τη Ρέπλικα!, στο 0151#10, Φεβρουάριος 2017). Το έντυπο ασχολείται με τις γυναίκες και τους φεμινισμούς του πρώτου κύματος στην ελλάδα επιστρατεύοντας μία ιστορική προσέγγιση και ξεκινώντας με δύο παραδοχές με τις οποίες επιχειρείται να ξανασκεφτούμε πως διαβάζουμε την ιστορία (μας). Η πρώτη παραδοχή, πως η Ιστορία (με 'ι' κεφαλαίο) συγκροτήθηκε για να έχει δημόσιες, δηλαδή κρατικές, χρήσεις. Στην ελλάδα ιδιαίτερα, στόχευε στην κατασκευή του μύθου ενός ενιαίου και συμπαγούς ελληνικού κράτους. Από την άλλη, η ιστορία γράφεται και ξαναγράφεται (από το κράτος), ανάλογα με τα συμφέροντα της εποχής. Το fight back! λοιπόν διαβάζει την ιστορία των ελληνικών φεμινισμών ως μια κρατική αφήγηση την οποία προσπαθεί και να ανασκευάσει, υπερασπιζόμενο μια ριζοσπαστική φεμινιστική τάση και μια αυτόνομη αντιφασιστική. Το έντυπο, μετά το μεθοδολογικό κομμάτι –του οποίου η αξία είναι ότι προσπαθεί να συνοψίσει τις διεθνείς φεμινιστικές συζητήσεις γύρω από το κράτος, τις ταυτότητες και τη γυναικεία ιστορία– συνεχίζει με μία εξιστόρηση των δραστηριοτήτων του κύκλου της Καλλιρόης Παρρέν και του εντύπου Εφημερίς των Κυριών, της πρώτης ουσιαστικά εξόδου των γυναικών στον δημόσιο λόγο. Αυτό που αναδεικνύεται στο κεφάλαιο αυτό είναι ότι οι γυναίκες αυτές πράγματι διέδωσαν τα πρώτα ψήγματα φεμινιστικού λόγου στην ελλάδα, ωστόσο, προερχόμενες οι ίδιες από την ελληνική αστική τάξη, υπερασπίζονταν παράλληλα και τα συμφέροντα της τάξης αυτής αλλά και του κράτους της. Το τελευταίο είναι προφανές όταν η Εφημερίς των Κυριών αναπτύσσει εχθρικό λόγο απέναντι στις εργάτριες-υπηρέτριες, ιδιαίτερα όταν αυτές άρχισαν να οργανώνονται και να διεκδικούν αυξήσεις μισθού και ωραρίου, αλλά και με την ίδρυση σωματείων, στα οποία μεσολαβούσαν για τις ζωές των ταξικά κατώτερων γυναικών, αλλά και με άλλες δραστηριότητες στις οποίες υποτίθεται προσέφεραν λύσεις για τις ταξικά ή/και εθνοτικά Άλλες.

Στην ουσία, στην πρώτη περίοδο του εντύπου των Κυριών μπορούμε να δούμε μια πιο ωμή υπεράσπιση των συμφερόντων των Κυριών της αστικής τάξης. Όσο οι δεκαετίες προχωρούν και συγκροτείται η εργατική τάξη –και των γυναικών- η Εφημερίς προσαρμόζεται σε αυτό το είδος λόγου που ενώ υποτίθεται ότι μάχεται για τις εργάτριες, στην ουσία τις νουθετεί, τις περιορίζει και τις ελέγχει. Αυτό το είδος λόγου και δραστηριοτήτων είναι ακριβώς που θα ανθίσει και στον μεσοπόλεμο, όταν πια οι φεμινιστικές οργανώσεις θα πολλαπλασιαστούν, ακολουθώντας σε πολιτικό επίπεδο τον ενδοαστικό διχασμό στην ελλάδα, μεταξύ βενιζελικών (Σύνδεσμος υπέρ των Δικαιωμάτων της Γυναίκας) και βασιλικών (Εθνικό Συμβούλιο των Ελληνίδων, Ελληνίς, Λύκειον των Ελληνίδων κ.τ.λ.).

Οι πρωταγωνίστριες των φεμινισμών του μεσοπολέμου εμπλέκονται τόσο στη δημιουργία των πρώτων γυναικείων φυλακών, τη διαχείριση των παρθεναγωγείων και των ασύλων κοριτσιών όσο και στην ίδρυση σχολών εξειδίκευσης των εργατριών, την ίδρυση των δικαστηρίων ανηλίκων κ.ο.κ. Κυρίαρχη ενασχόλησή τους και προβληματική που θίγουν είναι το ζήτημα της κατάργησης της πορνείας, την οποία έβλεπαν ως ένα σημαντικό πρόβλημα κυρίως ηθικής και δημόσιας υγιεινής, το οποίο έπρεπε να περιοριστεί ή δυνατόν να εξαφανιστεί. Ενασχόληση για την οποία βέβαια συνεργάστηκαν και με την αστυνομία, παραλείποντας ταυτόχρονα να λάβουν υπόψη τη γνώμη των γυναικών εργατριών και των εθνοτικά Άλλων γυναικών οι οποίες κατέληγαν στην πορνεία. Αν, λοιπόν, μέχρι την εποχή της Παρρέν, ο κύκλος της Εφημερίδος αποκτά για λογαριασμό των γυναικών της αστικής τάξης πρώτη φορά πρόσβαση στη δημόσια σφαίρα, στην περίοδο του μεσοπολέμου οι γυναίκες των αντίστοιχων οργανώσεων συμμετέχουν ενεργά στην ίδρυση του κοινωνικού κράτους, των δομών διαμεσολάβησης κράτους και εργατικής τάξης και μειονοτήτων, αναλαμβάνοντας σημαντικά πόστα στη διαχείριση όλου αυτού του έμψυχου δυναμικού.

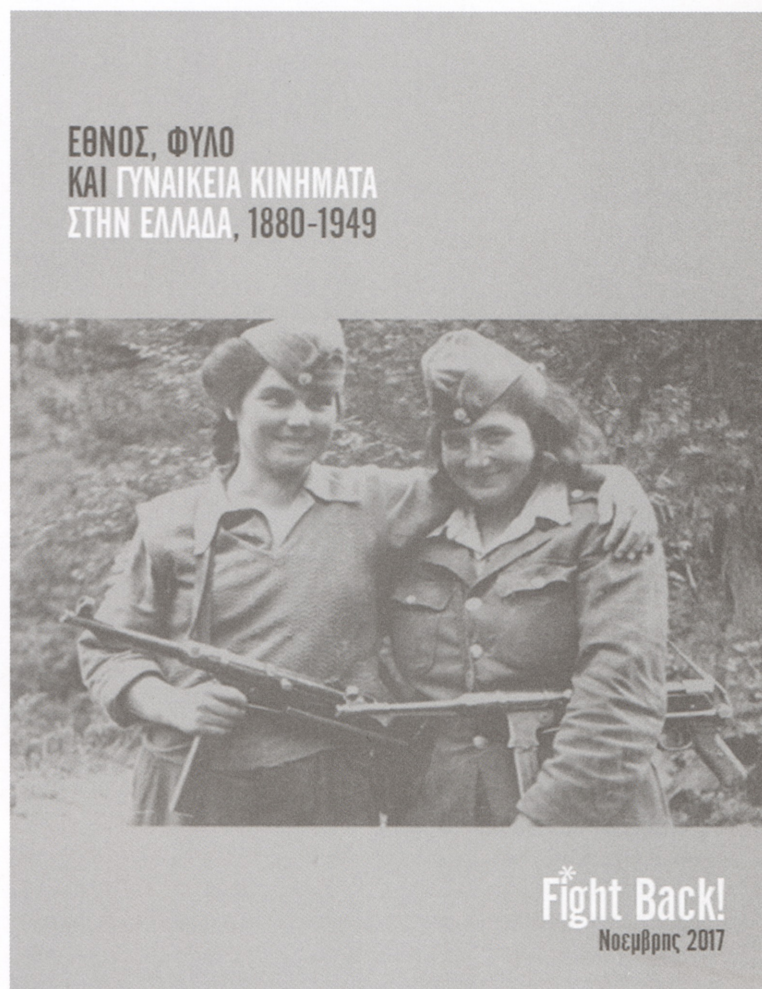
Προχωρώντας η μπροσούρα στη δεκαετία του '40, κρίνεται αναγκαία η επιστροφή στο ζήτημα της μεθοδολογίας και της κριτικής της κυρίαρχης ιστοριογραφίας μιας και, όπως γράφει το fight back!, η δεκαετία του '40 έχει κατασκευαστεί στα χρόνια της μεταπολίτευσης, σε ένα πλαίσιο εθνικής συμφιλίωσης. Αυτή η δεκαετία αποτελεί, έτσι, τη ραχοκοκαλιά της σύγχρονης ιστορίας της ελλάδας. Απ' αυτήν την ιστορική αφήγηση του ενιαίου ελληνικού λαού που πολεμάει για να προστατέψει την πατρίδα του απ' τους γερμανούς ναζί, οι γυναίκες και πάλι βέβαια απουσίαζαν. Και όταν τελικά εμφανίστηκαν σε αυτές τις αφηγήσεις, παρουσιάστηκαν είτε ως θύματα, είτε ως χαροκαμένες μάνες, είτε ως ηρωίδες που σήκωσαν τα όπλα. Το fight back!, σε αντιδιαστολή με τα παραπάνω, τονίζει τους υλικούς δρόμους που έβγαζαν στο βουνό, δηλαδή τα προβλήματα επιβίωσης που είχαν να αντιμετωπίσουν χιλιάδες γυναίκες είτε γιατί ανήκαν σε μειονότητες (μακεδόνισσες, εβραίες), είτε γιατί αντιμετώπιζαν προβλήματα πείνας αυτές κι οι οικογένειές τους, είτε ακόμη γιατί ήθελαν με αφορμή την καταστροφική πραγματικότητα του πολέμου να ξεφύγουν από τον πατριαρχικό οικογενειακό πυρήνα, αφού οι άντρες ήταν πλέον δύσκολο να επιτελέσουν τον κυρίαρχο ρόλο τους μέσα στην οικογένεια, την εξασφάλιση φαγητού, την υλική αποκατάσταση μέσω των γάμων, την υπεράσπιση γυναικών από τους βιασμούς κ.τ.λ. Έτσι, η ιστορία των δραστήριων γυναικών του '40, στις δομές του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και του ΔΣΕ, ανασκευάζεται με μια διαφορετική εστίαση πια, στα ζητήματα της έμφυλης, της μειονοτικής και της ταξικής καταπίεσης. Σε αντίθεση, εξάλλου, με τις προηγούμενες δεκαετίες, εδώ το ενδιαφέρον είναι ακριβώς ότι οι γυναίκες βγαίνουν μαζικά από το σπίτι και εμπλέκονται σε μια σειρά πολυσχιδών δραστηριοτήτων, για πρώτη φορά και τέτοιου είδους και έντασης που θα τρομάξουν τον ίδιο τον κρατικό μηχανισμό, ο οποίος θα σπεύσει να τις τιμωρήσει για αυτή την ακραία υπέρβαση των μέχρι τότε στενά ορισμένων γυναικείων καθηκόντων τους.

Πρόκειται για μια ιστορικού χαρακτήρα δουλειά, αλλά τα συμπεράσματα όπως λέει η υπο-ομάδα που τη δούλεψε, είναι για το σήμερα. Όπως η μπροσούρα αμφισβητεί ευθέως την κυρίαρχη ανδρική (αλλά και φεμινιστική) αφήγηση για την ιστορία των γυναικών του πρώτου κύματος, έτσι και σήμερα, λέει, δεν μπορεί κάποιος να αναλύσει την πραγματικότητα της εποχής μόνο μέσω μίας κοινωνικής ταυτότητας, αφού μέσα σε αυτήν συνήθως συναρθρώνονται κι άλλοι κοινωνικοί ανταγωνισμοί, πολιτικές στάσεις, τοποθετήσεις στη συγκυρία. Στη δεκαετία του '40 το επιχείρημα αυτό είναι προφανές. Η ιστοριογραφική απεικόνιση της 'θηλυκής εποποιίας' που έφτιαξαν το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και ο ΔΣΕ μένει κενή περιεχομένου, σκέτο θέαμα με γυναίκες να κουβαλάνε όπλα στα χέρια, αν αγνοηθεί η κοινωνική-πολιτική συγκυρία: η εθνοκάθαρση των μειονοτήτων, η κατάρρευση της πατριαρχικής πυρηνικής οικογένειας, η φτώχεια κ.α. Αυτό είναι το

τρίκυκλο της οργάνωσης που προωθεί το fight back! στο μεθοδολογικό του κεφάλαιο εξάλλου, με τις τρεις εξίσου σημαντικές ρόδες του: την κοινωνική ταυτότητα, την πολιτική οργάνωση και την τοποθέτηση στην πολιτική συγκυρία.

Ανεξαρτήτως της τελικής συμφωνίας πάνω στα συμπεράσματα του fight back! αυτή η δουλειά μπορεί να χρεωθεί πάντως, θεωρούμε, κάποια προτερήματα. Η δουλειά αυτή μας βοηθά να γνωρίσουμε την ιστορία των αγώνων και των αποκλεισμών που υφίσταντο τα υποκείμενα που αναγνωρίζουμε ως πολιτικούς μας προγόνους. Είναι μια κατατεθειμένη ιστορικο-θεωρητική άποψη πάνω στον τρόπο συνάρθρωσης των διαφορετικών ταυτότητων στις οποίες ανήκουμε και με βάση τις οποίες πολιτικοποιούμαστε, πάνω απ' όλα, μια αφήγηση από αυτόνομη αντιφασιστική και ριζοσπαστική φεμινιστική σκοπιά. Θέλει την κριτική και την εξέλιξη, εκθέτοντας συχνά τα πεδία στα οποία θα μπορούσε να υπάρξει στο μέλλον συνέχεια σε όσα θίγονται εντός του εντύπου. Βάσει, μάλιστα, των πρώτων κριτικών που δέχτηκε το έντυπο και έγιναν αντικείμενο επικοινωνίας με εμάς, η ανατύπωση της έκδοσης το Νοέμβριο του 2017 στοχεύουμε να τις συμπεριλάβει. Αναδεικνύει μια ορισμένη επεξεργασία της υπάρχουσας βιβλιογραφίας, τόσο ιστορικής όσο και θεωρητικής και συνεισφέρει στη συζήτηση των βασικών πολιτικών μας εργαλείων –από την ίδια την ιστορία μέχρι το βίωμα, την αντικρατική στάση και την πολιτική της ταυτότητας. Σε μια εποχή που το κράτος έχει μάθει να μιλάει τη γλώσσα της πολιτικής της ταυτότητας, ίσως όσο ποτέ άλλοτε μάλιστα, το έντυπο βάζει το ερώτημα με τρόπο αυθάδη «ποιος φεμινισμός;» Τέλος, αποτελεί μικρό λιθαράκι σε μια συζήτηση για το κράτος που γίνεται στον χώρο της αυτονομίας και των antifa ομάδων, ξεκινώντας βέβαια από το ίδιο το antifa negative, του οποίου οι συζητήσεις και τα κείμενα για το κράτος εξελίσσονταν παράλληλα. Όλα αυτά βέβαια μπορεί τέλος-τέλος να έχουν και πολύ μικρή σημασία. Όμως είναι του καιρού μας. Και αντιστοιχούν στο τι είμαστε εμείς. Η ανάδειξη, για παράδειγμα, της αντικρατικής στάσης ως του τόπου όπου ζυμώνονται οι ριζοσπαστικές κινήσεις ενάντια στο υπάρχον έχει πίσω της τις μονότονες κινήσεις που διαγράφει ένα γνώριμο σε πολλές και πολλούς 'εκκρεμές': από τη μια, την από νωρίς πολιτικοποίηση μας σε έναν αντι-κρατικό χώρο που υποτιμά όσο τίποτα άλλο αφενός το ίδιο το κράτος αφετέρου τις κοινωνικές ταυτότητες που ενσωματώνει, τα φύλα και τις μειονότητες. Και, από την άλλη, μια αριστερά που θέλει πάντα να γίνει κράτος, αν δεν είναι ήδη δηλαδή.

antifa negative / fight back!

το εξώφυλλο του τεύχους του fight back! στην ανατύπωση του Νοεμβρίου του 2017

Από το Charlottesville στην Αθήνα, ποιος έχει την εξουσία να ονομάζει τα πράγματα;

Αυτό εδώ ας διαβαστεί ως το τελευταίο μέρος της σειράς κειμένων της ομάδας για το κράτος. Συζητάμε τις εθνικές πολιτικές ασφάλειας σε ελλάδα και Η.Π.Α. με αφορμή την επικαιρότητα. Συζητάμε για τα δύο άκρα, για τη βία, τα κρατικά επιχειρήματα και το πώς στέκεται κανείς/καμιά απέναντί τους από αυτόνομη αντιφασιστική σκοπιά. Το παραδεχόμαστε ότι ξεκινήσαμε κάπως αμήχανα αυτό το κείμενο πρώτα-πρώτα γιατί μας ανησύχησε πολύ η διασημότητα που πήρε το όνομα 'antifa' στις Η.Π.Α. και η προσπάθεια που έκαναν τα διεθνή ΜΜΕ και το αμερικανικό κράτος για να το ορίσουν και να το στιγματίσουν ως 'επιτομή της βίας' ή, στην καλύτερη, ως 'άτακτη ουρά του Δημοκρατικού κόμματος'. Στο κομμάτι που αφορά στην ελλάδα, αμηχανία μας προκαλούσε το ανύπαρκτο περιθώριο να τοποθετηθούμε για την περίπτωση δύο φυλακισμένων για την υπόθεση της Σ.Π.Φ. σε ένα περιβάλλον λόγου τόσο αποπροσανατολιστικό και αποπροσανατολισμένο, που άγεται και φέρεται μεταξύ κρατικής προπαγάνδας και ανθρωπισμού. Είδαμε πως κοινό στοιχείο βέβαια μεταξύ των δύο παραδειγμάτων που επιλέξαμε να σχολιάσουμε είναι η παρουσία του κρατικού λόγου που επιχειρεί να κατονομάσει τα πράγματα κατά τη χάραξη των εθνικών πολιτικών ασφάλειας. Θεωρούμε ότι μια ξεχωριστή μάχη δίνεται και πρέπει να δίνεται σε αυτό το επίπεδο, η οποία προϋποθέτει καταρχήν να έχουμε μια άποψη για το κράτος, δηλαδή για αυτόν τον δολοφονικό μηχανισμό που εξηγήσαμε και στα προηγούμενα κείμενά μας, τον μηχανισμό αυτόν που από τις καταβολές του και καθαρά –δεν το αρνούμαστε– για λόγους επιβίωσης, πρέπει να δημιουργήσει έδαφος μακρόπνοης συνύπαρξης και συνεργασίας μεταξύ των χειρότερων ομάδων εξουσίας. Θεωρούμε πως μια αυτόνομη αντιφασιστική ομάδα πρέπει να 'χει άποψη γι' αυτά, να έχει μια ιδέα για όλα αυτά, έστω και αμυντικά, γιατί στην τελική τόσο ως άτομα όσο και ως συλλογικότητες αυτή η βία στοχεύει σε εμάς.

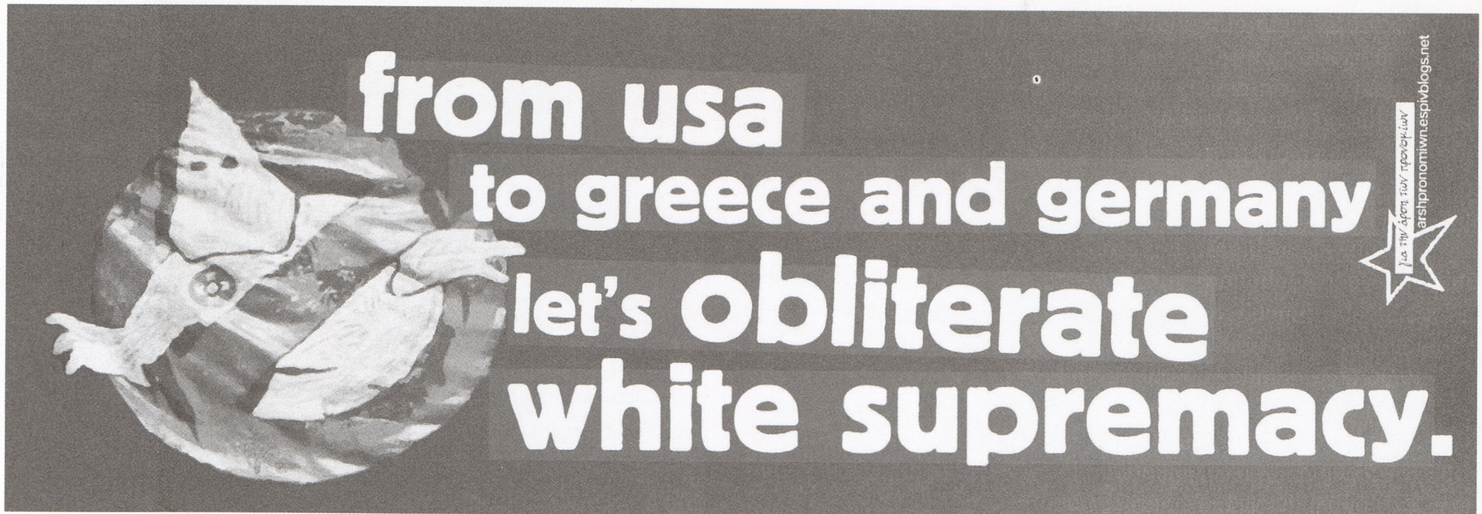
"The antifa are in town!"

Με την ευκαιρία των γεγονότων στη Σάρλοτσβιλ, ο Ντόναλντ Τραμπ έθεσε το προσφιλές σε όλες μας σχήμα των δύο άκρων. Δεν τονίζει τη συμπάθεια του, ούτε τη συμμετοχή του στο ένα από τα δύο. Πρόκειται για 'δυο άκρα', εφόσον απευθύνεται στην "κοινωνία" και οι αντιφά σε αυτό το σχήμα είναι το αντεστραμμένο είδωλο των ακροδεξιών νεοναζί. Πρόκειται για παλιό κόλπο. Με αυτό το σχήμα έχουμε την αναπαράσταση ενός ανταγωνισμού –οι μεν και οι δε– ο οποίος συμπιέζει την "κοινωνία", δεν την αφήνει "να κάνει τη δουλειά" της. Πρόκειται για μυστικοποιητικό σχήμα ξεκάθαρα εφόσον το υποκείμενο στο οποίο απευθύνεται ο Τραμπ, αφενός στελεχώνει τις τάξεις και των δυο [κάποιοι βλέπουν τους εαυτούς τους σαν παραγκωνισμένους λευκούς (ακόμη και αν έχουν όλα τα προνόμια και τις εξουσίες), ενώ κάποιοι άλλοι, (συμπεριλαμβανομένων ορισμένων εξίσου οικογενειαρχών με δουλειές κτλ)., γίνονται αντιφά, δηλαδή δρουν στη βάση της ιδέας πως οι φασίστες συνιστούν απειλή]. Άρα, ναι, πρόκειται για έναν αναδυόμενο ανταγωνισμό, αλλά αυτός δεν προκύπτει επειδή οι αντιφά πήγαν στο Σάρλοτσβιλ, ούτε επειδή πέταξαν ένα στραγάλι και δήθεν κάτι έγινε. Προκύπτει ήδη από τη στιγμή που οι γεμάτοι μνησικακία λευκοί, άνδρες, νεοναζί και μη, κραδαίνουν τα όπλα φαντασιωνόμενοι πως ο Ομπάμα επιδιώκει να τους τα πάρει, να τους πετάξει στα στρατόπεδα FEMA, προκειμένου να έλθει μια νέα τάξη πραγμάτων.

Εν τέλει το θέμα είναι πως το υποκείμενο που στελεχώνει τους alt-right είναι φυλετικά καθορισμένο, δηλαδή μέσα από την αντίθεση και, πράγματι, αποστροφή προς τις άλλες, "μη-αμερικάνικες" φυλές, ενώ το αντίστοιχο αντιφά υποκείμενο είναι ιδιαίτερα ανομοιογενές: οικογενειάρχες με αντιφασιστική συνείδηση, μετανάστες και postcolonial υποκείμενα, σεξουαλικές και μειονότητες φύλου. Να ξαναπούμε το σύνηθες που εξηγεί τα παραπάνω: Εντός των alt-right βλέπουμε την εικόνα της κοινωνίας που επιδιώκουν. Όπλα, κυριαρχία και λευκή ανωτερότητα. Εντός των antifa, βλέπουμε (πίσω από τις κουκούλες), όλες τις διαφορές οι οποίες δεν θα μπορούσαν να υπάρξουν αν οι νεοναζί δεν συναντούσαν αντίσταση. Ας σκεφτούμε μονάχα τις δεκάδες δολοφονίες τρανς ατόμων τη περσινή χρονιά. Τις βόμβες στα gay club. Την (ελάχιστη) δημοσιότητα που παίρνουν, σε αντίθεση με τον όποιο τυχαίο μουσουλμάνο κάνει πιθανόν το ίδιο, πάρει ένα όπλο να διαλύσει την μικρο-κοινωνία στην οποία αποδίδει το ψυχο-κοινωνικό του τέλμα. Η διαφορά είναι δηλαδή της τάξης της διαφοράς μεταξύ επιθετικότητας και αυτο-άμυνας. Αν θέλαμε να το τραβήξουμε στα λογικά του άκρα, θα μπορούσαμε να πούμε πως οι αντιφά έχουν το δύσκολο έργο να διαχειριστούν δυο άκρα, αυτά της τυφλής, παρανοϊκής βίας, του alt-right (ήδη) καθεστώτος και των εχθρών του, οι οποίοι καθόλου δε σημαίνει πως είναι φίλοι των πρώτων.

Εν τω μεταξύ οι αντιφά πρέπει να συζητήσουν το πρόβλημα-βία που τους θέτει το κράτος και ήδη πολλοί το συζητάνε σε μια σωστή βάση. Η υποτιθέμενη επικινδυνότητα των αντιφά έγκειται στη διάθεση τους να ασκήσουν βία. Να απαντήσουν σε οποιαδήποτε κλιμάκωση της βίας. Κρίμα που δεν εμπιστεύονται τους θεσμούς, κρίμα που οι μπάτσοι στις ΗΠΑ, όχι μόνο δεν θα έσπευδαν να βοηθήσουν ένα τέτοιο υποκείμενο, αλλά θα ενημέρωναν και τους τρομοκρατημένους λευκούς πως η αστυνομία σκοτώνει μόνο μαύρους και πως συνεπώς δε χρειάζεται να ανησυχούν. Ωστόσο, από το 2006 μέχρι το 2016, το 73-92% των δολοφονιών με πολιτικό κίνητρο στις ΗΠΑ είχαν ακροδεξιούς δράστες. Οι αντιφά δεν έχουν σκοτώσει κανέναν, δηλαδή, μηδενική πραγματική αντεκδίκηση. Υπάρχει η δράση και η αντίδραση. Με τους αντιφασίστες να θέτουν σαν πολιτικό τους στόχο την ανάσχεση των φασιστών κυρίως με τα μέσα της διαδήλωσης της διαμαρτυρίας και της άμεσης δράσης, των οποίων η βίαιη έκφανση είναι (κυρίως) συμβολική. Με λίγα λόγια, έχουμε μια χαλαρή δικτύωση ομάδων, αποφασισμένη να παρεμβαίνει όπου ξεμυτάνε οι φασίστες (βλ. Yiannopoulos στο Berkeley, ορκωμοσία Τραμπ, Charlotsville κ.τ.λ.) και από την πλευρά της εξουσίας έχουμε τις εξής κινήσεις: Εμφανίζεται ως ουδέτερη σε σχέση με τα δυο άκρα, και ενώ η ίδια έχει αναδυθεί στην ουσία μαζί με ένα από αυτά τα άκρα, τα παρουσιάζει στην ουσία ως εξίσου επικίνδυνα. Προσφάτως, διακινήθηκε και ο όρος "alt-left" για να χαρακτηρίσει τους antifa ως ένα συνοθύλευμα αντικαπιταλιστών, αντιφασιστών, αντισεξιστών, αντιρατσιστών κτλ –όρος που συμβάλει στην εδραίωση της αντίληψης πως πρόκειται για δυο συμμετρικά άκρα. Επιπλέον, στη δημόσια σφαίρα η οργάνωση antifa συζητήθηκε ως 'τρομοκρατική οργάνωση' και οι απαραίτητοι ειδικοί άρχισαν να σκέφτονται πως θα εκσυγχρόνιζαν το αμερικανικό νομικό οπλοστάσιο εναντίον τους, τραβώντας φυσικά –όπως πάντα γίνεται σε τέτοιες καταστάσεις– τα

αυτοκόλλητο της Άρσης Προνομίων

όρια του νόμου λίγο προς το 'παράνομο', σε σχέση με το περιθώριο δικαιοδοσιών του κράτους και των ένστολων κυρίως εκπροσώπων του. Άρα, ούτε και το αστικο-φιλελεύθερο πλαίσιο γίνεται σεβαστό εν τέλει. Έτσι, συνοψίζοντας, το ένα από τα δύο άκρα φαίνεται να είναι το κράτος, δηλαδή άνθρωποι οι οποίοι υπερασπίζονται καταρχήν την ύπαρξη ενός αμερικάνικου κράτους και μάλιστα το ίδιο το κράτος τους διατηρεί σε ένα καθεστώς τέτοιο ώστε κάθε τόσο να τους χρησιμοποιεί και άλλοτε βέβαια, όταν οι δράσεις και τα μυαλά κάποιων από αυτούς ξεφεύγουν από τις κρατικές επιδιώξεις, να τους 'μαζεύουν'. Το ένα άκρο, λοιπόν, εξυπηρετεί μια κρατική άποψη. Το μαγικό στοιχείο όμως με τη δημοκρατία, όπως και κάθε καθεστώς εξουσίας, είναι ότι μπορεί να ονομάζει τα πράγματα. Να ονομάζει τι είναι «άκρο» και, βέβαια, τι είναι «τρομοκρατία». Έτσι, από τη μια το νομικό οπλοστάσιο με τους κατασταλτικούς θεσμούς και από την άλλη η κρατική προπαγάνδα μέσω των media ή του κυρίαρχου πολιτικού λόγου επιχειρούν να κλείνουν τα όρια ενός συζητώμενου 'προβλήματος' που κάθε τόσο αναδύεται –κι αυτή η ανάδυση φυσικά αλλά και το τι συζητιέται ως 'πρόβλημα' είναι και πάλι μια δική τους εφεύρεση.

Τα παραπάνω όμως δεν είναι όλα όσα έχουμε να πούμε. Από πλευράς των υποκειμένων που έδωσαν το 'παρόν' στις διαδηλώσεις στο Σάρλοτσβιλ δεν υπάρχει κάποια ιδεολογική κοινότητα (μαρξιστές, φιλελεύθεροι, αναρχικοί κτλ) αλλά η συμμαχία όλων στο δρόμο εδραιώνεται στην έμφαση στο να ανακοπούν οι φασίστες, υπάρχει δηλαδή συμφωνία στη δράση. Εδώ τους πιάνουν και αυτοί που απεικονίζουν τους νεοναζί ως ρεπουμπλικάνους (vs. φιλελεύθεροι), οι οποίοι συγκεντρώνονται ειρηνικά για την πατρίδα τους. Σε αυτά τα πλαίσια εμφανίζονται και μια σειρά επιχειρημάτων ενάντια στους antifa σχετικά με την ελευθερία του λόγου. Αυτά έρχονται εργαλειακά από τους ίδιους τους ακροδεξιούς, τα οποία απαντώνται σχετικά άμεσα από τους αντιφασίστες. Το βασικό επιχείρημα είναι προφανώς ότι οι "απόψεις" των ναζί έχουν άμεσο αντίκτυπο στις ζωές των μειονοτήτων και ως τέτοιες είναι απαράδεκτο να αρθρώνονται δημόσια. Αντίστοιχα, ότι όταν οι αντιφά λένε οτι δεν εμπιστεύονται το κράτος και τους θεσμούς του, δεν τίθεται κανένας άμεσος κίνδυνος για το κράτος. Ακόμη και όταν στρέφονται ρητά ενάντια στους φασίστες και πάλι δεν τίθεται κανένας κίνδυνος επιβίωσης για τους τελευταίους, εφόσον το calling out γίνεται με μη φονικά μέσα, κυρίως με βρωμόξυλο. Παρ' όλα αυτά, τα μέσα του κέντρου, φρόντισαν να δώσουν λόγο στον έναν antifa ο οποίος πέταξε την ιδέα να κατεβαίνουν δημόσια και αυτοί με επιθετικά τουφέκια (στις πολιτείες που επιτρέπεται). Όπως και να 'χει, το θέμα είναι πως εδώ έχουμε την επανεγγραφή ενός παλιού σχήματος, αυτό του ανταγωνισμού μεταξύ ρεπουμπλικανών και φιλελεύθερων.

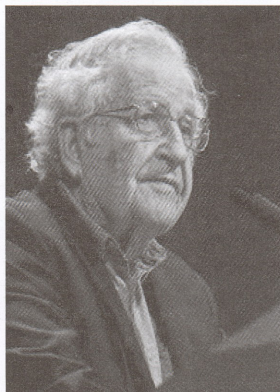
Τα 'περί βίας' θα χρησιμοποιηθούν για να βγάλουν εκτός παιχνιδιού τους αυτόνομους αντιφασίστες, ειδικά αυτούς που επαναπαύονται στην αντίληψη του φασισμού ως μιας κλίκας νεοναζί ή αρκούνται στην άμεση δράση, δίχως περαιτέρω επεξεργασία για τη δομική σχέση φασισμού και κράτους, ή ακόμα χειρότερα (για αυτούς) επιχειρήσουν να παίξουνε 'ανταγωνιστικά' με την κρατική βία. Αλλά, όπως και στα '60s, έτσι και τώρα, έχουμε την εξουσία να κατονομάζει και να δίνει μορφή στους ανταγωνισμούς. Τότε ήταν από τη μια "ο μέσος αμερικανός" και από την άλλη οι διαφόρων κοπής "έγχρωμοι και οι φίλοι τους στα πανεπιστήμια", δηλαδή, ο "λαός" και η "ελίτ".

Σύμφωνα με τα αμερικάνικα ΜΜΕ εδώ βλέπουμε λίγο-πολύ μια τρομοκρατική οργάνωση κι αν όχι τρομοκρατική, τουλάχιστον σίγουρα μια βίαιη οργάνωση. Σύμφωνα με τον πρόεδρο Τραμπ το αντιφά είναι εξίσου υπεύθυνο για τη βία με τους νεοναζί. Σύμφωνα με τον Τσόμσκι αυτοί είναι οι άνθρωποι που βοηθάνε την ακροδεξιά να ανέβει... Όλοι βιάζονται εν ολίγοις να ορίσουν το antifa ως προς τη βία του. Γιατί άραγε;

Αυτό συμβαίνει και σήμερα. Το θέμα είναι από ποια πλευρά θα το δεις και αυτό είναι ξεκάθαρα θέμα ηθικής και πολιτικής απόφασης. Ποιος αυτο-αμύνεται; Οι λευκοί που χάνουν την καθαρή κοινωνία που φαντασιώνονται και δεν είχαν ποτέ, ομοιογενή και δίχως διαφορές, ή όλοι οι υπόλοιποι που προσπαθούν να υπάρξουν απλώς ελεύθεροι από τη βία που ασκούν συστηματικά οι πρώτοι. Το πολιτικό εργαλείο πάνω στο οποίο παίζει η αντιπαράθεση είναι για άλλη μια φορά η συζήτηση για τη βία και οι χρήσεις της, όχι οι κρατικές φυσικά, αλλά των αντιφά, οι οποίοι απεικονίζονται ως φυσική συνέχεια του κινήματος αντι-παγκοσμιοποίησης, που τα έσπασε στο Σιάτλ το 1999 κτλ κτλ.

Τα mainstream media μέσα στις ΗΠΑ κάνουν σαν να ανακάλυψαν την Αμερική: «What is Antifa? What does antifa stand for?» Θετικό αξιολογείται το γεγονός πως σε αντίθεση με τα καθ' ημάς, υπάρχει όντως ένας χώρος στο δημόσιο λόγο και σε μέσα μεγάλης εμβέλειας να ειπωθούν δυο πράγματα νομιμοποιητικά για τους antifa. Διαβάσαμε στα πλαίσια αυτής της διαμάχης, και φρεσκάραμε την ιστορία της δημιουργίας antifa ομάδων στο μεσοπόλεμο, της μάχης στην Cable street όπου χιλιάδες σιωνιστές, κομμουνιστές, εργάτες νεολαίες, διώξανε τον Sir (!) Mosley και τους φασίστες του από το ανατολικό Λονδίνο. Φυσικά τα μέσα ανακάλεσαν αυτές τις ιστορίες λέγοντας: «ευγενή τα κίνητρα, προβληματικά τα μέσα, σκατά αποτελέσματα», ανακαλώντας πως τους μήνες που ακολούθησαν, από τη θέση του θύματος ο Mosley κατάφερε πολλαπλά χτυπήματα στους αντιφασίστες και οχύρωσε περαιτέρω τη θέση του. Ωστόσο, αν δεν είχε γίνει η μάχη της Cable street ποιος εγγυάται πως πράγματι τα πράγματα δε θα ήταν πολύ χειρότερα; Μήπως και η Αγγλία δεν έπρεπε να συγκροτηθεί ενάντια στη ναζιστική Γερμανία γιατί μετά την ήττα της τελευταίας στο Β΄ Π.Π., αυτό θα είχε ως συνέπεια την μνησικακία των γερμανών και την επανα-ναζιστικοποίηση τους; Τέλος είναι γεγονός πως σε πλείστες μάχες αντιφασίστων, στην αγγλία π.χ, το τρέξιμο των νεοναζί δεν οδήγησε στην ενδυνάμωση τους, αλλά ακριβώς στο αντίθετο, σε διασπάσεις.

Όχι άλλο Τσόμσκι!
«*Δώρο στην ακροδεξιά, οι αντιφά*», λέει ο Τσόμσκι. «*Βοηθάνε την ακροδεξιά*», λέει ο Τραμπ!! Τουλάχιστον ενδιαφέρουσα η σύμπνοια Τσόμσκι και Τραμπ. Η διαφορά τους είναι πως ο ένας το πιστεύει ενώ ο άλλος όχι. Ποιος είναι χειρότερος; Ο Τσόμσκι μάλλον πιστεύει όντως πως τα ορθολογικά επιχειρήματα θα αναχαιτίσουν τους ναζί. Ο Τράμπ, αφενός αντιφάσκει, γιατί τι σόι ανταγωνισμός είναι αυτός αν τελικά οι μεν βοηθάνε τους δε; Από την άλλη, όπως είπαμε, θα έπρεπε να τους ευχαριστεί, αν όντως βοηθάνε την ακροδεξιά, δηλαδή τον σχηματισμό ο οποίος έφερε τον ίδιο στην εξουσία.

Να σταθούμε ένα λεπτό στην κριτική των New York Times περί ματσίλας των antifa. Είναι λέει κυρίως άντρες. Με στολές. Με κράνη. Με παλούκια. Τα κινήματα αυτά έχουν ή δεν έχουν τους τρόπους τους, εσωτερικά, να θέτουν αυτά τα ζητήματα. Εξάλλου, τις περισσότερες φορές στην ιστορία, αυτές οι δράσεις κατάφεραν να γελοιοποιήσουν τους ναζί, να τους ξεπεράσουν αριθμητικά και να τους κάνουν να κρύβονται. Οι τελευταίοι δεν ηττήθηκαν από την ματσίλα, αλλά από την οργάνωση, την αποφασιστικότητα και τη μαζικότητα. Η παρέμβαση των NYT είναι εκ του πονηρού και αν θέλουν να βρουν ματσίλα μπορούν να αναζητήσουν τον δράστη του Ορλάντο, τους λευκούς ανερχόμενους βιαστές στα κολέγια και τα πανεπιστήμια, ακόμη και στους νυν ενοίκους του λευκού οίκου.

Ξεκινήσαμε και τελειώνουμε αυτήν την μίνι-ανασκόπηση της μακρινής αλλά και τόσο κοντινής στιγμής του κοινωνικού πολέμου στις ηπα με διατυπώσεις της θεωρίας των "δύο άκρων". Τι σημαίνει δηλαδή δύο άκρα; Σημαίνει πως υπάρχει ένα κέντρο από το οποίο τα δυο άκρα ισαπέχουν. Αυτό το κέντρο είναι το ουδέτερο δήθεν κράτος. Από το κέ-

ντρο αυτό μας υποδεικνύονται τα «άκρα» του, δηλαδή τα όρια του. Και μας παρουσιάζονται ως εξωτερική απειλή προς την κοινωνική τάξη και ασφάλεια. Μμμ... τάξη και ασφάλεια. Μήπως τελικά οι αναπαραστάσεις και οι αφηγήσεις και οι ρητορείες δεν έχουν και τόση σημασία παρά μόνο εάν πράγματι υπάρχει ένα κράτος που λειτουργεί με κάποια συγκεκριμένη λογική, ουδέτερο όντως σε σχέση με τις περισσότερες ιδεολογίες κτλ.; Με έναν τρόπο είναι το αστικό κράτος που έχει πάντοτε τη δική του ατζέντα, αυτήν ακριβώς στο επίκεντρο της οποίας βρίσκεται η τάξη και η ασφάλεια. Το κράτος θα φέρει οποιαδήποτε «τάξη» και «ασφάλεια», προκειμένου να αναπαραχθεί, δηλαδή προκειμένου να αποφευχθεί η συνθήκη της κατάλυσής του, δηλαδή η «ανομία», ή αν θέλετε, η αναρχία και η αυτονομία που κυκλοφορούν και οργανώνονται στο πεδίο των κοινωνικο-πολιτικών σχέσεων.

SYRIZA: "I do my best"

Αυτές οι σκέψεις μας φέρνουν αντιμέτωπους με την εδώ ζοφερή πραγματικότητα, δική μας και των φίλων μας. Η επικαιρότητα μας βοηθάει, ως συνήθως αλλά για να τη σχολιάσει κανείς/καμιά, πρέπει να πάει πέρα από το καθημερινό. Ο ΣΥΡΙΖΑ από το καλοκαίρι του 2017, με αφορμή τη φυλάκιση της Ηριάννας Λ.Β. στις γυναικείες φυλακές Θήβας, προσπαθεί να μας πείσει (και έχει καταφέρει μάλιστα να πείσει τους περισσότερους) ότι δεν υπάρχει ένα ελληνικό κράτος αλλά πολλά. Μας λένε ότι διεξάγεται μια άγρια διαμάχη μεταξύ «κυβέρνησης» και «βαθέος κράτους». Οι «καλοί» (υπουργοί Τόσκας, Κοντονής, ο πρωθυπουργός κλπ) παλεύουν με μανία ενάντια στους «κακούς», τους συντηρητικούς δικαστικούς και τα «νοσηρά μυαλά» της αντιτρομοκρατικής. Ο ΣΥΡΙΖΑ προσπαθεί να επανεφεύρει την κομματική αντιπαράθεση δεξιάς και αριστεράς για να δείξει ότι έχει δικό του πολιτικό χώρο που εκφράζει. Προσπαθεί να αναγεννήσει τις «κινηματικές», δηλαδή τις διαμεσολαβητικές του δομές, ανανεώνοντας την εμπιστοσύνη υπέρ του κράτους. Και να διαψεύσει πως οι πολιτικές ασφάλειας του ελληνικού κράτους που ξεκίνησαν και πάνε μέχρι τέλους την ποινική δίωξη της Ηριάννας Λ.Β. έχουν χαραχτεί από το ίδιο ελληνικό κράτος, ανεξαρτήτως κυβερνήσεων και υπουργών. Μήπως και στις Η.Π.Α. είναι άγνωστη αυτή η τακτική; Απέναντι στις δηλώσεις Τραμπ περί δύο άκρων, δεν είδατε πως διάφοροι φιλεύσπλαχνοι οικονομικοί του σύμβουλοι και δημοκράτες στρατηγοί αντέδρασαν; Αν πιστέψουμε πως ο Τραμπ είναι ένας τρέλος που μπήκε κατά λάθος στο τιμόνι της υπερ-δύναμης, γιατί να μην πιστέψουμε εξάλλου τις καλές προθέσεις των Συριζαίων;

Ας γυρίσουμε στο παράδειγμά μας. Τι έχουμε στην υπόθεση της Ηριάννας Λ.Β.; Άλλη μια **στημένη υπόθεση**, ψεύτικη, κατασκευασμένη από το μηδέν, σαν κι αυτές που στήνονται από όλες διαδοχικά τις κυβερνήσεις του ελληνικού κράτους από τις καταβολές του. Κάποιος –ο οποίος δεν έχει εμφανιστεί πουθενά πλην των μπάτσων, δεν έχει δική του κατάθεση, διεύθυνση και μαρτυρία στο δικαστήριο– βρήκε κάπου όπλα, τα οποία «χρεώνουν» στην Ηριάννα και τον Περικλή Μπ. Διώξεις σαν κι αυτήν έχουν γίνει πολλές. Σου λένε δέχτηκαν 'ένα ανώνυμο τηλεφώνημα', από 'κάποιον άγνωστο', 'αγνώστου διευθύνσεως'

Αφού το δικαστήριο αναστολών χώνει τους δύο κρατούμενους πιο βαθιά στη φυλακή, ο Υπουργός Δικαιοσύνης βγαίνει στα ΜΜΕ και δηλώνει ότι η απόφαση τον ... ξένισε. Μα ποιος κυβερνάει αυτό τον τόπο, αναρωτιόμαστε, μήπως τον κυβερνάμε εμείς τελικά με τα λεφτά του Τζωρετζ Σόρος; Η οργή το βραδάκι αποκλιμακώνεται με λίγο σπασμένη Ερμού. Το θέμα παίρνει το δρόμο του. Μεγάλος νικητής ο ΣΥΡΙΖΑ. Δύο εκλογές και ένα δημοψήφισμα μετά and still rocking!

κι αυτή η γελοιότητα αρκεί για να πάει κάποιος φυλακή για μήνες ή και χρόνια. Συνεπώς έχουμε να κάνουμε, όχι με μια κακοδικία, αλλά με τη συνεπή εξέλιξη μιας πολιτικής δίκης. Το μόνο «στοιχείο» εναντίον των κατηγορουμένων στη δίκη αυτή είναι η κοινωνική σχέση που είχαν με κάποιον ύποπτο –και τελικά, αθώο– για συμμετοχή στη Συνωμοσία των Πυρήνων της Φωτιάς. Οι μπάτσοι της αντιτρομοκρατικής δεν εμφανίζονται καν στα δικαστήρια ως μάρτυρες κατηγορίας μήπως και πέσουν σε αντιφάσεις, χαντακώνοντας το δημιούργημά τους. Και –να πούμε κι αυτό– στην περίπτωση της Ηριάννας τουλάχιστον, δεν είναι καθόλου άσχετο με τη δίωξή της ότι μια γυναίκα-«σύντροφος κατηγορούμενου» κινητοποιεί ακόμη περισσότερο την πατριαρχική πυγμή του ελληνικού κράτους να την τιμωρήσει επειδή στήριξε τον σύντροφό της στην περίοδο της δικής του δίωξης. Ας δώσουμε και έμφαση στο αστείο πως όλοι αυτοί οι αξιοσέβαστοι υπερασπιστές αυτής της καταδίκης είναι οι ίδιοι που μίσησαν όσο τίποτε τον σταλινισμό, τον κόκκινο ολοκληρωτισμό και όλες αυτές τις 'δικτατορίες' που έβαζαν μέσα κόσμο χωρίς στοιχεία, μόνο και μόνο για... πολιτικούς λόγους. Αλλά, είπαμε, η εξουσία μπορεί να ονομάσει τα πράγματα! Δηλαδή, κι εμείς μπορούμε, αρκεί να τα έχουμε κατανοήσει σε πρώτο επίπεδο.

Ω τι είπε το άτομο!
Ο Arie Kruglanski, ένας βραβευμένος ειδικός της ριζοσπαστικοποίησης και της τρομοκρατίας δήλωσε πως είτε πρόκειται για τους νεοναζί είτε για τους εξτρεμιστές ισλαμιστές, τρία είναι τα οικουμενικά στοιχεία που οδηγούν στη ριζοσπαστικοποίηση τους: η αναζήτηση ενός νοήματος μέσα στον μάταιο τούτο κόσμο, μια αφήγηση που να εξυπηρετεί αυτή την αναζήτηση και ένα δίκτυο υποστήριξης. Στην παραπάνω φωτό ο Arie αττενίζει όμως το μέλλον με αισιοδοξία γιατί η δημοκρατία κατά πάσα πιθανότητα θα νικήσει.

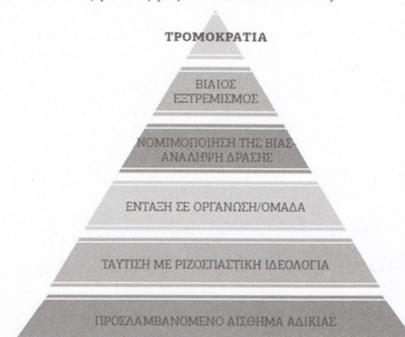
Πως μπορεί να συμβαίνουν όλα αυτά; Μπορεί να συμβαίνουν μια χαρά όταν ακριβώς η εθνική πολιτική ασφάλειας –του ενός και μοναδικού ελληνικού κράτους– επιτάσσει τον προσδιορισμό και το πακέτωμα εσωτερικών και εξωτερικών εχθρών. Θα έχετε προσέξει ίσως τη φοβερή είδηση του τραβήγματος ενός «ιμάμη με ακραίες απόψεις». Πιο ακραίες και από του Σεραφείμ Πειραιώς, αναρωτιόμαστε; Πιο ακραίες και από αυτές του αρνητή του Ολοκαυτώματος Κώστα Πλεύρη αναρωτιόμαστε; Όχι βέβαια. Εξάλλου, που πήγε η περίφημη ελευθερία του λόγου, το ευαίσθητο αυτό θέμα για την δημορκατική ελλάς; Όλα αυτά είναι ρητορικά ερωτήματα βεβαίως, όταν κατασκευάζεται ο εσωτερικός εχθρός στο πρόσωπο των μουσουλμάνων μεταναστών στην ελλάδα με το φόβητρο της ισλαμιστικής τρομοκρατίας. Το μήνυμα εκφοβισμού δίνεται μεν στον Ιμάμη, αλλά αυτό είναι το λιγότερο της υπόθεσης. Στην ουσία, η ελληνική κοινή γνώμη προετοιμάζεται. Το κράτος δείχνει τα δόντια του. Οι μουσουλμάνοι μετανάστες εντός χώρας νομιμοποιείται να τρώνε κι άλλη πίεση. Αυτά είναι τα σημαντικά. Και σε σχέση με την υπόθεση που σχολιάζουμε σε αυτό εδώ το κείμενο; Η δίωξη κατά της Ηριάννας και του Περικλή περιέχει ένα μήνυμα στον ευρύτερο «χώρο». Δεν θα κάνετε παρέα με «κακά παιδιά». Το όνομα «ισλαμιστική τρομοκρατία» είναι αυτό που θα φέρνει τα τραβήγματα με την αστυνομία για τους μετανάστες και το όνομα «Πυρήνες της Φωτιάς» θα φέρνει τα τραβήγματα για τους ανήσυχους νεαρούς με οξυμένο το αίσθημα αδικίας... Σαν ύποπτοι για συμμετοχή στη Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς έχουν εξεταστεί από την αστυνομία τα προφίλ εκατοντάδων νεολαίων και από τα δικαστήρια έχουν περάσει ως κατηγορούμενοι πολλές δεκάδες. Ο στόχος τους, θεωρούμε, ήταν να επουλώσουν τις πληγές που τους προκάλεσε η εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008: να πειθαρχήσουν τους πιτσιρικάδες που όχι μόνο είχαν σταματήσει να φοβούνται αλλά και χλεύαζαν την αστυνομία, καθώς και να αποτρέψουν τη δημιουργία σταθερών πολιτικών σχέσεων μεταξύ των λεγόμενων ατόμων 'δεύτερης γενιάς' και

ριζοσπαστικών πολιτικών δομών. Επέλεξαν να χτυπήσουν όλο αυτό τον κόσμο στη βάση της κοινωνικοποίησής του στα πέριξ των Εξαρχείων. Να σπείρουν το φόβο και να ασκήσουν πίεση στα «καλά παιδιά» να μην κάνουνε παρέα με τα «κακά», θέτοντας μια κόκκινη γραμμή παραβατικότητας την οποία καθόριζαν με βάση το ποιος σχετιζόταν σε προσωπικό επίπεδο, κοινωνικό ή πολιτικό, με μέλη της Συνωμοσίας Πυρήνων της Φωτιάς. Η εξουσία κατονομάζει και πάλι. Το θέμα εδώ είναι ποιος θα κατονομαστεί ως 'Σ.Π.Φ'. Στα δικαστήρια που οδήγησαν τους δύο παραπάνω κατηγορουμένους οι δικαστές δεν πάσχισαν καθόλου να εκθέσουν το απλούστατο σκεπτικό τους που ήταν ότι όποιος είναι 'Εξάρχεια', είναι 'Σ.Π.Φ.'

Όλα αυτά δεν είναι ούτε τόσο περίεργα και ούτε τόσο αντι-ΣΥΡΙΖΑ. Το ξαναλέμε. Είναι απλώς η εθνική πολιτική ασφάλεια του κράτους μας, το οποίο ζει και τα σκεπτικά του βασιλεύουν ανεξαρτήτως Σύριζα και Ν.Δ. Χρειάζεται απλώς η όρασή μας να εκτείνεται λίγο πέρα από τους πηχυαίους τίτλους των εφημερίδων. Το Κέντρο Μελετών Ασφάλειας, το συμβουλευτικό όργανο χάραξης πολιτικών ασφάλειας του ελληνικού κράτους, έχει αποτυπώσει το παραπάνω σχέδιο με μια πυραμίδα. Στη βάση της πυραμίδας τους βρίσκονται οι μάζες που έχουν ανεπτυγμένο «ένα αίσθημα αδικίας» και στην κορυφή της πυραμίδας «η ένοπλη τρομοκρατία». Τόσο απλά δημιουργούνται στα κρατικά μυαλά τα συγκοινωνούντα δοχεία. Κι αν από το αίσθημα αδικίας μέχρι την οργάνωση στο ένοπλο είναι ένα τσιγάρο δρόμος, γιατί δεν συλλαμβάνουν καλύτερα, προληπτικά, όσους έχουν το αίσθημα αδικίας πριν αρχίσουν και βάζουν και καμιά μπόμπα; Αλλά το κάνουν ήδη, έτσι δεν είναι; Οι συλλήψεις της Ηριάννας Λ.Β. και του Περικλή Μπ. είναι η εφαρμογή ακριβώς αυτού του σκεπτικού. Η πυραμίδα εξυπηρετεί το μόνιμό τους άγχος. Να δείξουνε πως η βία δεν ασκείται από το ίδιο το κράτος αλλά από τους απέναντι.

Και ακριβώς επειδή στο στόχαστρο μπαίνουν οι πάντες, επειδή όπως είπε και η ίδια η Ηριάννα σε μια συνέντευξή της, το ζήτημα δεν είναι μόνο η ίδια, αλλά μια ολόκληρη γενιά, το ζήτημα προφανώς αφορά σχεδόν τους πάντες (με διδακτορικό ή άνευ!). Όλα τα παραπάνω μας λένε ότι η υπόθεση Ηριάννα Λ.Β. είναι μια πολιτική και όχι μια στενά νομική υπόθεση και πράγματι ότι οποιοσδήποτε και οποιαδήποτε θα μπορούσαν να είναι στη θέση της Ηριάννας. Υπό αυτό το πρίσμα, η μοναδική κριτική της υπόθεσης θα έπρεπε να είναι μια πολιτική κριτική, να περνάει μέσα από την άρνηση μας να συναινέσουμε στο βάφτισμα των κοινωνικών μας σχέσεων ως παράνομων, την άρνηση μας να χωνέψουμε την αριστερή κρατική προπαγάνδα, την ανάδειξη των κρατικών δομών βίας, των ντόπιων πολιτικών ασφάλειας και του φασιστικού τους χαρακτήρα. Με λίγα λόγια, να θέσουμε τις βάσεις για να αρχίσουμε να ονομάζουμε εμείς αυτά που είμαστε, αυτά που κάνουμε.

Antifa Negative, Οκτ. 2017

Αυτοί που φτιάχνουν τις (χάρτινες) πυραμίδες!

Το ΚΕ.ΜΕ.Α. είναι επιστημονικός, ερευνητικός και συμβουλευτικός φορέας που σκοπός του είναι η διεξαγωγή θεωρητικής και εφαρμοσμένης έρευνας και η εκπόνηση μελετών, ιδίως σε στρατηγικό επίπεδο, για θέματα που αφορούν την Πολιτική Ασφάλειας, καθώς και η παροχή υπηρεσιών, γνωμοδοτικού και συμβουλευτικού χαρακτήρα, σε θέματα ασφάλειας γενικότερα. Συστάθηκε στο πλαίσιο της αξιοποίησης των γνώσεων και των εμπειριών που απέκτησαν οι Ελληνικές Αρχές Ασφαλείας, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των μέτρων ασφάλειας στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, με σκοπό να αποτελέσει δεξαμενή σκέψης για τους Φορείς Ασφάλειας. Είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με έδρα την Αθήνα, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, λειτουργεί προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος και εποπτεύεται από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Το στελεχιακό δυναμικό του ΚΕΜΕΑ αποτελείται από 49 Ερευνητές με υψηλά προσόντα και μεγάλη εμπειρία καθώς και Ειδικούς Ασφάλειας (33 εξωτερικοί συνεργάτες-ερευνητές επί συμβάσει και 16 εν ενεργεία αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος).

(Το antifa negative είναι μια αυτόνομη συνέλευση στην Αθήνα από τον Ιούνιο του 2012 που μάχεται ενάντια στις ρατσιστικές, αντισημιτικές και εθνικιστικές μαλακίες του ελληνικού όχλου, των νεοναζί και του κράτους τους. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια συμμετέχει στο περιοδικό 0151 και διοργανώνει την ετήσια συναυλία Don't Call me Greek!, ενώ από πέρυσι μοιράζει το antifa beat σε σχολεία του κέντρου της πόλης. Αφίσες, δράσεις και κείμενά μας μπορείτε να τσεκάρετε και εδώ: antifa-ngt.espivblogs.net/)

«Εθνική είναι η ενότητα των δολοφόνων»: Για μια μικρή αντιφασιστική ιστορία του Χαλανδρίου

Στη Θ. για τα αστείρευτα 'μαθήματα' κοινωνικής γεωγραφίας

Το κείμενο αυτό γράφεται σε μια περίοδο που όποιο άτομο περάσει από το Χαλάνδρι μπορεί να διαπιστώσει με τα ίδια του τα μάτια τις αντιφασιστικές ιδέες που διακινούνται στα πλαίσια του ανταγωνιστικού κινήματος. Οι τοίχοι, οι στάσεις, τα καρτοτηλέφωνα, τα σχολεία, το ΚΕΠ, οι πλατείες, τα γηπεδάκια είναι οι καμβάδες· τα πεδία εκείνα πάνω στα οποία ασκούνται τα μυαλά, οι καρδιές, τα χέρια των αντιφασιστ(ρι)ών.

Από την άλλη μεριά, το να θεωρηθεί ότι 'τα πράγματα' ήταν πάντα έτσι θα είναι ένα πολιτικό σφάλμα, που δεν θα λαμβάνει υπόψη του την ιστορικότητα των τοπικών ανταγωνισμών. Το ίδιο, από διαφορετική μπάντα, θα γίνει αν υποτεθεί ότι 'τα πράγματα' θα παραμείνουν για πάντα έτσι· το λάθος αυτή τη φορά θα εκκινεί από αδυναμία αντίληψης των νοημάτων που αποτυπώνονται στην αντιφασιστική πρακτική. Νοημάτων που όταν υλικοποιούνται διαμορφώνουν τους (τοπικούς) συσχετισμούς.

Εμείς θα ασχοληθούμε με το πρώτο ζήτημα. Θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε την ιστορία του *κλειστού αντιφασιστικού πυρήνα Χαλανδρίου* και τη βραχύβια διάρκειά του, τις επιτυχίες και τα όριά του, για να αναδείξουμε την κινηματική μνήμη και να βγάλουμε μερικά χρήσιμα συμπεράσματα για μελλοντική άσκηση ανταγωνιστικής πολιτικής δράσης (είτε με αντιφασιστικό είτε με αντισεξιστικό πρόσημο) –πάντα όμως με διάθεση όξυνσης των αντιπαραθέσεων. Επιπλέον, το κείμενο αυτό μπορεί να το δει η αναγνώστρια ως μια εκ των υστέρων συνεισφορά σε ένα κινηματικό διάλογο που αφορά τους antifa πυρήνες, όπως έχει εκτεθεί αφενός στα τεύχη του περιοδικού *antifa! πόλεμος ενάντια στο φόβο* αφετέρου στο διήμερο που οργάνωσε η συνέλευση autonome antifa στα τέλη του Ιουνίου 2017. [1] Κι αυτό για να φωτιστούν οι διαφορές και οι συγκλίσεις όσων έχουν επιλέξει να δράσουν με επίκεντρο τον αντιφασισμό στο μικροεπίπεδο των γειτονιών της αθηναϊκής μητρόπολης. Πώς ξεκίνησε όμως ο (κλειστός) αντιφασιστικός πυρήνας Χαλανδρίου;

Την Τρίτη 28η Οκτωβρίου 2012 την ώρα της παρέλασης στην πλατεία Χαλανδρίου, μετανάστες μικροπωλητές δέχτηκαν επίθεση από μια παρέα θρασύδειλων νεαρών, οι οποίοι φώναζαν φασιστικά συνθήματα.

Η παρέα αυτή έχει ως χώρο αράγματος το γηπεδάκι στην οδό Μικράς Ασίας και δρα με την ανοχή της γειτονιάς μας.

Σε μια προσφυγική γειτονιά, όπως ο Συνοικισμός Χαλανδρίου, θεωρούμε ανεπίτρεπτο να εκκολάπτονται φασιστικές και εθνικιστικές συμπεριφορές, τη στιγμή που οι παππούδες – γιαγιάδες μας, έχουν δεχτεί καταπίεση – ρατσισμό από το ελληνικό κράτος και την ελληνική κοινωνία από το 1922 και έπειτα.

ΝΑ ΜΗΝ ΑΝΕΧΤΟΥΜΕ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΕΣ – ΦΑΣΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΜΑΣ

Γείτονες, γειτόνισσες με αντιφασιστική μνήμη

Εδώ είναι τα τρικάκια που πετάχτηκαν στο Συνοικισμό Χαλανδρίου μετά τη ρατσιστική επίθεση. Είναι εμφανής η ανάγκη να μιλήσουμε συγκεκριμένα για τις ρατσιστικές σχέσεις και το που αναπτύσσονται αλλά και η απαίτηση να θεμελιωθεί η κίνησή μας στην ιστορία. Από την άλλη μεριά, εξίσου προφανής είναι και η αμηχανία/αδυναμία διαχείρισης του τι σημαίνει (και τι συνεπάγεται) ελληνικός εθνικός λόγος. Εξού και το αποτέλεσμα που βλέπετε...

ΟΙ ΠΑΠΠΟΥΔΕΣ ΜΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ, ΕΜΕΙΣ ΡΑΤΣΙΣΤΕΣ;

Το αρχικό κάλεσμα προέκυψε μέσα από συνελεύσεις που έγιναν (όχι δημόσια ανακοινωμένες αλλά γνωστές στους χαλανδραίους του α/α/α 'χώρου') για παρέμβαση στην γειτονιά του Συνοικισμού Χαλανδρίου, με αφορμή ρατσιστική επίθεση ενός μέλους του συμβουλίου νέων του συλλόγου *Ρίζες* σε μετανάστη μικροπωλητή κατά τη διάρκεια της παρέλασης της 28ης Οκτωβρίου. [2] Οι συνελεύσεις αυτές οδήγησαν σε μια παρέμβαση με τρικάκια στα σχολεία της γειτονιάς αυτής, σε κάποιους κεντρικούς δρόμους και στο μικρό γηπεδάκι που άραζε η ρατσιστοπαρέα.

Άτομα που συμμετείχαν σε αυτές τις διαδικασίες δημιούργησαν στη συνέχεια τον αντιφασιστικό πυρήνα Χαλανδρίου. Επιπλέον, στην απόφαση για δημιουργία ξεχωριστής διαδικασίας που θα ασχολείται με τον αντιφασισμό στο Χαλάνδρι βάρυνε αφενός ένας τραμπουκισμός μιας παρέας φασιστών σε έναν νεολαίο (sic) γνωστό στην περιοχή για τις 'αντι-' ιδέες του αφετέρου το γεγονός πως οι ήδη υπάρχουσες συλλογικότητες δεν ασχολούνταν με τον αντιφασισμό σε τοπικό επίπεδο ενώ ήταν ένα ζήτημα που επηρέαζε τη ζωή πολλών ατόμων που κινούνταν στην πλατεία και τις γειτονιές του Χαλανδρίου.

Η κοινωνική και πολιτική του σύνθεση του αντιφασιστικού πυρήνα Χαλανδρίου ήταν εξαιρετικά πρωτοφανής: για πρώτη φορά, και ίσως μόνη μέχρι και σήμερα, τον τόνο δεν τον έδιναν υποκείμενα που είχαν άμεση εμπλοκή με το πανεπιστήμιο, αλλά ένα κοινωνικό υποκείμενο διάχυτο που:

(1) είχε, μικρότερη ή μεγαλύτερη, σχέση με την 'οπαδική κουλτούρα' –με την έννοια πως ήταν εξοικειωμένο με τον αντίστοιχο τρόπο αντίληψης και συλλογικής συσπείρωσης και παρέμβασης στην καθημερινότητα μιας πόλης·

(2) είχε αμφίσημη/αμφίθυμη σχέση με την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Από τη μια, δηλαδή, υπήρχε κόσμος που δεν είχε καμία σχέση με τα πανεπιστήμια και την κλασική φοιτητική κοινωνικοποίηση/πολιτικοποίηση. Από την άλλη, ενώ ένα μεγάλο κομμάτι του πυρήνα είχε περάσει σε σχολές της τριτοβάθμιας αφενός η «συνέπειά» του ως προς τις σπουδές ήταν μικρή/ανύπαρκτη αφετέρου οι κοινωνικές του σχέσεις περιστρέφονταν κυρίως γύρω από τις γειτονιές του Χαλανδρίου·

(3) δεν είχε σταθερή δουλειά και οι δουλειές που έκανε ήταν κακοπληρωμένες. Αυτό σήμαινε, παράλληλα, πως (με παράδοξο ή μη τρόπο) δεν υπήρχε καμία ανάγκη 'ταύτισης' με εργατικές διεκδικήσεις·
(4) είχε, με πλειονοτικούς όρους, κακές σχέσεις με την οικογένειά του, γεγονός που πολλές φορές δημιουργούσε σχέσεις αλληλοστήριξης στο εσωτερικό του πυρήνα μεταξύ διάφορων μελών του·

(5) βρισκόταν αντιμέτωπο με μια συνθήκη όπου το μέλλον του φάνταζε χειρότερο από το παρόν του. Έτσι, ήταν ξεκάθαρο πως όσες και όσοι συμμετείχαν στον πυρήνα δεν έτρεφαν ούτε αριστερά όνειρα (π.χ. για μαζικούς αγώνες, επανάσταση κ.λπ.) ούτε δεξιά (π.χ. καριέρα, «μεγάλη ζωή»)·

(6) είχε μια αμφίσημη σχέση με την κυρίαρχη 'αντιεξουσία'. Δηλαδή, ενώ υπήρχε εξοικείωση των περισσότερων με πορείες και συγκρούσεις στο κέντρο της Αθήνας, δεν υπήρχε καλή άποψη για τις οργανωμένες συλλογικότητες και επειδή οι τελευταίες απαιτούσαν αρκετά περισσότερα πράγματα από μια απλή φυσική παρουσία και επειδή οι διαδικασίες συνέλευσης πετούσαν έξω υποκείμενα άλλης ταξικής θέσης·

(7) κοινωνικοποιούνταν ως 'εναλλακτική αρρενωπότητα'. Πράγμα που σημαίνει ότι τα μέλη του πυρήνα (στην πλειονότητά τους cis στρέιτ άντρες) εκφράζονταν ως άντρες-προς-άντρες δείχνοντας την αντιπαράθεση τους με ό,τι αντιλαμβάνονταν ως 'κατεστημένη κοινωνική τάξη' με όρους αντρικής διαμάχης·

(8) είχε (κατά βάση) επαφή με τον α/α/α 'χώρο' από πριν, ενώ κάποια άτομα συμμετείχαν και σε άλλες συλλογικότητες. Συνεπώς, υπήρχε η αντίληψη της mainstream κινηματικής λογικής. Την ίδια στιγμή, όμως, τα υποκείμενα που απάρτισαν τον πυρήνα είτε δεν είχαν 'φωνή' εντός των συλλογικοτήτων και εντός του α/α/α 'χώρου' είτε έβλεπαν πως η ανάγκη τους για απάντηση στους φασίστες δεν καλυπτόταν από τις υπάρχουσες συλλογικές διαδικασίες.

Όλα τα παραπάνω δεν σημειώνονται με σειρά σημασίας ούτε σημαίνει πως όλα τα άτομα που συμμετείχαν στον αντιφασιστικό πυρήνα Χαλανδρίου ήταν έτσι. Σημαίνει όμως ότι όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά κοινωνικοπολιτικής σύνθεσης έδιναν το στίγμα του συλλογικού σώματος και καθόρισαν τη δράση και τα όριά του. Την ίδια στιγμή, η σύνθεση αυτή επηρέαζε και τις σχέσεις με άλλες συλλογικότητες και άλλους αντίστοιχους αντιφασιστικούς πυρήνες καθώς και την έλευση νέων μελών σ' αυτόν.

Η κλειστότητα του πυρήνα και η είσοδος νέων μελών
Ο αρχικός πυρήνας που δημιουργήθηκε είχε λίγα μέλη και η διαδικασία συνέλευσης ήταν κλειστή (δηλαδή, μη ανακοινωμένη δημόσια). Τα καινούργια μέλη ερχόντουσαν μέσω γνωριμίας με κάποιον/α που συμμετείχε ήδη. Αυτό σήμαινε πως η άποψη του πυρήνα για την 'περιφέρειά' του ήταν η εξής: «έχουμε εμπιστοσύνη στα μέλη μας, οπότε κάθε άτομο μπορεί να μιλήσει σε 1-2 άλλα άτομα». Μετά την αύξηση του αριθμού των μελών συζητήθηκε ο τρόπος ένταξης ενός νέου μέλους. Η μόνη ουσιαστική αλλαγή ήταν η ανακοίνωση από πριν του/της υποψήφιου/υποψήφιας προς ένταξη στη συνέλευση ώστε να εκφραστούν τυχόν αντιρρήσεις. Αν δεν υπήρχαν αντιρρήσεις από το συλλογικό σώμα, τα άτομα που δήλωναν ενδιαφέρον να μπουν έπρεπε να παρευρεθούν σε μια επεξηγηματική διαδικασία του πυρήνα. Κάπως έτσι ο αντιφασιστικός πυρήνας Χαλανδρίου έφτασε να αριθμεί 30 μέλη, ενώ σε δύο περιπτώσεις ατόμων που δεν εντάχθηκαν τελικά, βάρυνε τόσο η έλλειψη προσωπικών σχέσεων με τα εν λόγω άτομα όσο και το γεγονός πως θεωρήθηκαν «ανάξια εμπιστοσύνης». Όπως μπορούν να διαπιστώσουν οι αναγνώστ(ρι)ες οι 'σχέσεις' ήταν ταυτόχρονα η δύναμη και η αδυναμία του συγκεκριμένου αντιφασιστικού πυρήνα.

---

[1] Αναφερόμαστε σε μια σειρά κειμένων που αφορούν στην ιστορία των antifa πυρήνων στα Πετράλωνα και το Γαλάτσι. Βλ. τα κείμενα της ενότητας «Αυτόνομη οργάνωση στις γειτονιές της Αθήνας» με τίτλο "Το παράδειγμα του αντιφασιστικού πυρήνα επίθεση κατά μέτωπο" "Αντιφασιστική δράση στο Γαλάτσι 2007-2010 (μέρος Α΄)" " Αντιφασιστική δράση στο Γαλάτσι 2007-2010 (μέρος Β΄)" και " Αντιφασιστική δράση στο Γαλάτσι 2007-2010 (μέρος Γ΄)" στο *antifa! πόλεμος ενάντια στο φόβο* στα τεύχη #48, #52, #53 και #54 αντίστοιχα.
[2] Περισσότερα για το σύλλογο Ρίζες και τον εθνικιστικό/ ομοφοβικό/ αντιτουρκικό λόγο που εκφράζει μπορούν να βρεθούν στο "Για την εμφάνιση των φασιστών της χρυσής αυγής στο Χαλάνδρι (ή αλλιώς εθνικισμός ante portas)" στην *ιστοσελίδα του 0151* (0151.espivblogs.net) στην κατηγορία On-Line Κείμενα (07 Μαρτίου 2014) και στο "Ανοιχτή επιστολή στις απαντήσεις των μελών του Συλλόγου 'Ρίζες' (Χαλάνδρι)" στο *0151*#6. Εκεί αναφέρεται και η άμεση αντιφασιστική απάντηση στη ρατσιστική επίθεση του Γιώργου-Αθανάσιου Μαυρίδη σε μετανάστη μικροπωλητή.

«ΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΔΕΝ ΤΟΝ ΣΚΟΤΩΣΕ ΜΟΝΟ Ο ΡΟΥΠΑΚΙΑΣ ΣΥΝΕΝΟΧΟΣ ΣΤΟΝ ΦΟΝΟ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΑΡΑΣ»: (aka Τι έκανε, τι πέτυχε και ποια όρια συνάντησε ο αντιφασιστικός πυρήνας Χαλανδρίου)

Η συγκρότηση του πυρήνα με βάση τους παραπάνω όρους ήταν λογικό να οδηγήσει σε μια επικέντρωση στο επίπεδο των γειτονιών του Χαλανδρίου. Μια διαδικασία που περιλάμβανε εξοικείωση με τη χωροταξία των γειτονιών και την ανθρωπογεωγραφία των κατοίκων τους. Επίσης, περιλάμβανε και μια εβδομαδιαία διαδικασία συνέλευσης που προσπάθησε να συγκεράσει τις αρκετά διαφορετικές τάσεις που συνυπήρχαν στο εσωτερικό του πυρήνα. Οι δύο παραπάνω προτάσεις είχαν την υλική τους κατάληξη σε παρεμβάσεις στο δρόμο (κυρίως με τη μορφή συνθημάτων στους τοίχους του Χαλανδρίου), σε αράγματα σε 'επικίνδυνες' πλατείες, σε αντιφασιστικά καρτέρια. Όσον αφορά τη δράση του πυρήνα σε συνεργασία με άλλες συλλογικοποιήσεις δεν κατάφερε να ξεφύγει από τις κλασικές συνταγές: είτε αυτές λέγονται 'περιφρούρηση σε πορείες' (σε μη ανακοινωμένη πορεία στην Αγία Παρασκευή μετά από πρόσκληση του *αντιφασιστικού πυρήνα Αγίας Παρασκευής* [3] και σε πορεία στο Ν. Ηράκλειο καλεσμένη από διάφορες τοπικές συλλογικότητες μετά από πρόταση της *Αναζωπύρωσης*) είτε αυτές λέγονται 'περιφρούρηση σε συναυλίες' (σε αντιφασιστικό live στην Αγία Παρασκευή).

Μέσα από τη σταθερότητα των παρεμβάσεων, τη ζύμωση των αντιλήψεων και παρ' όλες τις αδυναμίες του, ο πυρήνας κατάφερε να πετύχει κάποια πράγματα μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα. Καταρχάς, μπόρεσε να συσπειρώσει το 'διάχυτο κοινωνικό υποκείμενο' που λέγαμε πριν γύρω από το επίδικο της στοχοποίησης ενός κομματιού της ελληνικής κοινωνίας (των φασιστών, δηλαδή) που επιδιώκει σταθερά το βάθεμα των κοινωνικών ανισοτήτων. Αυτή η στοχοποίηση δεν προέκυπτε μέσα από θεωρητική κινηματική δουλειά, αλλά μέσα από τις βιωμένες εμπειρίες των μελών του πυρήνα. Ήταν η καθημερινότητα το πεδίο εκείνο όπου εμφανίζονταν οι οξυμένες αντιθέσεις. Επιπλέον, ήταν πολύ ξεκάθαρο σε όσους/όσες συμμετείχαμε ότι αυτό το κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας δεν εκφράζεται πάντα ανοιχτά ενάντια σε όποιον θεωρεί εχθρό. Αντίθετα, χρησιμοποιεί (και, ταυτόχρονα, χρειάζεται) τις διαμεσολαβήσεις του κράτους –από το δεξιό δήμαρχο μέχρι την αριστερά και από τους μπάτσους μέχρι τους δικηγόρους. Έτσι, η εξουσία (και άρα ο εχθρός μας) έπαυε να ορίζεται μόνο με βάση ένα (εξωτερικό προς την κοινωνία) 'πάνω' κι ένα 'κάτω' (που είμαστε 'εμείς'). Κι αυτό γιατί στις ίδιες τις πολυκατοικίες που μέναμε ζούσαν και φασίστες, στις δουλειές που κάναμε είχαμε 'συνάδελφους' ρατσισταριά, στα σχολεία μας είχαμε συμμαθητές ομοφοβικούς εθνικιστές και στις πορείες που πηγαίναμε βλέπαμε σεξιστές πατριώτες. Κι αν το να κάνει ένα συλλογικό σώμα κριτική σε άλλες συλλογικότητες (πέραν της αριστεράς) και πολλές φορές και στον ίδιο του τον εαυτό είναι δύσκολο και σπάνιο, το να αρχίσει να ψηλαφίζει πως θα αναδείξει ότι το πρόβλημα σε μια γειτονιά είναι 'ο ρατσιστής της διπλανής πόρτας' αυτό είναι ένα από τα βήματα που έγιναν από τον πυρήνα. Και πάλι, βέβαια, σ' αυτό βοήθησε η κοινωνική πραγματικότητα της περιοχής: αναφερόμαστε στη δημιουργία της επιτροπής κατοίκων Χαλανδρίου που στόχευε στην εκδίωξη των Ρομά από τον καταυλισμό του Νομισματοκοπείου. [4] Ο πυρήνας, λοιπόν, συμμετείχε σε κάλεσμα τοπικής συλλογικότητας (της *σε τροχιά σύγκρουσης*) προκειμένου να εκφραστεί δημόσια η αντίθεση στον αντιτσιγγάνικο ρατσισμό μέσα από το μόρφωμα της 'επιτροπής κατοίκων Χαλανδρίου'.

Στη συνέχεια, κι αφού η ρατσιστοεπιτροπή είδε από την πρώτη στιγμή ότι υπάρχουν αντιδράσεις στα σχέδιά της, αποφάσισε να συνεχίσει τη δουλειά αναζήτησης περισσότερων ρατσιστών και την άσκηση πίεσης στο δήμο (προκειμένου να την οργανώσει από-τα-πάνω). [5] Στα παραπάνω πλαίσια –πατώντας πάνω στην καθημερινότητα αναγραφής συνθημάτων με σπρέι– ο πυρήνας αποφάσισε να δείξει με ακόμη πιο επιθετικούς όρους την εχθρότητά του σε μορφώματα από-τα-κάτω ρατσισμού. Ακολούθησε μια δράση που στοχοποίησε την 'επιτροπή κατοίκων Χαλανδρίου' και το ρατσισμό που αυτή επεδίωκε να οργανώσει στο μέρος που έκαναν τις συναθροίσεις τους, το γήπεδο ποδοσφαίρου του Απόλλωνα Χαλανδρίου. Η αναγραφή αντιφασιστικών συνθημάτων, το σκίσιμο των ελληνικών σημαιών έδωσαν το στίγμα της κίνησης αυτής –πόσο μάλλον όταν αυτή έλαβε χώρα 'μέσα στο σπίτι του εχθρού'. Ακολούθησε ανακοίνωση της ομάδας του Απόλλωνα Χαλανδρίου με την κλασική συνταγή: «δεν είμαστε ρατσιστές γιατί συμμετέχουν Ρομά στις ομάδες μας/ είμαστε αθλητικό σωματείο χωρίς πολιτικές θέσεις/ δεν θέλουμε να χαθεί ο χώρος πρασίνου της περιοχής, γι' αυτό απορρίπτουμε τη μετεγκατάσταση του καταυλισμού στο χώρο του γηπέδου/ πάνω απ' όλα είμαστε άνθρωποι». [6] Παρ' όλα αυτά, βέβαια, η επιτροπή κατοίκων πήρε το μήνυμα και σταμάτησε να χρησιμοποιεί το κυλικείο του γηπέδου ως χώρο συνάντησης.

Όπως γίνεται κατανοητό και από αυτή την 'άμεση δράση', ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της δράσης του πυρήνα ήταν η εβδομαδιαία σχεδόν ενασχόληση των μελών του με την αναγραφή συνθημάτων σε όλες τις γειτονιές. [7] Με τον τρόπο αυτό μπορούσαμε αφενός να αποτυπώσουμε υλικά την ύπαρξη και τη δράση μας, αφετέρου να αντιληφθούμε ακόμη καλύτερα την πόλωση που υπήρχε στις γειτονιές αυτές. Αυτή η αντίληψη μας βοηθούσε να υιοθετούμε μια ξεκάθαρη στάση απέναντι στους ρατσιστές ενώ παράλληλα αναδείκνυε το βίωμα 'του δρόμου' και της πολιτικής δουλειάς που εστιάζει σ' αυτόν –ένα βίωμα που ήταν βασικό στοιχείο συγκρότησης της φιγούρας του 'διάχυτου κοινωνικού υποκειμένου' που απάρτιζε τον πυρήνα. Την ίδια στιγμή, η πόλωση μας ανάγκαζε να λειτουργήσουμε με όρους που αμφισβητούσαν την 'παρεΐστικη μορφή οργάνωσης': από το πώς θα περπατάμε στο δρόμο μέχρι τους ρόλους που πρέπει να έχουν όσες/όσοι θα βγουν για σπρέι και από το δρομολόγιο που θα ακολουθήσουμε μέχρι το πώς συμπεριφερόμαστε σε περίπτωση συμπλοκής με 'αγανακτισμένους κατοίκους'. Επιπλέον, αυτή η πόλωση –που περιλάμβανε και αρκετές αντιπαραθέσεις με φασίστες, ειδικά στην κεντρική πλατεία Χαλανδρίου– μας οδήγησε στο να κρατάμε ένα 'αρχείο φασιστών' που ήταν αρκετά πλήρες, αν και το κοσμούσαν κυρίως μικροί σε ηλικία φασίστες· μιας που λόγω της δικής μας σύνθεσης ήταν πιο εύκολο να βρεθούν.

Από την άλλη μεριά, ο πυρήνας καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του αντιμετώπισε διάφορα όρια και προβλήματα. Καθοριστικό ρόλο για την πορεία του έπαιξε η πολυτασικότητά του, καθώς αφενός ήταν ένα χαρακτηριστικό που 'τράβηξε' αρκετό κόσμο προς τη συμμετοχή σ' αυτόν, αφετέρου έκανε πολύ δύσκολη την παραγωγή λόγου και την απόκτηση συνοχής. Η αμφιθυμία μας απέναντι στην πολυτασικότητα του πυρήνα έγκειται στο γεγονός πως βιώθηκε ως αντίθετο σε ό,τι κυριαρχεί στον α/α/α 'χώρο' που χαρακτηρίζεται από συνελεύσεις συγκεκριμένης «πολιτικής γραμμής», η οποία δεν χτίζεται μέσα στις συνελεύσεις αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις βλέπαμε να έρχεται απ' έξω. Επίσης η πολυτασικότητα επέτρεψε την συμμετοχή ατόμων που δεν είχαν (καλή) σχέση με τις συνελεύσεις του α/α 'χώρου' χωρίς να απαιτεί απ' αυτά την τήρηση συγκεκριμένου λεξιλογίου/συμπεριφορών. Αυτό, βέβαια, σήμαινε πως αρκούσε η «διάθεση για

αντιφασισμό» –η ανυπαρξία ρητού περιεχομένου και εργαλείων μας οδήγησε στο να μην καταφέραμε να δημιουργήσουμε τις απαραίτητες διαδικασίες για την σύνθεση των διαφορετικών τάσεων/ταχυτήτων/συμπεριφορών.

Το βασικότερο ίσως πρόβλημα ήταν ακριβώς αυτό: πως ενώ δεν είχαμε έτοιμα πολιτικά εργαλεία, δεν μπορέσαμε ούτε να οικοδομήσουμε τα δικά μας. Οι στοχεύσεις των μελών του πυρήνα σιγά σιγά άρχισαν να αποκρυσταλλώνονται σε ένα δίπολο: από τη μία μεριά ήταν εκείνοι που ήθελαν να ασκήσουν άμεση σωματική βία, θεωρώντας πως με αυτό τον τρόπο το ζήτημα του 'φασισμού στο Χαλάνδρι' θα λήξει. Η άλλη μπάντα ενδιαφερόταν περισσότερο να χτίσει μια πολιτική άποψη για το τι είναι ο σύγχρονος φασισμός και πως εκφράζεται στο Χαλάνδρι· χαρακτηριζόταν, δε, σε μεγάλο βαθμό από ένα φόβο να εκτεθεί στο δρόμο. Η ζύμωση των δύο αυτών τάσεων δεν κατάφερε να οδηγήσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα –αντίθετα, διαμορφώθηκε μια κατάσταση όπου το συλλογικό σώμα κέντραρε στις διαφορές στο εσωτερικό του, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν διαφορετικές ταχύτητες τόσο στην ενασχόληση με 'τα-του-δρόμου' όσο και στις απόπειρες εμβάθυνσης των περιεχομένων του λόγου μας. Έτσι, οι διαφορετικές ταχύτητες που δεν συγκεράστηκαν, ανέδειξαν την αδυναμία συγκρότησης ενός συλλογικού σώματος που θα ζυμωνόταν πάνω στις διαφορές –οι οποίες εμφανίστηκαν ως ηλικιακές, χωρίς να είναι.

Φωτογραφία που κλέψαμε από διάφορα ειδησεογραφικά σάιτ για να θαυμάσουμε τους εαυτούς και τις εαυτές μας. Έχει ξαναδημοσιευτεί στο 0151#4, αλλά δεν χορταίνουμε να τη βλέπουμε.

ΑΝΑΝΔΡΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ

Μια δυσάρεστη έκπληξη επιφύλαξε το σημερινό πρωινό για τους ανθρώπους του Απόλλωνα. Βαμμένοι τοίχοι με αντιφασιστικά συνθήματα, σκισμένες ελληνικές σημαίες, ρημαγμένα δίχτυα τερμάτων και όλα αυτά με φασιστικές μεθόδους, μέσα στη νύχτα και πολύ πιθανόν από κουκουλοφόρους δράστες.

Σας ενημερώνουμε λοιπόν ότι ο σύλλογός μας δεν έχει καμία σχέση μ...ε τον πολιτικό χώρο, είναι ένα ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ και το με το μόνο αντικείμενο που ασχολείται είναι το ποδόσφαιρο. Οσο για τις «ρατσιστικές» μας πεποιθήσεις, θα ήταν καλύτερα να πάτε μια βόλτα από τον καταυλισμό (αν γνωρίζετε που βρίσκεται…) και να ρωτήσετε τους ίδιους τους ρομά το λόγο που δεν ήρθαν οι ίδιοι, εδώ και τόσο καιρό, να καταστρέψουν το γήπεδό μας… Να ρωτήσετε τους ίδιους εδώ και τρία χρόνια ποιος κάνει προπόνηση στα παιδιά τους χωρίς κανένα οικονομικό όφελος, να ρωτήσετε τους ίδιους αν τα παιδιά τους νιώθουν οποιαδήποτε μορφή απόρριψης από τους ανθρώπους του Απόλλωνα.

Ανοίξτε λοιπόν τα μάτια σας και την επόμενη φορά που θα επισκεφτείτε το γήπεδό μας, φροντίστε να έχει φως για να γνωριστούμε και να κάνουμε έναν διάλογο έχοντας μαζί μας και τον «τσιπούρα», τον «αλουμίνιο», τον «αρκούδα», τον «πατάτα» και τους υπόλοιπους φίλους μας, για να σας διαβεβαιώσουν ότι δεν έχουν νιώσει ποτέ την ανάγκη για οποιαδήποτε μορφή προστασίας!!!

ΕΔΩ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΠΑΝΩ ΑΠ' ΟΛΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΝΘΡΩΠΟΙ. ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΜΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΑΥΤΟ, ΔΙΟΤΙ ΑΦΕΝΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΟΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΙ ΑΦΕΤΕΡΟΥ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ ΟΤΙ Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΥΤΗ ΛΥΣΗ, ΜΟΝΟ ΛΥΣΗ ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΩΝ ΡΟΜΑ, ΑΛΛΩΣΤΕ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΟΤΙ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΝ.

Παρουσιάζεται εδώ η ανακοίνωση του Απόλλωνα Χαλανδρίου στην οποία παρατηρούμε κάποια σημαντικά πραγματάκια –που και για όσους τη συνέταξαν είναι σημαντικά, γι' αυτό άλλωστε και τα γράφουν με κεφαλαία γράμματα. Πρώτον, πως δέχονται να τους απευθύνονται μόνο άντρες (αδυνατούν, βλέπετε να κρύψουν την ομοφοβία τους). Δεύτερον, πως κάποιοι μπορούν να είναι πάνω απ' όλα άνθρωποι και να μην θεωρούν τους Ρομά ανθρώπους –όπως γράφει κι ένα σύνθημα σε κάποιο κοντινό τοίχο «η επιλεκτική σας ευαισθησία βρωμάει αντι-τσιγγανισμό».

---

[3] Γνωστή επαρχία του δήμου Χαλανδρίου.

[4] Αναλυτική περιγραφή της προσπάθειας εδραίωσης ενός ρατσιστικού συλλογικού σώματος με αφορμή την εκδίωξη του καταυλισμού των Ρομά στο Νομισματοκοπείο βρίσκεται στο κείμενο "Για την πολιτική οργάνωση του σύγχρονου ρατσισμού: το παράδειγμα του Χαλανδρίου (μέρος α΄)" στο *0151*#2.

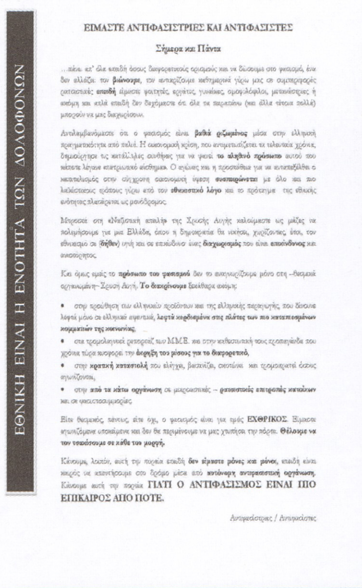
[5] Περισσότερα για την συγκεκριμένη αντιφασιστική παρέμβαση, τις δυναμικές και τα όριά της, στο "Για την πολιτική οργάνωση του σύγχρονου ρατσισμού: το παράδειγμα του Χαλανδρίου (μέρος β΄)" στο *0151*#4.

[6] Ο ατσίδας πρόεδρος του Απόλλωνα Χαλανδρίου τίμησε την δράση μας αυτή με δηλώσεις του στην τοπικής εμβέλειας εφημερίδα Αμαρυσία όπου φρόντισε να μας ενημερώσει πως «οι Ρομά είναι η αφορμή, το πιο πιθανόν πρόκειται για διένεξη ανάμεσα σε κάποιον πατέρα που πηγαίνει το παιδί του στον Απόλλωνα και στα μέλη της αντιφασιστικής ομάδας που υπογράφει τα συνθήματα.» Βλ. το άρθρο με τίτλο "Βανδαλισμοί στο γήπεδο", *Αμαρυσία*, 18/06/2013.

[7] Όσον αφορά το συγκεκριμένο τρόπο παρέμβασης οι αντιδράσεις άλλων συλλογικοτήτων ποίκιλαν: όσες έμοιαζαν μ' εμάς (βλ. αντιφασιστικοί πυρήνες σε άλλες γειτονιές) έκαναν τα ίδα μ' εμάς. Οι "πιο πολιτικές" ομάδες είχαν την άποψη πως «αυτοί [απλά] βάφουν σπρέι» ενώ οι "γειωμένες τοπικά" ομάδες έλεγαν «αυτοί που βάφουν και εκνευρίζουν τη γειτονιά που εμείς θέλουμε να προσεγγίσουμε». Αντίθετα, ο πυρήνας δεν ήθελε να απευθυνθεί σε άλλο υποκείμενο πέραν του 'no-future' –με οποιες άλλες ταυτότητες κουβαλούσε αυτό μαζί του.

Φύλο και αντιφασιστικός πυρήνας Χαλανδρίου

Ο αντισεξισμός δεν αποτέλεσε ποτέ ρητό κομμάτι της πολιτικής μας δουλειάς. Παρ' όλα αυτά, η δυναμική παρουσία των συντροφισσών που συμμετείχαν στον πυρήνα ήταν εκείνη που 'εξασφάλιζε' (έστω και άτυπα) αφενός ότι θα νιώθουν εκείνες την ασφάλεια και την εμπιστοσύνη ώστε να συμμετέχουν αφετέρου ότι το χτίσιμο της εμπιστοσύνης θα είναι μια αμφίδρομη διαδικασία που θα αλλάζει και τους άντρες συντρόφους. Αυτό που είναι εξίσου γεγονός πως δεν αποφεύχθηκε είναι η εμφυλοποίηση του αντιφασισμού. Με τα λόγια των συντρόφων της άρσης των προνομίων: «Σύμφωνα με την οπτική αυτή, κληρονομημένη από τη ντόπια αριστερά, το ελληνικό έθνος-κράτος πρέπει να το κυβερνά ο λαός, με όλα τα χαρακτηριστικά του πραγματικού άντρα. Έτσι, τα υποκείμενα που αγωνίζονται ενάντια στο κράτος, το κεφάλαιο, τους φασίστες κ.τ.λ. μαθαίνουν να επιδιώκουν έναν άτυπο ανταγωνισμό μεταξύ αρρενωποτήτων. Κεντρική, δηλαδή, κινηματική αναπαράσταση είναι αυτή της μάχης μεταξύ δύο αντρών, εντός του ίδιου έθνους· μια μάχη η οποία θα κριθεί από το πόσο άντρες είναι, από το ποιος θα επιτελέσει αποτελεσματικότερα τον ανδρισμό του καθώς και από το ποιος θα συνδεθεί με το εθνικό υποκείμενο, τον ελληνικό λαό. Άντι να ασκήσουν την απαραίτητη κριτική στην εθνική αρρενωπότητα, προσπαθούν –ως υποκείμενα αντιστεκόμενα– να την επιβεβαιώσουν.» [8] Αυτό που φάνηκε ήταν πως ο αντισεξισμός και η εναντίωση στην ομοφοβία ήταν κουβέντες που έπρεπε να γίνουν ακριβώς για να επαναδιαπραγματευτούμε τους όρους άσκησης αντιφασιστικής δράσης. Ακριβώς επειδή το περιεχόμενο των ανταγωνιστικών μας πολιτικών επηρεάζει άμεσα τον τρόπο με τον οποίο επιλέγουμε να τις οργανώνουμε και να δρούμε.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΕΣ

Σήμερα και Πάντα

...πάνω απ' όλα επειδή όσους διαφορετικούς ορισμούς και να δώσουμε στο φασισμό, ένα δεν αλλάζει: τον **βιώνουμε**, τον αντικρίζουμε καθημερινά γύρω μας σε συμπεριφορές ρατσιστικές· **επειδή** είμαστε φοιτητές, εργάτες, γυναίκες, ομοφυλόφιλοι, μετανάστριες ή ακόμη και απλά επειδή δεν δεχόμαστε ότι όλα τα παραπάνω (και άλλα τέτοια πολλά) μπορούν να μας διαχωρίσουν.

Αντιλαμβανόμαστε ότι ο φασισμός είναι **βαθιά ριζωμένος** μέσα στην ελληνική πραγματικότητα από παλιά. Η οικονομική κρίση, που αντιμετωπίζεται τα τελευταία χρόνια, δημιούργησε τις κατάλληλες συνθήκες για να φανεί **το αληθινό πρόσωπο** αυτού που κάποτε λέγαμε πατριωτικό αίσθημα. Ο αγώνας και η προσπάθεια για να [illegible] ο καπιταλισμός στην σύγχρονη οικονομική ύφεση **συσπειρώνεται** με όλο και πιο λαϊκίστικους τρόπους γύρω από τον **εθνικιστικό λόγο** και το πρόταγμα της εθνικής ενότητας πλασάρεται ως μονόδρομος.

Μπροστά στη «Ναζιστική απειλή» της Χρυσής Αυγής καλούμαστε ως μάζες να πολεμήσουμε για μια Ελλάδα, όπου η δημοκρατία θα νικήσει, χωρίζοντας έτσι, τον εθνικισμό σε (**δήθεν**) υγιή και σε επικίνδυνο· ένας **διαχωρισμός** που είναι **επικίνδυνος** και ανιστόρητος.

Και όμως εμείς το **πρόσωπο του φασισμού** δεν το αναγνωρίζουμε μόνο στη –θεσμικά οργανωμένη– Χρυσή Αυγή. **Το διακρίνουμε** ξεκάθαρα ακόμη:

- στην προώθηση των ελληνικών προϊόντων και της ελληνικής παραγωγής, που δίνουν λεφτά μόνο σε ελληνικά αφεντικά, **λεφτά κερδισμένα στις πλάτες των πιο καταπιεσμένων κομματιών της κοινωνίας**,
- στα τρομολαγνικά ρεπορτάζ των Μ.Μ.Ε. και στην καθεστωτική τους προπαγάνδα που χρόνια τώρα [illegible] την **έκρηξη του μίσους για το διαφορετικό**,
- στην **κρατική καταστολή** που ελέγχει, βασανίζει, σκοτώνει και τρομοκρατεί όσους αγωνίζονται,
- στην **από τα κάτω οργάνωση** σε μικροαστικές – **ρατσιστικές επιτροπές κατοίκων** και σε φασιστοσυμμορίες.

Είτε θεσμικός, πάντως, είτε όχι, ο φασισμός είναι για εμάς **ΕΧΘΡΙΚΟΣ**. Είμαστε αγωνιζόμενα υποκείμενα και δεν θα περιμένουμε να μας χτυπήσει την πόρτα. **Θέλουμε να τον τσακίσουμε σε κάθε του μορφή.**

Κάνουμε, λοιπόν, αυτή την πορεία επειδή **δεν είμαστε μόνες και μόνοι**, επειδή είναι καιρός να απαντήσουμε στο δρόμο μέσα από **αυτόνομη αντιφασιστική οργάνωση**. Κάνουμε αυτή την πορεία **ΓΙΑΤΙ Ο ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ ΑΠΟ ΠΟΤΕ.**

Αντιφασίστριες / Αντιφασίστες

Το πρώτο και μόνο κείμενο του αντιφασιστικού πυρήνα Χαλανδρίου

Ένα άλλο προβληματικό σημείο ήταν πως ο πυρήνας δεν κατάφερε να κερδίσει στο εσωτερικό του την πολιτική αυτονομία από την αριστερά. Δηλαδή, παρά την βιωμένη εμπειρία του φασισμού από-τα-κάτω, το μεγαλύτερο κομμάτι των μελών του είχε την αντίληψη πως ο φασισμός δεν συνδέεται με το κράτος. Γι' αυτό το λόγο, εξάλλου, αρκούσε να 'δείρουμε' τους local φασίστες. Η άποψη αυτή συνδυάστηκε με την (ούτως ή άλλως) ανυπαρξία κουλτούρας αυτομόρφωσης, δηλαδή αυτοαξιοποίησης με όρους γνωσιακούς. Αυτό σήμαινε τόσο πως οι συζητήσεις για το φασισμό είτε σε ιστορικό επίπεδο είτε σε αναλυτικό γίνονταν από λίγα άτομα συνήθως καθώς και πως τα περιεχόμενα του τι είναι ο (σύγχρονος) κέντραραν στους μπάτσους και τους ναζί. Απουσίαζε εμφανώς η ανάγκη αντιπαράθεσης με την αριστερά αλλά και η συνάρθρωση των διαφόρων καταπιέσεων που βιώναμε (π.χ. οι σεξιστικές συμπεριφορές δεν συνδέθηκαν ποτέ με τον εθνικισμό, η ταξική καταπίεση με την εξωτερική πολιτική του ελληνικού κράτους, η διάχυτη ομοφοβία με την ανάγκη για εθνική συνοχή).

Επιπλέον, άμεσα συναρτώμενο με τα παραπάνω είναι το γεγονός πως δεν θελήσαμε να χτίσουμε σχέσεις με υποκείμενα που πλήττονται άμεσα από το ρατσισμό (μετανάστες γείτονες, συμμαθήτριες 'δεύτερης γενιάς'). Ακόμη και στην περίπτωση της εναντίωσής μας στην 'επιτροπή κατοίκων Χαλανδρίου' βασιστήκαμε σε προϋπάρχουσες σχέσεις κάποιων μελών μας με Ρομά του καταυλισμού.

Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα όλων των ορίων του αντιφασιστικού πυρήνα Χαλανδρίου ήταν το πρώτο και μοναδικό κείμενο που κατάφερε να γράψει. Ένα κείμενο που δεν μοιράστηκε ποτέ καθώς οι αφορμές για τη συγγραφή του, μια πορεία στόμα-με-στόμα στην Τούφα Χαλανδρίου και η σταθερή διοργάνωση ενός καφενείου στην *κατάληψη Πραποπούλου* ως σταθερού σημείου συνάντησης με άλλες/άλλους σαν κι εμάς, δεν ευοδώθηκαν ως προσπάθειες.

Στο κείμενο αυτό, που προέκυψε μετά από αρκετή πίεση και κόπο, εμφανίζεται διαυγής η πρόθεση των συγγραφέων του για αυτόνομη αντιφασιστική οργάνωση. Αυτή η πρόθεση χρησιμοποιεί διάφορα εργαλεία για να δικαιολογήσει την εμφάνισή της: την επικέντρωση στο βίωμα, μια πρωτόλεια αντίληψη της σύνδεσης των σχέσεων εξουσίας, την ανάγκη να αναδειχθεί η ιστορικότητα του ελληνικού φασισμού, την ανάγκη αντιπαράθεσης με τον πατριωτισμό και τον 'πατριωτικό αντιχρυσαυγιτισμό', μια εξίσου πρωτόλεια αντίληψη για τη συνάρθρωση κράτους και από-τα-κάτω φασισμού καθώς και για τη σύνδεση του εθνικισμού με την ενίσχυση του ελληνικού κεφαλαίου. Ο βερμπαλισμός του κειμένου είναι ενδεικτικός των αντιλήψεων που συνυπήρχαν, της αδυναμίας και συνάμα της δυναμικής όσων συνέθεσαν αυτή την προσπάθεια οργανωμένης εχθρότητας απέναντι στους 'ρατσιστές της διπλανής πόρτας'. Δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητη και η αμηχανία των συγγραφέων μπροστά στο (άρρητο και ρητορικό) ερώτημα «σε ποιους απευθύνεστε;». Στο ερώτημα, δηλαδή, που μας έθεταν όσοι και όσες έβλεπαν τον αντιφασισμό ως ένα πρόβλημα άσκησης πειθούς –κοινώς, σε αυτούς που μας έλεγαν ότι το καλό (αντιφασιστικό) επιχείρημα θα πείσει τους αδαείς γείτονές μας (που δεν ξέρουν) να μην είναι ρατσιστές.

Ωστόσο, το κείμενο αυτό δεν έμελλε να μοιραστεί ούτε σε εχθρούς ούτε σε φίλες. Ο αντιφασιστικός πυρήνας Χαλανδρίου έκλεισε τον κύκλο εργασιών του στα τέλη του Οκτώβρη του 2013 απότομα και αθόρυβα –σε αντίθεση με τον τρόπο που ξεκίνησε. Φτάνοντας στο «γιατί ο πυρήνας αυτοδιαλύθηκε;» τρία είναι τα στοιχεία που κρίνουμε ως σπουδαιότερα. Το πρώτο αφορά την εσωτερική διαδικασία της

συνέλευσης του πυρήνα, η οποία είχε πάψει πια να ελκύει τα μέλη του. Τα προβλήματα εσωτερικής συνοχής, οι απόψεις που –με αφορμή τη συγγραφή του κειμένου– έδειχναν να αποκλίνουν ολοένα και περισσότερο, οι συχνές αντιπαραθέσεις στα ζητήματα που αφορούσαν τον τρόπο που στεκόμαστε στο δρόμο (με διαφορετικές αφορμές), η αδυναμία εύρεσης νέων τρόπων παρέμβασης και η κούραση που επέφερε η σταθερότητα των σπρέι είναι οι «εκ των έσω» αιτίες της αυτοδιάλυσης.

Το δεύτερο σημείο είναι η δολοφονία του Φύσσα και οι διώξεις των χρυσαυγιτών από την τότε κυβέρνηση της ν.δ. Αυτή η αλληλουχία γεγονότων αντικατοπτρίστηκε σε μια αλληλουχία συναισθημάτων: αρχικά οργή που γρήγορα αντικαταστάθηκε από μια αίσθηση ματαιότητας. Η ανυπαρξία συλλογικά κατακτημένων πολιτικών εργαλείων, άρα και η αδυναμία μας να δούμε το ελληνικό κράτος ως κομμάτι του παζλ (παρότι δεν πιστέψαμε ότι το κράτος έγινε 'αντιφά'), μας οδήγησε σε μια αδράνεια που με τη σειρά της έφερε την απογοήτευση. Η κύρια αποτυχία μας ήταν πως βλέπαμε πολύ διαχωρισμένα το 'κοινωνικό' από το κράτος και πως δεν εστιάσαμε στο ίδιο το ελληνικό έθνος: έτσι, δεν μπορέσαμε να κατανοήσουμε ότι μια κίνηση διώξεων της χ.α. μπορεί να συνδυαστεί με το βάθεμα του θεσμικού ρατσισμού, λ.χ. Υπάρχει μια παρομοίωση που βρήκαμε σε ένα έντυπο της ομάδας *fight back!* η οποία κρίναμε πως ταιριάζει και στην περίπτωση του αντιφασιστικού πυρήνα Χαλανδρίου αναφορικά με την έλλειψη που σχολιάζουμε στο σημείο αυτό· είναι η παρομοίωση του τρίκυκλου ποδηλάτου, που ακολουθεί:

«Ένα τρίκυκλο ποδήλατο ας πούμε (έτσι, πιο οικολογικό) που οδηγούμε στη μεγάλη λεωφόρο της ιστορίας ή και σε κάνα στενό σκοτεινό σοκάκι, γεμάτο λάσπες και λακούβες, σαν και αυτά έξω από τα σπίτια μας. Οι δύο πίσω ρόδες του τρίκυκλου, ας πούμε, η κοινωνική ταυτότητά μας (η έμφυλη εδώ αλλά γιατί όχι και η ταξική, η εθνοτική κ.ο.κ.) και η πολιτική μας οργάνωση (σε ομάδες φεμινιστικής, αυτόνομης ή ανθελληνικής κατεύθυνσης, ή ακόμα οι ομοσπονδίες ομάδων και πάει λέγοντας) είναι απαραίτητες για να τεθούν οι βάσεις πάνω στις οποίες θα κάτσουμε. Χωρίς την μπροστινή ρόδα, ωστόσο, δηλαδή την τοποθέτησή μας στην τρέχουσα πολιτική συγκυρία (ας της δώσουμε εδώ μερικά ευκαιριακά ονόματα στην τύχη: νεοναζί, δυναμικές επεκτατισμού ή ακόμη και χρεωκοπίας του ελληνικού κράτους), το ποδήλατο αποκλείεται να δουλέψει, μάλλον θα τουμπάρει και σχεδόν σίγουρα θα φάμε τα μούτρα μας.» [9]

Το τρίτο στοιχείο είναι η αποτυχία διοργάνωσης της κλειστής πορείας στόμα-με-στόμα στη γειτονιά της Τούφας. Εκεί αναδείχθηκαν οι διαφορές που υπήρχαν με τις υπόλοιπες συλλογικότητες –είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο ο αντιφασιστικός πυρήνας Αγίας Παρασκευής συμφώνησε με τα χαρακτηριστικά που θέσαμε ενώ όλες οι υπόλοιπες συλλογικότητες που καλέστηκαν έθεσαν προβληματισμούς που εν τέλει ακύρωσαν την πορεία. Το γεγονός πως δεν έγινε ποτέ αυτή η πορεία πέραν του ότι είχε ως συνέπεια να μην μοιραστεί το κείμενο που είχε γραφτεί, μας γέμισε με επιπλέον απογοήτευση καθώς είχαμε ρίξει σ' αυτήν όλες μας τις ελπίδες για ανασύσταση του πυρήνα. Η σταθερή μας επιδίωξη να μπορούμε να πατάμε στα δικά μας πόδια, ως συλλογικό σώμα –μια λογική που κάποιοι και κάποιες από εμάς ακολούθησαν και στις μετέπειτα ομάδες που συμμετείχαν– δεν βρήκε ανταπόκριση από τη συντριπτική πλειονότητα των καλεσμένων ομάδων. Στην περίπτωση, δηλαδή, της πορείας στόμα-με-στόμα φάνηκε πως γι' αυτόν ακριβώς το λόγο η προσπάθεια 'διάσωσης' του πυρήνα με τη βοήθεια άλλων ομάδων χρειαζόταν κάτι πολύ μεγαλύτερο και αρκετά διαφορετικό από αυτά που υπάρχουν στην κλασική ατζέντα των α/α ομάδων. Εκ των υστέρων, φαίνεται πως σίγουρα ήταν δικό μας λάθος που δεν αποτολμήσαμε κάτι πιο μικρό (π.χ. το να κάνουμε την πορεία με όσους και όσες συμφωνούσαν). Η αναζήτηση ενός 'πυροτεχνήματος' και όχι μιας σταθερής πολιτικής 'δουλειάς' ήταν το δεύτερο πολιτικό μας σφάλμα. Ένα σφάλμα που θεμελιωνόταν αφενός στο γεγονός πως ούτε οι άλλες ομάδες είχαν τέτοια λογική και πρακτική, αφετέρου στο ότι η λογική του 'σε-βάθος', δυστυχώς, δεν υπήρχε ούτε σ' εμάς.

ΜΙΚΡΟ (ΓΛΥΚΟΠΙΚΡΟ) ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η λογική της εξαγωγής συμπερασμάτων διατρέχει όλο το κείμενο. Αν τίθενται κάποια ζητήματα ακόμη και σήμερα σε όσες και όσους έχουν κρατήσει από τότε μια αντιφασιστική θέση μάχης αυτά είναι το ξεπέρασμα της άμεσης εμπειρίας, η αναγκαιότητα άσκησης πίεσης η δυσκολία διαχείρισης των καθημερινών μικρών συγκρούσεων οι οποίες ενώ είναι απαραίτητες έχουν πολύ συχνά μεγάλο κόστος. Την ίδια στιγμή η ανάγκη εμπλουτισμού των πολιτικών μας εργαλείων αφορά στη χρησιμότητα του βλέμματος που κοιτάζει τόσο το ελληνικό κράτος όσο και τον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό αλλά και στην ευρύτητα των οπτικών που χρησιμοποιούν το φύλο, την τάξη, το έθνος και το κράτος ως αναλυτικές κατηγορίες για να κατανοήσουμε την πραγματικότητα. Ενώ, από την άλλη μεριά, ως διαρκές επίδικο στέκεται μια συλλογική διαδικασία που να μπορεί να συνταιριάζει το 'no-future'[sic] στοιχείο της άμεσης αντιπαράθεσης και της θέλησης για εμπλοκή με το στοιχείο της σπουδαιότητας της γνωσιακής αυτοαξιοποίησης ως πολιτικού εργαλείου. Αντίστοιχα, τέτοιες διαδικασίες –ειδικά όσες χτίζονται πάνω σε προϋπάρχουσες κοινωνικοπολιτικές σχέσεις– χρειάζεται να αντιπαρατεθούν με το παρεΐστικο κλίμα και την αρρενωπή στάση που υιοθετούν εύκολα, προκειμένου να ενσωματώσουν περισσότερα υποκείμενα και να εντάξουν πολλές καταπιέσεις στην εργαλειοθήκη τους. Το κείμενο αυτό επιδιώκει να θέσει προβληματισμούς οι οποίοι δεν αφορούσαν μόνο τον αντιφασιστικό πυρήνα Χαλανδρίου, ούτε μόνο αντιφασιστικές συλλογικοποιήσεις. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο, νομίζουμε ότι οι όποιες επιτυχίες και αποτυχίες του χρειάζεται να συζητηθούν και να κριτικαριστούν για να βαθύνουμε τα αντιφασιστικά μας περιεχόμενα και να βελτιώσουμε τα πολιτικά μας εργαλεία.

Ανθέλληνες από το Χαλάνδρι

ΥΓ Χωρίς τη συμβολή του Γιάννη το κείμενο αυτό θα ήταν λειψό. Τον ευχαριστούμε για το feedback στις πρώτες μορφές του κειμένου, αλλά και για τη συντροφικότητα που αποπνέουν οι μεταξύ μας συζητήσεις.

---

[8] Στην "Εισαγωγή" από το *fantifa [στιγμές ριζοσπαστικού φεμινιστικού αντιφασισμού από τη γερμανία των '80s και '90s]*, Αθήνα/Ντάρμσταντ: για την άρση των προνομίων, σελ. 12.

[9] Στο κεφάλαιο "A method in our madness: Η ιστορία, οι ταυτότητες και το κράτος για το γυναικείο κίνημα" στο *Έθνος, φύλο και γυναικεία κινήματα στην ελλάδα (1880-1949)*, Αθήνα: fight back!, σελ. 17.

ταξική μνήμη σε ρυθμό beat-νικ
(συμβολή στον κοινωνικό διάλογο για τα ταξί)

Πάντοτε πίστευα ότι έχω τις περισσότερες κακές ιστορίες με ταξί
από κάθε άλλον
Αντι-ναζί και αντι-ταξί μέχρι το κόκκαλο
χωρίς μάλιστα το ένα να είναι άσχετο από το άλλο
παρόλο που συχνά-πυκνά διάφοροι μου έλεγαν
πως παντού υπάρχουν
κακοί
'επαγγελματίες'
αν και αυτοί δεν ήταν απλώς κακοί, αλλά ούτε και απλώς κακοί
επαγγελματίες.
Ήταν κάτι σαν ένας ξεχωριστός λαός, ή κάτι τέτοιο.
Ο πρώην έλλην μετανάστης στη γερμανία και πάνω απ' όλα
πατριώτης
στην Αθήνα
που έλεγε για τους εβραίους πολιτικούς
που τουμπανιάζουνε στους τάφους τους
εκείνος ο κοκαλιάρης σαλονικιός που 'χε θυμιατίσει το αμάξι του,
και έβαζε διαπασών εκκλησιαστικό σταθμό, δημιουργώντας
θρίλερ ατμόσφαιρα
Ο άλλος ο τεράστιος, που από τα νεύρα του δεν μπορούσε να
κάτσει
στη θέση του οδηγού
και ομολογούσε πως ευτυχώς που υπάρχει και η γυναίκα του
για να τη βαράει
και να εκτονώνεται
-γιατί έχει πολλά νεύρα σήμερα-
αμέτρητοι άλλοι, ρατσιστές, αντισημίτες, σεξιστές
και κυρίως κάργα σεξιστές
- σε κίτρινα αυτοκίνητα
και τα άλλα, της Σαλονίκης, που 'ναι σαν μπατσικά -
όλοι αυτοί είχαν αφήσει μνήμες
ανεξίτηλες.
Σε αντίθεση με τις ευρωπαϊκές μητροπόλεις, έλεγε ο Χ.,
που 'ταν κι αυτός μετανάστης
και ο γιος του δούλευε σαν ταρίφας στη Φρανκφούρτη
στην ελλάδα τα ταξί δεν τα οδηγούν οι ξένοι αλλά οι ρατσιστές
τι διάολο
- ίσως φταίει, σκεφτόμουν, η μικροαστική τάξη
που δεν μπορούσε να αφήσει αυτό τον κλάδο με την προνομιακή
σχέση με τον καφέ και τον λεβιέ –

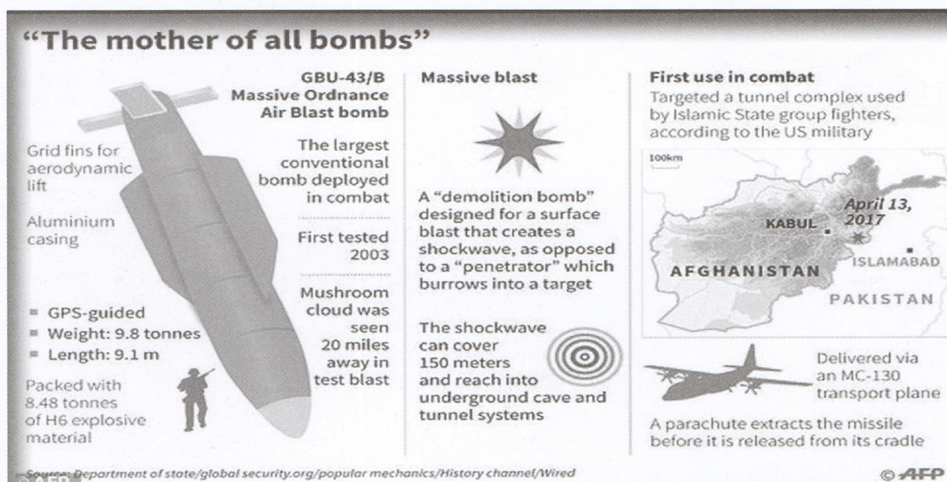

Καθώς μεγάλωνα,
έβρισκα κι άλλους, πάρα πολλούς φίλους,
με πάρα πολλές, κακές ιστορίες με ταρίφες
Όλες αυτές οι ιστορίες
τον Μάϊο του 2011
απλώς διπλασιάστηκαν.
οι χιλιάδες ιστορίες βρήκαν άλλες τόσες εκείνο τον μήνα
του πογκρόμ.
Ο πουκαμισάτος 60άρης που 'χε το θάρρος να περάσει με ταχύτητα από τη βίλα αμαλίας χαιρετώντας μας ναζιστικά
- και είχε την τύχη δυστυχώς, δέκα δεύτερα αργότερα να αποφύγει μια μετωπική σύγκρουση με νταλίκα ενώ έκανε ελιγμούς στην Αχαρνών για να αποφύγει τους βάρβαρους ήχους των μαδεριών πάνω στη μερσέντες του -
ο 50άρης μουστακαλής που εκείνο το μεσημέρι στην πλατεία Αμερικής μπερδεύτηκε και μας φώναξε:
«μπράβο, μπράβο ρε παιδιά! Αίμα! Να βγει αίμα απ' τους μαύρους!»
- τον δύστυχο τον είχε πιάσει το φανάρι και ήταν τρίτο αμάξι στη σειρά -
ή ο Πειραιώτης, τι άνθρωπος -«έχω φίλους αλλοδαπούς ρε παιδιά», κλαιγόταν αργότερα-
που απειλούσε στα Άγραφα τους ξένους ταρίφες
ότι θα τους φέρει τα βοθρολύμματα στην πλατεία.
Παρεξηγήσεις.
Πολλοί απ' αυτούς πιστεύανε στην τηλεόραση για το ποιος κάνει κουμάντο
στους δρόμους
πικρή και στερνή η γνώση της πραγματικότητας,
με σπασμένα τζάμια, μύτες και καθρέφτες
για αυτό χαμογελάω
αν δεν γελάω
όταν ακούω
για αγώνες και διαμαρτυρίες ταξιτζήδων.
αυτές οι λέξεις δίπλα-δίπλα. Contradictio in terminis.
Θα το επιτρέψουμε φυσικά στη σκέψη μας, όταν οι ξένοι οδηγοί γίνουνε
πλειοψηφία.

Η διαλεκτική του διαφωτισμού στην GBU-43

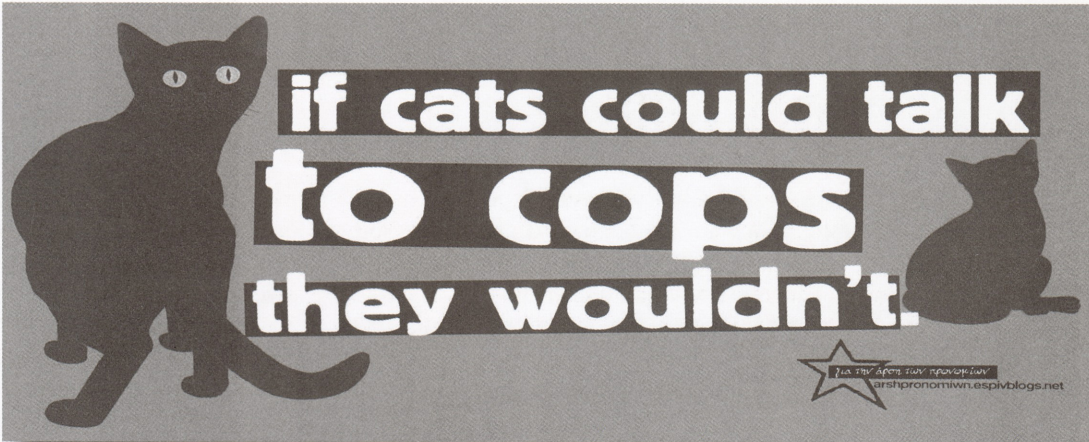
Στις 13 Απριλίου, στις 7 το πρωί, το αμερικάνικο κράτος πέταξε στο Αφγανιστάν (Nangarhar) τη μεγαλύτερη βόμβα που έχει πεταχτεί στην ιστορία των πολέμων, την GBU-43, μία βόμβα που ζυγίζει 11 τόνους, είναι δηλαδή βαρύτερη από την πυρηνική βόμβα που χρησιμοποιήθηκε στη Χιροσίμα και ονομάστηκε από τους καραβανάδες των Η.Π.Α. ως: η Μητέρα όλων των Βομβών (Mother Of All Bombs). Ο καπνός που άφησε πίσω της μπορούσε να γίνει ορατός από 32 χιλιόμετρα μακριά και είχε δοκιμαστεί πρώτη φορά το 2003. Αυτό σημαίνει ότι η προετοιμασία ενός μη-δοκιμαστικού χτυπήματος ετοιμαζόταν από όλες τις κυβερνήσεις των Η.Π.Α., δημοκρατικές ή ρεπουμπλικάνικες τα τελευταία 14 χρόνια. Το CNN, ο Guardian και το BBC ασχολήθηκαν με ειδικά ρεπορτάζ με αυτό τον βομβαρδισμό. Εξήγησαν αναλυτικά τις τεχνικές λεπτομέρειες (έχει μήκος 9 μέτρα και πάχος 1 μέτρο, περιέχει 8 τόνους εκρηκτικά, κοστίζει 314 εκατομμύρια δολάρια), πως 'δουλεύει' η MOAB, πόσο μεγάλη είναι και αναπαράγοντας βίντεο του αμερικάνικου στρατού σε δοκιμαστικά πεδία, έδειξαν τι ζημιά μπορεί να κάνει. Ειδικά σε σχέση με τα 'αποτελέσματα' της MOAB, δόθηκαν περαιτέρω εξηγήσεις ως εξής. Στο Αφγανιστάν όπου χρησιμοποιήθηκε, δημιούργησε κρατήρα ακτίνας 300 μέτρων, ενώ εξαφάνισε ό,τι βρισκόταν σε αυτή την ακτίνα. Δίπλα σε όλα αυτά εξηγήθηκε η δυσκολία της ρίψης. Η MOAB είναι τόσο βαριά που δεν είναι δυνατόν να κουβαληθεί εύκολα ακόμα και από το βαρύτερο βομβαρδιστικό αεροπλάνο. Γι' αυτό ακριβώς τη μεταφέρουν μέχρι σήμερα με μεταγωγικά αεροπλάνα, τη βάζουνε πάνω σε μια παλέτα και αρχικά η βόμβα πέφτει με αλεξίπτωτο από το αεροσκάφος, έπειτα αποκτά την τροχιά της ξεχωρίζοντας από το αλεξίπτωτο και την παλέτα. Ένας συνταξιούχος καραβανάς των Η.Π.Α. δήλωσε στον Independent ότι η αίσθηση που η βόμβα δημιουργεί σε ανθρώπους που βρίσκονται κοντά στην περιοχή ρίψης είναι αυτή της έκρηξης πυρηνικής βόμβας. Σε κάποια άρθρα τονίστηκε πως οι Ρώσοι έχουν καταφέρει να κατασκευάσουν μια ακόμα μεγαλύτερη βόμβα, 14,5 τόνων, τον λεγόμενο Πατέρα όλων των Βομβών. Στις τελευταίες παραγράφους κάποιων από τα παραπάνω άρθρα, κάποιοι στρατιωτικοί αρνήθηκαν την ύπαρξη δολοφονίας πολιτών μέσω της χρήσης της MOAB. Είπανε πως 800 με 900 μαχητές του ISIS δρούνε στην περιοχή που χτυπήθηκε και σύμφωνα με ύστερους απολογισμούς, η MOAB κατάφερε να σκοτώσει τους 36 ή τους 94 από αυτούς. Απέναντι στους υπόλοιπους, συνεχίζουν να αναπτύσσονται 9.500 Αμερικανοί στρατιώτες (από το 2014) και πολλοί περισσότεροι Αφγανοί.

Είναι προφανές από τους παραπάνω αριθμούς πως η MOAB δεν επέφερε κάποιο αποφασιστικό χτύπημα στον ISIS και μάλλον ούτε χρησιμοποιήθηκε για να επιφέρει κάτι τέτοιο. Είναι πιθανότερο να θέλανε να δοκιμάσουν αυτή τη βόμβα σε μια μη-αμερικάνικη γη. Εντυπωσιακότερο όμως και από την ίδια τη χρήση της βόμβας για να σκοτώσουν 36 έως 94 άτομα στο Αφγανιστάν φαίνεται να είναι η δημόσια υποδοχή της ρίψης αυτής της βόμβας. Το 'ανθρώπινο κόστος', το ποιους ακριβώς σκότωσε αυτή η βόμβα παραμένει άγνωστο και μόνη σημασία φαίνεται να έχει το 'πόσους' σκότωσε, δεδομένου βέβαια ότι οι ζωές των συγκεκριμένων υποψήφιων θυμάτων είναι για πέταμα μιας και έχουν χαρακτηριστεί συλλήβδην ως 'τρομοκράτες' και σίγουρα όχι 'πολίτες' και άρα ενδιαφέρει μόνο η ποσότητα των θυμάτων. Το 90% του κάθε ρεπορτάζ από τα παραπάνω, εξάλλου, δεν εστιάζει καν σε αυτό. Αντιθέτως, το μεγαλύτερο μέρος των άρθρων αφιερώνεται σε ακραίες τεχνικές λεπτομέρειες, μεγέθη και αριθμούς τα οποία υποδέχεται η περιγραφική γλώσσα σαν θαύματα που κατάφερε η στρατιωτική βιομηχανία, στο πλαίσιο της εργασίας της οποίας η απώλεια ζωών υπονοείται μονάχα ανάμεσα σε λέξεις όπως «αποτελέσματα» ή «αντίκτυπος». Έχουν γραφτεί πολλά στο παρελθόν από σημαντικότερους από εμάς για την πολύπλευρη σχέση που κατάφεραν να φτιάξουν φασισμός και τεχνική ανάπτυξη στο παρελθόν. Βέβαια, πάνε εκατοντάδες χρόνια που ο θάνατος στον 'απλό' πόλεμο παρελαύνει συνήθης και αναμενόμενος, με μόνη γλώσσα μετάφρασής του, τους πίνακες στατιστικής. Αλλά η κληρονομιά-Άουσβιτς εδώ αξιοποιείται επίσης. Η τεχνική γλώσσα και τα ακρωνύμια της στρατιωτικής ιδιογλώσσας αντικαθιστούν ή υπονοούν κάθε άλλο νόημα. Η πρόοδος της τεχνολογίας παριστάνει τη γενική πρόοδο και την προς-τα-εμπρός κίνηση της εξέλιξης του ανθρώπινου πολιτισμού. Η βόμβα γίνεται αντικείμενο λάγνων σχεδόν βλεμμάτων, αντικείμενο θαυμασμού γιατί είναι η μεγαλύτερη, η καλύτερη, η πιο αποτελεσματική, μέχρι την επόμενη δηλαδή. Εξυμνείται στην ουσία η ορθολογικότητα της κατασκευής της βόμβας, με αποδεκτό το ανορθολογικό αποτέλεσμα της χρήσης της. Ο τηλε-χειρισμός της και το ότι δεν γνωρίζουμε κατά που πέφτει το Αφγανιστάν την κάνουν πιο ανώδυνη. Από στρατιωτικούς τηλεοπτικούς δέκτες μεταφέρεται το θεαματικό 'μανιτάρι' καπνού που δημιουργεί το οποίο σε ακτίνα 300 μέτρων σκεπάζει τα απομεινάρια αυτού που υπήρχε εκεί πιο πριν. Σε επίπεδο νοητικής έγκρισης των τεκταινομένων από τους υπηκόους των δυτικών κρατών, ο παγκόσμιος πόλεμος είναι αποδεκτός σαν ιδέα. Με το επιχείρημα ότι κάποιος 'τρελός' θα πατήσει ένα κουμπί για να επιτεθεί, αυτοί που είναι σώφρονες γιορτάζουν την τεχνική εξέλιξη για πιο γρήγορο, πιο σαρωτικό, πιο ολοκληρωτικό θάνατο. Αυτή η σύλληψη της υπεράσπισης της δυτικής ελευθερίας έχει μέσα της καλές πιθανότητες για φασισμό.

stepanyan tsp, 01.09.2017

αυτοκόλλητο της Άρσης Προνομίων

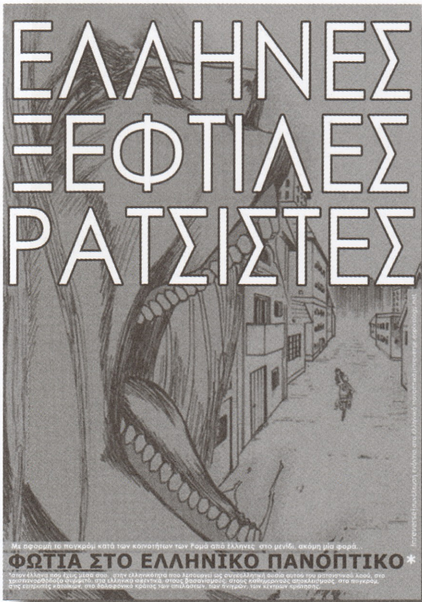

γραφιστικό από τα t-shirt του antifa negative

Το φθινοπωρινό ανθελληνικό δηλητήριο σε χίλιες δόσεις σε επτά σχολεία της Κυψέλης και των Πατησίων. Ή όπως είπανε και οι ΔΙΑΣ που το τσεκάρανε: 'Μπουρδέλο το 'χετε κάνει το σχολείο'.

Αφίσα του InReverse από Βόλο. Φαντάζεστε χαρές έκαναν οι νοικοκυραίοι που την είδαν στους δρόμους της πόλης.

Η αφίσα του επόμενου Don't Call me Greek!

DON'T CALL ME GREEK

συναυλία για τη δεύτερη γενιά μεταναστών * ενάντια σε ρατσιστές και πατριώτες

ΤοΜαράκι & Aliage

Dtaeys & Viral

FLIPER & ALD(Ε.Φ)

Sara & Βάγγος Μπεκ

Guests: El Chavo, Noς, Kaner

+open mics

ANTIFA LIVE VOL.5

10 ΝΟΕΜΒΡΗ / 21.00 / ΑΣΟΕΕ

0151 Περιοδική αντιφασιστική έκδοση

ANTIFA negative acdc@espiv.net

Ημερολόγιο Ρατσισμού (ιούνιος-οκτώβριος 2017)

29/06 Η οργάνωση Γιατροί του Κόσμου καταγγέλλει αστυνομική βία κατά ανηλίκων ασυνόδευτων προσφύγων στη Μόρια της Λέσβου. Όπως καταγράφεται, το απόγευμα τις 24ης Ιουνίου 2016 προσήλθαν, στο ιατρείο του ΚΥΤ, δώδεκα ασυνόδευτα ανήλικα πακιστανικής καταγωγής συνοδευόμενα από τον Διοικητή του Κέντρου. «*Κατόπιν ενός διαπληκτισμού μεταξύ των ασυνόδευτων ανηλίκων, μία πέτρα χτύπησε έναν από τους αστυνομικούς βάρδιας κι εκείνος εισήλθε μαινόμενος στο εσωτερικό της πτέρυγας και γρονθοκόπησε έναν από τους ανηλίκους ενώ εκτόξευσε παράλληλα γενικά απειλές κατά των ανηλίκων που κρατούνται στο συγκεκριμένο χώρο. Εκείνοι αντέδρασαν, με αποτέλεσμα δώδεκα από αυτούς να μεταφερθούν με χειροπέδες στα κρατητήρια του αστυνομικού τμήματος Μυτιλήνης*», αναφέρεται στο κείμενο της οργάνωσης. Έπειτα: «*εξαναγκάστηκαν να κάθονται την περισσότερη ώρα σε στάση 'καρέκλας' χαμηλά προς το έδαφος με τα γόνατα τους να μην ακουμπούν σε αυτό. Αναφέρουν επίσης ότι κάθε φορά που κάποιος από αυτούς παρέκκλινε της στάσης αυτής είτε λόγω κόπωσης είτε λόγω ανάγκης για ύπνο, τότε τους χτυπούσαν στα πλευρά ώστε να επανέλθουν στην προηγούμενη στάση, κατά κύριο λόγο με γεμάτα μπουκάλια νερού*».

07/07 Στη Ζάκυνθο δολοφονείται ο αφροαμερικάνος Bakari Henderson κατά τη διάρκεια καβγά με μια παρέα αγνών εκπροσώπων της ελληνοσερβικής ορθόδοξης παράδοσης και φιλίας. Άγνωστα παραμένουν τα κίνητρα των δραστών σύμφωνα με τον ελληνικό Τύπο (και φυσικά καμία σχέση δεν έχει με το χρώμα του δέρματος του θύματος).

07/07 Βανδαλισμός του μνημείου Ολοκαυτώματος στην Αθήνα.

09/07 Ο αντιδήμαρχος Λέσβου, εκλεγμένος ως 'φωνή του ελληνικού λαού', προχωρά σε ρατσιστικό τραμπουκισμό πρόσφυγα σε πλατεία του νησιού, αποκαλώντας τον 'σκουπίδι'.

10/07 Στα κρυφά και λίγες μέρες μετά τη λήξη της τρίμηνης παράτασης, το (αριστερό) ελληνικό κράτος ζητάει την επανεξέταση της καταδικαστικής απόφασης για την ελλάδα που αφορούσε τα εγκλήματα κατά των μεταναστών εργατών γης στη Μανωλάδα.

16/07 Επίθεση κατά 19χρονου έξω από το καμπ του Σχιστού από ομάδα οκτώ φασιστών. Όταν το θύμα αμυνόμενο έβαλε τα χέρια του πάνω από το κεφάλι να προστατευθεί, του τα χαράξανε με μαχαίρι.

23/07 Μετανάστης εργάτης από το Πακιστάν πέφτει θύμα άγριου ξυλοδαρμού την ώρα που επιστρέφει στο σπίτι του στη περιοχή του Μενιδίου και καταλήγει στο νοσοκομείο.

24/07 Ρατσιστική βία και κακομεταχείριση δύο νεαρών αιτούντων άσυλο από τη Γουινέα, από μπάτσους στην Ομόνοια. Ο ένας από αυτούς θα πει: "*Δεν κοιμάμαι τη νύχτα. Σκέφτομαι ότι αυτό που μου συνέβη μπορεί να συμβεί ανά πάσα στιγμή στους φίλους μου. Είναι και οι σωματικοί πόνοι. Πονάω στην παραμικρή κίνηση που πάω να κάνω στο κρεβάτι. Στο νοσοκομείο δεν βρήκαν τραύματα από τα χτυπήματα, αλλά προφανώς οι αστυνομικοί ξέρουν πώς να χτυπήσουν, έτσι που να πονάς αλλά να μην υπάρχουν ίχνη. Στη χώρα μου έχω συγκρουστεί με την αστυνομία κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων και απεργιών. Όμως τέτοια βία από αστυνομικούς δεν την έχω ξαναζήσει*". Για άλλη μια φορά πρωτοπόρο σε θέματα βίας το κατά τα (αριστερό) ελληνικό κράτος.

29/07 Ασκήσεις ελληνικής ενηλικίωσης για τέσσερις εφήβους που ξυλοκόπησαν δύο μετανάστες μικροπωλητές στη Ρόδο.

29/07 Ομάδα αγνώστων στις Οινούσσες διαλύει τους προκάτ οικισμούς που είχαν τοποθετηθεί για τη φιλοξενία προσφύγων.

30/07 Για τη θρησκεία της... αγάπης τα χουμε ξαναπεί. Τούτη τη φορά κόσμος που βρισκόταν μέσα σε κεντρική εκκλησία της Κοζάνης μπουγέλωσε μικρή Ρομνί που είχε την ατυχία να βρίσκεται εκεί κοντά.

31/07 Άγρια ρατσιστική επίθεση από αφεντικό προς μετανάστες εργάτες γης που ζητούσαν τα δεδουλευμένα τους, με αποτέλεσμα μάλιστα, ένα εκ των θυμάτων να οδηγηθεί στο νοσοκομείο με σπασμένο το σαγόνι. Όλα αυτά που αλλού; Στην Ηλεία.

12/08 Πρωτοσέλιδο της Ελεύθερης Ώρας με τον διακεκριμένο επιστήμονα Κ. Πλεύρη να αρθρογραφεί για το "μύθο" του Ολοκαυτώματος.

15/08 Ο μητροπολίτης Κορίνθου Διόνυσος διδάσκει μέσα από το κήρυγμά του τη γνωστή χριστιανική συμπόνοια μιλώντας για το κίνδυνο τον προσφύγων και ρωτώντας το τρυφερό ποίμνιο του "ποιοι φέρνουν τους μουσουλμάνους στην ελλαδίτσα";!!!11!!1 Ο Σόρος φυσικά. Δηλαδή το ίδιο άτομο που πληρώνει και την έκδοση του 0151.

17, 18 και 20/08 Μετά την τρομοκρατική επίθεση στη Βαρκελώνη, πλήθος γνωστών ανθρώπων του κράτους, όπως ο Ανδριανόπουλος και ο Λοβέρδος, σπεύδουν να μας διαφωτίσουν αναπαράγοντας την γνωστή ισλαμοφοβική σούπα που συνδέει τη τρομοκρατία με τους μουσουλμάνους και τις προσφυγικές ροές.

26/08 Βίαιη επίθεση κατά ΑμεΑ ατόμου από μια οδηγό όταν διεκδίκησε την αναπηρική θέση στάθμευσης που δικαιούταν στο Ηράκλειο.

29/08 "Ετοιμοι για όλα" δηλώνουν οι κάτοικοι σε περιοχές της Ρόδου, αντιδρώντας στο ενδεχόμενο μετεγκατάστασης Ρομά πληθυσμών κοντά τους.

31/08 Σε αυτό το ημερολόγιο είπαμε να ασχοληθούμε πολύ με την Ελεύθερη Ώρα, να διασκεδάσουμε και τους αναγνώστες μας λίγο. Τη τελευταία μέρα του Αυγούστου λοιπόν, η χιουμοριστική παρακρατική εφημερίδα, που τη διαφήμιζε η ΕΡΤ, κυκλοφόρησε με εξώφυλλο "Δίνουν τα σπίτια μας σε Εβραίους και Λαθρομετανάστες". Ο αγώνας για την ΕΡΤ τώρα δικαιώνεται!

31/08 Βασανισμός ψυχικά ασθενή κρατούμενου μετανάστη στο Δρομοκαΐτειο από μπάτσους. Για την ιστορία, ο μετανάστης στην αρχή δέθηκε στο κρεβάτι του από τους γιατρούς εκεί, αλλά όταν παρουσίασε βελτίωση και αποφασίστηκε να λυθεί, οι μπάτσοι παρεμπόδισαν τους γιατρούς,..

04/09 Επίθεση από ομάδα φασιστών σε μετανάστες αφού τους ρώτησαν από που κατάγονται, με σιδερογροθιά και σπασμένο μπουκάλι στο Ν. Ηράκλειο Αττικής.

05/09 Καταγγελία για ιατροφαρμακευτικές διακρίσεις σε βάρος ασφαλισμένων υπηκόων τρίτων χωρών.

12/09 Οι 74 εναπομείναντες πρόσφυγες στο λιμάνι του Ηρακλείου στη Κρήτη, μετατρέπονται εν μια νυκτί από 'φιλοξενούμενοι' σε κρατούμενοι προς απέλαση. Μάλιστα τα χαρτιά απέλασης που τους επιδόθηκαν ήταν αμετάφραστα, αποκρύπτοντας έτσι το περιεχόμενό τους στους ενδιαφερόμενους. Νωρίτερα, είχαν προηγηθεί μετεγκαταστάσεις των λίγων προσφύγων των Χανίων και του Ρεθύμνου.

18/09 Επίθεση από φασίστες στη Ν. Ιωνία εναντίον μέλους της πακιστανικής κοινότητας.

19/09 Επίθεση κατά μετανάστη στον Ασπρόπυργο με την αστυνομία να σφυρίζει αδιάφορα. Την ίδια μέρα μπάτσοι χτύπησαν μετανάστη μουσικό στο Μοναστηράκι και μετά στο Α.Τ. Ομονοίας. Τουλάχιστον, μόνον αυτά τα τρία περιστατικά βγήκαν δημόσια.

25/09 Καταγγελία αποκλεισμού μικρών προσφύγων από την εκπαίδευση στα σχολεία του Λαυρίου, όπου δε λειτουργεί καμία τάξη υποδοχής.

27/09 Τα κέντρα φιλοξενίας προσφύγων τελικά -μην πέσετε από τα σύννεφα- δεν είναι και τόσο φιλόξενα. Τα ντους της Μόριας αποκλείουν λόγω της κατασκευής τους την πρόσβαση σε ΑμεΑ πρόσφυγες.

02/10 Η ακροδεξιά ομάδα με το ευφάνταστο όνομα "Ομάδα Υψηλής Αστυνόμευσης" παραπέμπει σε μια άλλη φασιστική ομάδα με ευφάνταστο όνομα, τους "Φρουρούς της Θράκης" να ενεργοποιηθούν άμεσα, στοχοποιώντας τα μέλη του Δ.Σ. της Τουρκικής Ένωσης Ξάνθης. Η ομάδα μάλιστα ισχυρίζεται πως συνεργάζεται με αστυνομικούς από σχεδόν όλες τις αστυνομικές διευθύνσεις και πως δουλεύει παράλληλα με το κράτος. Δηλαδή, τι; Έχουν σχέση το κράτος, οι φασιστές και οι οργανωμένες επιθέσεις κατά μειονοτήτων στην ελλάδα;

07/10 Τα ξημερώματα του Σαββάτου, ο Ουσμάν Μοχάμεντ καθώς έφευγε από το εστιατόριο που δούλευε, δέχτηκε επίθεση-λιντσάρισμα από 10-12 άτομα που άρχισαν να τον χτυπάνε ομαδικά, πάλι στο Ν. Ηράκλειο. Στη συνέχεια κατέληξε στο νοσοκομείομε τραύματα στο πρόσωπο, σπασμένη μύτη και γδαρμένα χέρια.

07/10 Δολοφονική επίθεση εναντίον δύο μεταναστών εργατών γης στον Ασπρόπυργο από πενταμελή ομάδα φασιστών, οι οποίοι τους χτύπησαν στο πρόσωπο με σιδερογροθιές. Ολόκληρη η ελλάδα, μια εστία φασιστικών συμμοριών και δολοφόνων. Μόνο στο πρώτο εξάμηνο του έτους από την ελ.ας έχουν καταγραφεί 75 ρατσιστικά πεσίματα. Και φυσικά δεν είναι μόνο αυτά. Και φυσικά οι συλληφθέντες είναι λιγότεροι από πέντε.

10/10 Καταγγελίες αιτούντων ασύλου στους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα που αφορούν περιστατικά ρατσιστικής αστυνομικής βίας, κακομεταχείρισης και βασανισμού, καθώς και διακρίσεις στην παροχή υπηρεσιών υγείας

11/10 Μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου για την αλλαγή φύλλου και τις δηλώσεις ότι η αλλαγή φύλου είναι ψυχασθένεια από τον διεθνούς φήμης ψυχίατρο Βασίλη Λεβέντη, έρχεται -ποια άλλη;- η Ελεύθερη Ώρα να βάλει τα πράγματα στη θέση τους προτρέποντας σε "ξυλοδαρμό κάθε αδερφής". Ο αγώνας της ΕΡΤ που διαφήμιζε την Ελεύθερη Ώρα μας φαίνεται πια ως ο πιο σωστός αγώνας έβερ στην ελλάδα.

12/10 Αντιδράσεις σε σχολείο στην Αχαΐα από γονείς επειδή για μια από τις δύο παρελάσεις κληρώθηκε ως σημαιοφόρος, μαθήτρια της ΣΤ τάξης με αλβανική καταγωγή και ελληνική ιθαγένεια. Το γαλανόλευκο κουρελόπανο δε μπορεί ως γνωστόν να κουβαλιέται από ξένους.

27/10 Ο Νιγηριανός είπε στους αστυνομικούς ότι επέβαινε στο ποδήλατό με κατεύθυνση προς την πόλη της Ρόδου, όταν ξαφνικά έπεσε πάνω του ένα αυτοκίνητο. Μετά τη σύγκρουση έπεσε στο οδόστρωμα και ο οδηγός του ΙΧ προθυμοποιήθηκε να τον μεταφέρει στο νοσοκομείο, όμως όταν ο ποδηλάτης μπήκε στο όχημα των Ελλήνων, κατάλαβε ότι δεν τον πηγαίνανε στο νοσοκομείο. Ο μετανάστης αντέδρασε και προσπάθησε να φύγει από το όχημα, όμως ο οδηγός του αυτοκινήτου που τον τράκαρε, τον κορόιδευε και έπειτα επιτέθηκε στον τραυματισμένο ποδηλάτη, χρησιμοποιώντας πιθανότατα κατσαβίδι, καταφέρνοντάς του τρία χτυπήματα στην κνήμη και δύο στο γόνατο!

27/10 Σοβαρό αιματηρό επεισόδιο, συνέβη στην οδό Ακτή Δυμαίων της Πάτρας, στο ύψος της ΑΒΕΞ. Ομάδα ατόμων που επέβαινε σε αυτοκίνητο σταμάτησε έξω από τις εγκαταστάσεις του πρώην εργοστασίου και επιτέθηκε σε πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονταν εκεί. Οι δράστες φορούσαν κουκούλες full face, οδηγούσαν μαύρη μερσεντές και μαχαίρωσαν τρείς μετανάστες. αλλοδαπούς. Είναι το τρίτο παρόμοιο περιστατικό.

28/10 Οι νεοναζί διακόπτουν την παρέλαση στη Σαντορίνη για να αποτρέψουν μαθήτρια από την Αλβανία να σηκώσει το ελληνικό κουρελόπανο.

'και τη νύχτα έχω ένα σφυρί στην τσέπη'
δίκες-νόμοι και γυναικεία κινήματα

Στις 29 Σεπτέμβρη πραγματοποιήθηκε η δίκη της 22χρονης Π., η οποία πριν ένα χρόνο είχε σκοτώσει, βρισκόμενη σε άμυνα, τον άντρα που είχε επιτεθεί σε εκείνη και στη φίλη της. Η απόφαση του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου είναι ενδεικτική του δικαστικού συστήματος στην ελλάδα σήμερα: η αυτοάμυνα δεν αναγνωρίστηκε και τελικά καταδικάστηκε σε 15 χρόνια και 4 μήνες. Η Π. μάλιστα κατηγορήθηκε από το δικαστήριο ότι, λόγω της χαμηλής της ταξικής θέσης, δεν μπορεί να αντιληφθεί την αξία της ανθρώπινης ζωής όπως οι "μορφωμένοι" άνθρωποι. Η συγκεκριμένη δίκη δεν αποτελεί ένα μεμονωμένο περιστατικό της ελληνικής δικαιοσύνης. Λίγους μήνες πριν, τον Απρίλιο, το Μικτό Ορκωτό Κακουργιοδικείο Καβάλας αθώωσε τους δύο βιαστές μιας 21χρονής φοιτήτριας, ενώ στην Κρήτη, ένα χρόνο πριν, όταν μία γυναίκα κατήγγειλε τον ομαδικό βιασμό της από τον γκόμενό της και τους φίλους του, ο εισαγγελέας αποφάσισε να τους αφήσει ελεύθερους για να διεξαχθεί έρευνα σχετικά με το περιστατικό...

Με το που έγιναν γνωστές οι αποφάσεις απ' την δίκη της 22χρονης και των βιαστών της Ξάνθης βγήκαν και διάφορες ανακοινώσεις στα social media που έβγαζαν τα εξής φοβερά -not- συμπέρασμα: "Η ελληνική δικαιοσύνη δεν καταδικάζει τους βιαστές!" και "Το ελληνικό δικαστήριο δεν υπερασπίζεται την γυναικεία αυτοάμυνα". Τέτοιες δίκες βέβαια γίνονται χρόνια τώρα (όποτε γίνονται) και δεν περιμέναμε ποτέ απ' το κράτος και τα δικαστήριά του να δείξουν κάποια φεμινιστικά αντανακλαστικά. Ούτε φυσικά περιμέναμε ότι θα άλλαζε κάτι με την κυβέρνηση Σύριζα -ή μήπως κάποιοι/ες περίμεναν; Όπως και να το κάνουμε φαίνεται λίγο περίεργο η ίδια κυβέρνηση απ' τη μία να νομιμοποιεί τους ομόφυλος γάμους κι απ' την άλλη να αθωώνει βιαστές.

Κοιτάζοντας πίσω, στην ιστορία των νόμων περί βιασμών, διαπιστώνει κανείς/καμία ότι οι πρώτες αλλαγές αρχίζουν να γίνονται την δεκαετία του '80. Για παράδειγμα, μέχρι τότε υπήρχε διάκριση μεταξύ "φύσει" (κολπικού) και "παραφύσει" (πρωκτικού βιασμού)• ο δεύτερος θεωρούνταν πλημμέλημα, με αποτέλεσμα οι θύτες, γνωρίζοντας πως θα καταδικάζονταν για λίγους μήνες, να απειλούν τα θύματά τους για να μην τους καταγγείλουν. Επίσης, μέχρι το 1983 ο βιασμός διωκόταν "επί εγκλήσει", δηλαδή μόνο μετά από καταγγελία του θύματος και με δυνατότητα να αποσυρθεί αυτή και να σταματήσει η δίωξη εκ των υστέρων. Οι αλλαγές που έγιναν κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '80 στο νομικό κομμάτι δεν οφείλονται φυσικά στις "φεμινιστικές ευαισθησίες" του κράτους, αλλά στο γεγονός ότι πολλές γυναίκες, ήδη απ' την δεκαετία του '70, άρχισαν να μιλάνε για τις εαυτές τους, να δημιουργούν και να οργανώνονται σε φεμινιστικές ομάδες και κινήσεις. Δεν μιλάμε φυσικά για κυβερνητικές και κομματικές οργανώσεις όπως η ΕΓΕ [1] και η ΟΓΕ [2], οι οποίες ασχολούνταν κυρίως με το νομικό πλαίσιο και αναπαρήγαγαν όχι μόνο τον κυρίαρχο λόγο σχετικά με την κοινωνική θέση της γυναίκας (γυναίκα-σύζυγος-μητέρα), αλλά τις περισσότερες φορές μάλιστα τα συμφέροντα, ο λόγος τους και οι δράσεις τους στρέφονταν ενάντια άλλων γυναικών. [3]

Αυτές που μας ενδιαφέρουν και που αναγνωρίζουμε ως πολιτικές μας προγόνους είναι οι γυναίκες που δραστηριοποιήθηκαν στις αυτόνομες γυναικείες ομάδες και κινήσεις, οι οποίες, αναγνωρίζοντας ότι δεν αρκεί η αλλαγή ενός νόμου για να αλλάξει η βία που δέχονταν καθημερινά, ασχολήθηκαν περισσότερο με την αλλαγή των συνειδήσεων. Έχοντας οι περισσότερες καταβολές απ' τον αριστερό-ακροαριστερό χώρο, συνειδητοποίησαν ότι δεν είχαν τη δυνατότητα να μιλήσουν για τα δικά τους ζητήματα στους δικούς τους πολιτικούς χώρους κι αποφάσισαν να αυτονομηθούν και να δημιουργήσουν τις δικές τους ομάδες μακριά από κόμματα και ηγεσίες.

Ένα απ' τα βασικότερα ζητήματα που έθεταν ήταν αυτό της βίας και των βιασμών. Έθεσαν κοινωνικά τον βιασμό σαν ένα πολιτικό ζήτημα και μίλησαν για τους βιαστές όχι σαν "ψυχοπαθείς", "στερημένους" ή "δράκους", αλλά σαν άντρες καθημερινούς, οικογενειάρχες και μη (τότε βγήκε και το σύνθημα "Οι βιαστές δεν είναι ράτσα ειδική, είναι οι άντρες οι καθημερινοί"). Μέσα απ' τις προκηρύξεις τους μιλούσαν για τον ρόλο της οικογένειας, του σχολείου, αλλά και του Τύπου στην διάδοση της κουλτούρας του βιασμού. Έθεσαν το ζήτημα της καταγγελίας και του στιγματισμού του θύτη και την απενοχοποίηση του θύματος, ενώ μίλησαν για πρώτη φορά για τους επιπλέον βιασμούς που καλούταν να υποστεί το θύμα μέσω των καταθέσεων στους μπάτσους, των ιατροδικαστικών εξετάσεων, των δικών και των δημοσιεύσεων του Τύπου. Προσπάθησαν κυρίως να διευρύνουν τον στενό ορισμό του "βιασμού" και της "βίας", αφού γι' αυτές "το κοινωνικό πρόβλημα της έμφυλης βίας δεν περιορίζόταν στην κακοποίηση και τους βιασμούς, αλλά επεκτεινόταν σ' όλους τους τομείς της ζωής.

Οι αυτόνομες ομάδες και κινήσεις γυναικών είχαν έντονη δράση τόσο στην Αθήνα, όσο στη Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις. Στην Αθήνα το Σπίτι Γυναικών είχε βάλει σαν κεντρικό του ζήτημα αυτό της βίας και των βιασμών και διοργανώνε πορείες, βραδινές και μη, μαζί με άλλες ομάδες όπως η Αυτόνομη Κίνηση Γυναικών, η Ομάδα Γυναικών Φιλοσοφικής και η Ομάδα Γυναικών Κυψέλης. Οι πορείες αυτές απευθύνονταν κυρίως στις γυναίκες για τη συνειδητοποίησή τους με συνθήματα όπως "Γυναίκες καταγγείλτε τον βιαστή", "Κάθε γυναίκα μπορεί να βιαστεί, όλες μαζί να σπάσει η σιωπή" και γίνονταν σε περιοχές όπου είχε καταγγελθεί πρόσφατα κάποιος βιασμός, όπως πχ συνέβη με την βραδινή πορεία στου Φιλοπάππου το 1981. Ταυτόχρονα ασχολούνταν και με την στοχοποίηση και διαπόμπευση του θύτη με αφίσες, αλλά και με τη συμπαράσταση σε γυναίκες που κατήγγειλαν τον βιασμό τους, με την έντονη παρουσία τους στις δικαστικές αίθουσες. Ένα ακόμη ζήτημα που είχαν θέσει ήταν αυτό της επιλογής της αυτοδικίας, όπως φάνηκε και με την περίπτωση του Βαρδαβά. [4]

Παρόλο που δεν ασχολούνταν με τα νομικά, είχαν πραγματοποιήσει μία πορεία το '83 με πρωτοβουλία της Ομάδας Γυναικών Φιλοσοφικής, σχετικά με το ζήτημα του "παραφύσει" βιασμού που θεωρούταν πλημμέλημα, με αποτέλεσμα πολλοί θύτες που το γνώριζαν να απειλούν τα θύματά τους για να μην τα καταγγείλουν. [5]

Η παρουσία του αυτόνομου γυναικείου κινήματος στις δεκαετίες του 1970-1980 είναι ανεξίτηλη• η αυτονομία τους τόσο σε οργανωτικό, όσο και σε θεωρητικό επίπεδο,η κριτική τους στο κράτος και τους νόμους του, η δυναμική παρουσία τους στο δρόμο και στο λόγο, η παρουσία τους στα δικαστήρια στο πλάι γυναικών που κατήγγειλαν τον βιαστή τους (που πολλές φορές ήταν αποτρεπτική για την αθώωση του βιαστή), έβαλαν τα θεμέλια για να αρχίσει να αναπτύσσεται η φεμινιστική σκέψη και θεωρία στον ελλαδικό χώρο (με τα όποια προβλήματά της). Δυστυχώς, η ενσωμάτωση και η μερική ικανοποίηση των αιτημάτων τους απ' το κράτος οδήγησε στην αποδυνάμωση του γυναικείου κινήματος. Πολλές απ' τις γυναίκες που συμμετείχαν σ' αυτό ενσωματώθηκαν σε κόμματα ή στράφηκαν στην ακαδημαϊκή έρευνα και το κενό που άφησαν σε κινηματικό επίπεδο είναι ορατό μέχρι σήμερα.

Παρόλο που η ανάγκη για να καλυφθεί αυτό το κενό και να δημιουργηθεί ένα νέο αυτόνομο φεμινιστικό κίνημα είναι μεγάλη (όπως έδειξε άλλωστε και η έκβαση των δύο δικών που έγιναν μες στο 2017), η κατάσταση του φεμινιστικού χώρου πλέον παρουσιάζει

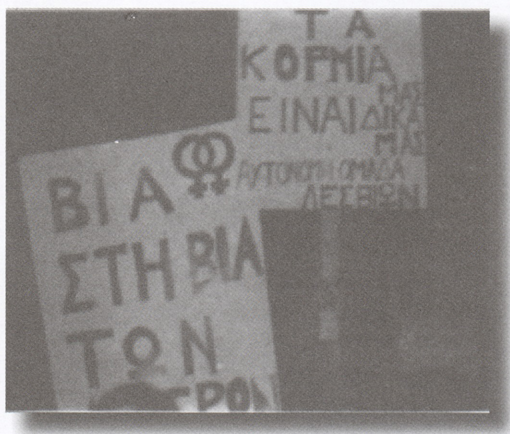
[1] Ένωση Γυναικών Ελλάδας, συνδεόμενη με το ΠΑΣΟΚ.

[2] Ομοσπονδία Γυναικών Ελλάδας, συνδεόμενη με το ΚΚΕ.

[3] Στις 25 Ιανουαρίου 1985 καλείται πορεία στα Προπύλαια από την Αυτόνομη Κίνηση Γυναικών με αφορμή το γεγονός ότι ένας εισαγγελέας κάλεσε σε ανάκριση 7 γυναίκες που είχαν δηλώσει ότι είχαν κάνει έκτρωση. Η ΕΓΕ, με πρόεδρο τη Μαργαρίτα Παπανδρέου, κατέβηκε στον δρόμο με σκοπό να εμποδίσει την διεξαγωγή της πορείας. Για περισσότερα, βλ. *περιοδικό Δίνη*, 1ο τεύχος, 12/1986.

[4] "Στις 14 Ιανουαρίου 1986 οι 'Γυναίκες που αρνούνται να γίνουν θύματα βιασμού' έδειραν και έδεσαν τον κατηγορούμενο για βιασμό Γιώργο Βαρδαβά. Στις 21/01/1986 με προκήρυξή τους στην Ελευθεροτυπία δηλώνουν ότι η ενέργειά τους είχε 'χαρακτήρα συμβολικό'. Κύριος στόχος ήταν ο εξευτελισμός και η διαπόμπευση του βιαστή και όχι η προσωπική εκδίκηση. Με κείμενά τους στην Ελευθεροτυπία το Σπίτι Γυναικών, οι Ομάδες Γυναικών Κουκακίου, Γκύζη, Κυψέλης, Αγίας Παρασκευής, η Ομάδα Καθηγητριών, η Ομάδα Εγκυμοσύνης και Μητρότητας, η Αυτόνομη Ομάδα Ομοφυλόφιλων Γυναικών και το Τμήμα Κουκακίου της Κίνησης Δημοκρατικών Γυναικών, επιδοκιμάζουν την πράξη αυτοδικίας υποστηρίζοντας ότι αποτελεί και πρέπει να αποτελεί πολιτική πρακτική του γυναικείου κινήματος." *Περιοδικό Δίνη*, 2ο τεύχος, 10/1987.

[5] Για περισσότερα σχετικά με τους βιασμούς και το γυναικείο κίνημα βλ. *περιοδικό Δίνη*, 2ο τεύχος, 10/1987.

πολλές διαφορές (δυστυχώς περισσότερο αρνητικές) απ' αυτήν των αυτόνομων ομάδων του '80. Η ενσωμάτωση των φεμινιστικών λόγων από το κράτος και το πανεπιστήμιο προκάλεσε μεγάλη αμηχανία, με αποτέλεσμα η αδυναμία συλλογικής πολιτικής οργάνωσης και η στροφή στον ατομισμό και τον ακαδημαϊσμό να αποτελούν πλέον μία θλιβερή πραγματικότητα. Οι πιο συχνές μορφές οργάνωσης φαίνεται να είναι βραχύχρονες μονοθεματικές πρωτοβουλίες, με μίνιμουμ πολιτικών συμφωνιών και χαλαρές διαδικασίες, οι οποίες είτε διαλύονται μετά από κάποια δράση, είτε δεν προλαβαίνουν καν να διεκδικήσουν τη θέση τους στο δημόσιο χώρο και λόγο.

Ένα παρεπόμενο ακόμη ζήτημα είναι και τα πολιτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται πλέον. Η επικράτηση των εννοιών του βιώματος και της κοινωνικής ταυτότητας ως καθολικών εννοιών που πιστοποιούν τη διαφορά, χωρίς να ερευνάται το πως κατασκευάζεται αυτή η διαφορά αλλά και το πως περνά το βίωμα στο στάδιο του ρητού (ότι δηλαδή η βιωμένη εμπειρία έχει πολλαπλούς τρόπους να λογοθετείται με βάση "ιδεολογικές αλήθειες") έχουν ως συνέπεια να μην έχει σημασία τι λέει πολιτικά κάποιος/α, αλλά αποκλειστικά και μόνο από ποια θέση μιλάει. Έτσι λειαίνονται οι κριτικές αιχμές, η ενασχόληση με μεγαλύτερες σχέσεις εξουσίας δίνει τη θέση της στην εστίαση σε μικροζητήματα και οι πολιτικές θέσεις στην κρίση βάσει εντυπώσεων, με αποτέλεσμα το κίνημα να είναι αρκετές φορές εσωστρεφές (π.χ. γύρω από το ζήτημα της ασφαλούς ύπαρξης και συνύπαρξης), πολυδιασπασμένο και χωρίς συμμαχίες.

Τέλος, αντί να βλέπουμε να σχηματίζεται μία δριμύτερη φεμινιστική κριτική για το κράτος, βλέπουμε να προωθούνται φιλελεύθερες ατζέντες αιτημάτων και να πανηγυρίζεται μια "νίκη" όποτε κάποιο απ' αυτά ικανοποιείται. Οι κρατικές πολιτικές πολλές φορές δεν θεωρείται ότι έχουν κάποια συνέχεια, αλλά ότι αλλάζουν με την εκάστοτε κυβέρνηση. Έτσι, δεν έλειψαν οι εορτασμοί για την εκλογή ΣΥΡΙΖΑ από διάφορα κομμάτια της πολιτικής σκηνής που μιλάνε για τις μειονοτικές ταυτότητες (έμφυλες/εθνοτικές). [6] Αυτό που χρειαζόμαστε λοιπόν, είναι μία φεμινιστική πολιτικοποίηση σε επίπεδο ομάδων, με σταθερή παρουσία στο δημόσιο λόγο και χώρο, αυτόνομων, μακριά από κομματικές γραμμές και κρατικές υποσχέσεις, που να κοιτάνε στο παρελθόν και να αναγνωρίζουν σαν πολιτικές προγόνους τις αυτόνομες ομάδες των 70's και 80's.

Φυσικά, οι καιροί είναι περίεργοι. Όσο πολύ και αν έλκουν καταστάσεις θολής πολιτικοποίησης, άλλο τόσο σύντομα οδηγούν τέτοιες προσπάθειες στην κατάρρευση, καθώς καμία λύση δεν προσφέρουν στην προσωπική ζωή βέβαια ούτε τα φιλελεύθερα σχήματα ούτε οι ατομικιστικοί δρόμοι. Αυτή είναι η συνθήκη που κάνει πια τις λίγες αυτόνομες γυναικείες ομάδες που υπάρχουν να κερδίζουν όλο και περισσότερο χώρο, να δημιουργούν σχέσεις και συμμαχίες, να αναπτύσσουν τις δικές τους διαδικασίες, να καταφέρνουν τις δικές τους πολιτικές ζυμώσεις. Με δύο ήδη φεμινιστικές πορείες μέσα στην τελευταία χρονιά, ίσως μπορούμε πλέον να ελπίζουμε ότι ένα δυναμικό φεμινιστικό κίνημα αρχίζει να αναπτύσσεται.

RDan

Απόσπασμα από την συνέντευξη με την Άννα Μιχοπούλου και τη Μαρίνα Δημητρά: Ο βιασμός, ο νόμος και η αυτοδικία (Για τις αυτόνομες φεμινίστριες του '80). terminal 119, 3ο τ, 2008.

Άννα: Δεύτερο (από αυτά που κάναμε) ήταν η συμπαράσταση σε γυναίκες που κατήγγειλαν τον βιασμό τους. Πηγαίναμε στα δικαστήρια για να τους συμπαρασταθούμε κτλ. Γιατί, πέρα απ'το ζήτημα του νόμου, ήταν και το ζήτημα της διαδικασίας, του πώς εφαρμόζεται αυτός ο νόμος. Εγώ θυμάμαι μια τέτοια αρκετά μαζική κινητοποίηση για μια κοπέλα-δεν θα πω λεπτομέρειες- που αυτός που είχε κάνει το βιασμό ήταν τεχνικός του κινηματογράφου και επειδή η κοπέλα είχε μια εντελώς ερασιτεχνική συμμετοχή σε μια ταινία, είχαν προσπαθήσει στο δικαστήριο να πουν ότι είχε πάρει μέρος σε ταινία πορνό, κάτι που δεν ευσταθούσε καθόλου. Και είχε έρθει σαν μάρτυρας υπεράσπισης κι ένας σκηνοθέτης.

Μαρίνα: Είχαμε κολλήσει επίσης αρκετές αφισούλες στην περιοχή που ήταν το στούντιο κι εργαζόταν αυτός...

Άννα: Είχαμε πάει, θυμάμαι, εν σωμάτι στη δίκη, στη Λιβαδειά ήταν νομίζω, είχα πάρει και την Ελένη την Παμπούκη μαζί μου, που είχε το βιβλιοπωλείο "Σελάνα" και έβγαζε την ατζέντα των Γυναικών, ήταν δηλαδή γυναίκες όλων των ηλικιών, όσες μπορούσαμε να πάμε πήγαμε, ήμασταν πολλές... Κι εκεί όντως φάνηκε ότι είχε σημασία η παρουσία μας στο δικαστήριο... και οι δικάζοντες, τελικά, δεν είχαν διάθεση να την ταλαιπωρήσουν την κοπέλα στην κατάθεση, κι αυτός καταδικάστηκε.

Not where I come from!
(Ανδρικές Άμυνες, Vol.2, μέρος δ')

Λίγο πριν πάω στο πρώτο ραντεβού της ομάδας, τον Οκτώβριο του 2009, φιλοξενούταν στο Λονδίνο το αναρχικό φεστιβάλ βιβλίου. Πρόκειται για ένα γεγονός που κρατάει λίγες μέρες, συνήθως σε κάποιο πανεπιστήμιο του ανατολικού λονδίνου, φιλοξενεί σειρά εκδηλώσεων και, βέβαια, η κάθε ομάδα έχει τον πάγκο, τις μπροσούρες, τις εκδόσεις και τις ... κονκάρδες της. Το φεστιβάλ αυτό είναι η μεγαλύτερη ετήσια εκδήλωση, όχι όμως μόνο για τον εκεί 'χώρο' της αναρχίας αλλά και για την αριστερά. Περνάνε συνήθως γύρω στα 5.000 άτομα από τους διάφορους χώρους που φιλοξενείται. Είχα σκοπό βασικά να πάω σε μία εκδήλωση, αυτή για την σεξουαλική εργασία που θα είχε και μια κάποια φεμινιστική παρουσία αλλά και εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργάνων των εργαζόμενων του σεξ. Λίγο πριν μπω στην αίθουσα, έκανα μια μίνι τουρ στους πάγκους. Έπεσε το μάτι μου σε ένα μικρό πάγκο που οι τίτλοι πρόδιδαν αυτό που έψαχνα. Το 'Gender' αναγραφόταν σε διάφορους τίτλους. Μια νεαρή γυναίκα πίσω από τον πάγκο. Είχε κάποια γνωστά βιβλία της Butler μπροστά της και κάποια ακόμη. Όντας τελείως άσχετος με το περιβάλλον και ψάχνοντας το Pornography της Andrea Dworkin που είχε εξαντληθεί στα ελληνικά, ρώτησα για το αν υπήρχε. Η απάντηση ήταν σύντομη και αρκετά ακατανόητη. «It's not where I come from» μου είπε η γυναίκα, με ενοχλημένο βλέμμα και φανερό εκνευρισμό. Λίγα μέτρα πιο κάτω βρήκα έναν άλλο πάγκο. Μια μεγαλύτερη σε ηλικία γυναίκα ήταν πίσω απ' αυτόν. Ούτε αυτή είχε Dworkin εκεί αλλά μου δώσε διάφορες προκηρύξεις που είχε μπροστά της και με ευχαρίστησε που σταμάτησα. Ήταν μια γνωστή φεμινίστρια, ενεργή από τα '70s και ακόμη ασχολούταν. Ανήκε στις ριζοσπάστριες φεμινίστριες ή στο λεγόμενο ρεύμα του 'επαναστατικού φεμινισμού' που άνθισε στο Leeds πριν 4 δεκαετίες. Πριν φύγω, με ενημέρωσε για την κουβέντα για την πορνεία που θα ακολουθούσε σε λίγο, όπου και η ίδια θα μιλούσε.

Το «not where I come from» της προηγούμενης μου 'χε κολλήσει στο μυαλό αλλά είχε επίσης αρχίζει να με ενθουσιάζει η ιδέα πως είναι τόσο τεταμένη η ατμόσφαιρα ιδεολογικά στον αγγλικό φεμινισμό. Πως εδώ έχουμε να κάνουμε με ένα ευρύ κίνημα, εντατική ενασχόληση, διαφορετικές πολιτικές τάσεις κ.ο.κ., δηλαδή κάτι ζωντανό, κάτι που συμβαίνει τώρα, σαν κι αυτά που διαβάζαμε για την ελλάδα και άλλες χώρες στις δεκαετίες '60-'80. Πολύ σύντομα θα ανακάλυπτα όχι μόνο ένα πεδίο πάνω στο οποίο εκδηλωνόταν η παραπάνω ένταση αλλά ίσως και την πηγή προέλευσης της έντασης αυτής. Στην εκδήλωση, η αίθουσα ήταν κατάμεστη από γυναίκες κυρίως. Υπήρχαν και όρθιες. Οι ομιλητές ήταν πέντε νομίζω, δύο άντρες και τρεις γυναίκες και έπαιζε χρονόμετρο για τον διαθέσιμο χρόνο των ομιλιών τους. Ο ένας άντρας ήταν από το φεστιβάλ βιβλίου, αναρχικός, καλωσόριζε στην εκδήλωση και διάβασε μια 'αναρχική' εισήγηση για το θέμα. Ο άλλος, ο πιο μικρός σε ηλικία, ήταν ένας εκπρόσωπος ενός διεθνούς συνδικάτου σεξ-εργατών/τριών. Οι δύο από τις τρεις γυναίκες ήταν εκπρόσωποι φεμινιστικών ομάδων. Η τρίτη γυναίκα ήταν μια μεγαλύτερη σε ηλικία σεξεργάτρια και συνδικαλίστρια του Λονδίνου. (1)

Η αναρχική εισήγηση που ήταν και η πιο βαρετή, αρκέστηκε σε ιδεολογικές κοινοτοπίες και ηθικολογικά οράματα, πράγμα που έδινε μια γεύση και για το πως σκέφτονται/δρουν οι αναρχικοί/ες στο Λονδίνο. Στην ... αναρχική κοινωνία, έλεγε ο εισηγητής, η πορνεία δεν θα υπάρχει γιατί, αφενός, δεν θα υπάρχει χρήμα και ανταλλακτική αξία, αφετέρου, ο έρωτας δεν θα χρειάζεται να πουληθεί, γιατί θα είναι τελείως ελεύθερος. Μου θύμισε ένα κείμενο του Ερίκο Μαλατέστα που είχα διαβάσει στα 18 μου. Η εισήγηση αυτή πάντως έκανε τον λιγότερο θόρυβο και ελάχιστες ασχολήθηκαν μαζί της, ίσως και από ευγένεια για τους αναρχικούς οικοδεσπότες, ή μπορεί και λόγω του ότι οι αιχμές της ομιλίας αυτής για το σήμερα ήταν ελάχιστες, π.χ. ίσως ειπώθηκε κάτι για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η σεξουαλική εργασία από την πλευρά των μπάτσων. Στις άλλες τέσσερις εισηγήσεις, το κοινό έβραζε, πολλές δεν δίσταζαν να ειρωνεύονται, να πετάνε σχόλια πάνω στις εισηγήσεις, να γελάνε, να ειρωνεύονται κτλ. Ξαφνικά, η συζήτηση θύμιζε διαδραστικό θεατρικό. Στις εισηγήσεις των δύο φεμινιστριών έγινε λόγος για το βάσανο της πορνείας στον 20ο αιώνα. Η μία από τις δύο, αυτή που προηγουμένως είχα γνωρίσει στον πάγκο, έβαλε το ζήτημα και υπό την οπτική της εκμετάλλευσης της εργασίας της πορνείας στον καπιταλισμό. Διαβάστηκαν και αποσπάσματα από γνωστά βιβλία ενάντια στην πορνεία. Οι εισηγήτριες θέλοντας να κάνουν καθαρά κάποια σημεία, σχετικά με την πατριαρχική κοινωνία στην οποία ζούμε, έβαλαν ερωτήματα του τύπου:

- γιατί είναι οι γυναίκες που κυρίως απασχολούνται στην πορνεία; Δεν δείχνει αυτό τον κατάφωρα σεξιστικό χαρακτήρα της πορνείας;
- συνδέεται η επιλογή της γυναικείας πορνείας με την (συγκριτικά με τους άνδρες) χαμηλότερη οικονομικο-κοινωνική θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας;
- είναι, λοιπόν, ελεύθερη επιλογή το να εκπορνεύεται μια γυναίκα; Θα το έκανε αυτό το επάγγελμα, άρα, μια γυναίκα αν μπορούσε να καταφύγει σε ένα άλλο επάγγελμα;
- τι ετήσιο τζίρο κάνει η παράνομη ή η νόμιμη πορνεία για το αγγλικό κράτος;
- τι απολογισμό κάνουν οι γυναίκες ή οι φεμινίστριες του παρελθόντος σήμερα, μετά από χρόνια έκθεσης στο κύκλωμα της πορνείας;
- πώς ανέχεται η κοινωνία ή το κράτος να εκτίθενται οι πόρνες σε ένα τόσο ευρύ πεδίο κινδύνων (από την αστυνομία, το κράτος εν γένει, τους πελάτες κτλ) ενώ το να είσαι πορνοπελάτης είναι ένα κοινό μυστικό και ποτέ δεν επιφέρει κανενός είδους στιγματισμό;
- μήπως με το να ονομάζουμε την 'πορνεία' ως 'σεξουαλική εργασία', νομιμοποιούμε τόσο την βαρβαρότητα αυτής της 'εργασίας' όσο και την σεξουαλική αντικειμενοποίηση των γυναικών;
- πώς μιλούν οι άντρες για τις γυναίκες αυτές;

Να διευκρινίσω ότι τα παραπάνω είναι ένα ρεζουμέ παρά ρητά ερωτήματα που όλα μπήκαν με αυτό τον τρόπο. Υπήρξαν, φυσικά, κι άλλες αιχμές, όπως του τράφικινγκ, της πορνογραφίας ή του σεξοτουρισμού. Κάπου ανάμεσα σε άλλα διατυπώθηκε και το γνωστό σύνθημα «πορνογραφία η θεωρία, πράξη ο βιασμός». Οι εισηγήσεις των δύο φεμινιστριών ήταν πολύ πιο σίγουρες στον τρόπο που διατυπώνονταν τα θέματα και πολύ πιο αυστηρές στον τόνο. Μία απ' αυτές, διαβάζοντας ένα απόσπασμα από ένα βιβλίο μιας πρώην πόρνης και φεμινίστριας, εξίσωσε την πορνεία με τον βιασμό, κάνοντας το μισό κοινό να αγανακτήσει και το άλλο μισό να γνέφει συγκαταβατικά το κεφάλι, ενώ κάποιες από τις τελευταίες, ταυτιζόμενες ίσως με την ένταση του αποσπάσματος, δάκρυζαν. Η συγγραφέας περιέγραφε σεξ με έναν πελάτη με τρόπο τέτοιο ώστε να αντιλαμβάνεται και η τελευταία/ ο τελευταίος αναγνώστης το εξαναγκαστικό του βασάνου αυτού. Κυκλώματα, μαστροποί, δυσκολία ανεξαρτησίας, ελάχιστα χρήματα, ναρκωτικά που θα απαλύνουν τον ψυχικό πόνο ή θα σε κάνουν να ξεχνάς και ματσίλα με το τσουβάλι, παράλογες απαιτήσεις και βία, κρατική βία, μπόλικη βία διέγραφαν την πορεία των γυναικών που ασχολήθηκαν με την πορνεία. Οι εισηγήσεις αυτές κινήθηκαν κυρίως πάνω σε αποσπάσματα απομνημονευμάτων ή ημερολογίων εκδιδόμενων γυναικών.

Όχι μόνο ο τρόπος περιγραφής αλλά και τα νοήματα και τα ερωτήματα και οι θέσεις που προέκυπταν από αυτές τις εισηγήσεις, μου ήταν πολύ γνώριμες από τα δικά μου διαβάσματα. Δεν μπορούσα να διαφωνήσω σε πολλά, είτε επειδή πράγματι οι γυναίκες είναι αυτές που ρίχνονται, ηθελημένα ή μη, στην πορνεία, είτε επειδή έχω διαβάσει μπόλικους απολογισμούς γυναικών που ήταν ή παρέμεναν πόρνες και δεν γουστάρανε καθόλου με αυτό. Δεν είχαν περάσει και πολλά χρόνια, εξάλλου, απ' όταν είχαμε μεταφράσει και προκηρύξεις γυναικών που δούλευαν στην βιομηχανία του σεξ στο Μεξικό και οι οποίες συνδικαλίζονταν μεν στον κλάδο τους, διατύπωναν ρητά δε την θέση τους ότι η πενιχρή κοινωνική και οικονομική τους κατάσταση τις ώθησε στην σεξουαλική εργασία και όχι κάποια ελεύθερη επιλογή. Οι γυναίκες, παρόλο που δεν αποτελούν μειονότητα με την κλασική έννοια, υφίστανται πληθυσμιακά συγκεκριμένο βιοπολιτικό έλεγχο, καθώς υπολογίζεται ότι ετήσια εκατοντάδες χιλιάδες απ' αυτές, θα προσφέρουν σεξουαλικές υπηρεσίες (στην πορνεία, την πορνογραφία κτλ).

Όσο κι αν τα τελευταία χρόνια υπήρχαν εναλλακτικές προσεγγίσεις και αντίλογος απέναντι σε όλα αυτά, είτε από γυναίκες που δουλεύανε δικά τους πορνογραφικά πρότζεκτ, φεμινιστικά ή άλλα (όπως κατατέθηκε στο αναρχοφεμινιστικό φεστιβάλ του Ζάγκρεμπ από μια τέτοια ομάδα), είτε από γυναίκες που διατύπωναν ανοιχτά και θαρραλέα πως η σεξουαλική εργασία ήταν για αυτές ένα καλό και προσοδοφόρο επάγγελμα, καθαρή επιλογή τους (όπως κατατέθηκε από άλλες στο ευρωπαϊκό κοινωνικό Φόρουμ του 2006 στην Αθήνα), για εμένα η πλάστιγγα έγερνε προς τις απόψεις της άλλης πλευράς όπου η σεξουαλική εργασία περιγραφόταν ως ένα βίαιο, επικίνδυνο, πατριαρχικό και κακοπληρωμένο επάγγελμα, συνεπώς καλό θα ήταν να εναντιωνόμαστε εξολοκλήρου σε αυτό.

Ανάμεσα στα παραπάνω, και η εξίσωση της επαφής με τον πελάτη στην πορνεία με τον βιασμό ήταν επίσης γνώριμη από αντίστοιχες περιγραφές. Μόνον που τώρα, όταν η μία εισηγήτρια έκανε ρητά την εξίσωση, μπροστά σε δύο άτομα που εκδίδονταν και συνδικαλίζονταν για αυτό, ήχησε – είναι η αλήθεια – περίεργα, δηλαδή προσβλητικά για αυτά τα άτομα. Η αντίδραση των δύο συνδικαλιστ(ρι)ών, μιας γυναίκας και ενός άντρα, ήταν δυναμική. Ο άνδρας συνδικαλιστής σεξεργάτης αντέτεινε πως αν σε κάτι είναι πλησιέστερος ο βιασμός, αυτό είναι ο γάμος, ο οποίος περιλαμβάνει μια σειρά σεξουαλικών επαφών – και για χρόνια μάλιστα – χωρίς συναίνεση. Τα αίματα άναβαν κάθε τόσο με τέτοιες ατάκες που πετιούνταν δηκτικά εκατέρωθεν. Η κάθε εισήγηση είχε κι ένα πάθος κατά την εκφώνησή της.

Η σεξεργάτρια και συνδικαλίστρια των εκδιδόμενων γυναικών του Λονδίνου μας άφησε να καταλάβουμε γρήγορα από που απέρρεε η οργή της. Το αγγλικό κράτος είχε μόλις βάλει για συζήτηση στην βουλή έναν νόμο που θα απαγόρευε την πορνεία στους δρόμους. Η εισηγήτρια, αν θυμάμαι καλά, το έβαλε σαν ζήτημα και σε σχέση με τους επερχόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου το 2012, ότι δηλαδή το αγγλικό κράτος ήθελε να 'καθαρίσει' τους δρόμους για τους εκατομμύρια τουρίστες που θα το επισκέπτονταν. Ο νόμος αυτός, όμως, είχε άμεσο αντίκτυπο σε αυτές που δουλεύανε ανεξάρτητα, χωρίς νταβατζή, οπότε είτε θα εξωθούνταν στην παράνομη εργασία είτε σε νταβατζήδες, κάτι που με τη σειρά του έχει βέβαια άλλους κινδύνους και βέβαια εξάρτηση μεγάλου βαθμού από κυκλώματα βίας κτλ. Παραινούσε με τον λόγο της να δημιουργηθεί ένα κύμα πίεσης προς το κράτος για το νόμο αυτό και αντέκρουσε έντονα τόσο τα υπονοούμενα περί βιασμού όσο και την αμφισβήτηση της ελεύθερης της βούλησης για το επάγγελμα της.

Γενικά και οι δύο αυτές εισηγήσεις και οι μετέπειτα τοποθετήσεις από πλευράς των σεξεργατριών/ών, έθεσαν τα δικά τους ερωτήματα και ζητήματα:

- ποιά σχέση μπορεί να έχει το τράφικινγκ, που είναι μια διαδικασία εξαναγκασμού από την αρχή ως το τέλος, με την σεξουαλική εργασία, η οποία είναι μια εργασία που δεν περιέχει φυσικό καταναγκασμό στο να την επιλέξει κάποιος;
- γιατί αμφισβητείται η ελεύθερη βούληση των σεξεργατριών/ών μόνο ενώ όχι όλων των υπόλοιπων εργαζομένων στον καπιταλισμό; Κάνουν όλη τη δουλειά που θέλουν δηλαδή;
- μήπως η όλη επίθεση στην σεξουαλική εργασία στηρίζεται σε ηθικολογικά κριτήρια;
- πώς είναι δυνατόν να αμφισβητείται ή να καπελώνεται ή να παραγνωρίζεται το βίωμα ενός ή μιας σεξεργάτριας, παραλληλίζοντας το με βιασμούς ή καταναγκασμούς; Έτσι δεν σχετικοποιείται και το βίωμα του βιασμού, συν τις άλλοις;
- μήπως με το να μην αναγνωρίζουμε τα δικαιώματα των σεξεργατριών/ών, τους/τις ωθούμε σε περαιτέρω περιθωριοποίηση, ηθική απο-νομιμοποίηση και τις καταδικάζουμε στις χειρότερες εργασιακές συνθήκες από αυτές στις οποίες ήδη βρίσκονται;

Οι δύο τελευταίοι εισηγητές έβαλαν σαν θέμα κάτι που ήταν εμφανές στην παρούσα συζήτηση: η κριτική στην πορνεία και η κάθετη καταδίκη κάθε είδους σεξουαλικής εργασίας ουσιαστικά απομόνωνε, αποδυνάμωνε και απονομιμοποιούσε τον αγώνα των ίδιων των σεξεργατ(ρι)ών για περισσότερα και πιο πλήρη δικαιώματα. Παραθέτω εδώ μεταφρασμένα αποσπάσματα του κειμένου του άνδρα σεξεργάτη όπως μου το έστειλε μετά το τέλος της εκδήλωσης, για να αποδοθεί με ποια επιχειρήματα τοποθετήθηκε και από ποια σκοπιά μίλησε ο συγκεκριμένος:

«*Το όνομά μου είναι Thierry Schaffauser και είμαι sex worker εδώ και 7 χρόνια. Ξεκίνησα να δουλεύω στους δρόμους του Παρισιού και τώρα δουλεύω διαφημιζόμενος on line και επίσης στη βιομηχανία του gay πορνό. Στη ζωή μου είχα πάντοτε προβλήματα με τις αρχές και ήταν πάντοτε δύσκολο για μένα να το αποδεχτώ. Νομίζω ότι ένας από τους λόγους για τους οποίους έγινα sex worker είναι για την ελευθερία που μου προσφέρει και επειδή δεν μπορούσα πλέον να εργάζομαι για κάποιον άλλον. Δεν μπορούσα άλλο να ακούω σεξιστικά και ομοφοβικά αστεία από τους συναδέλφους μου και να νιώθω εκμεταλλευόμενος και ταπεινωμένος, σαν ένας σκλάβος που συναινεί στη σκλαβιά του. Έκανα πολλές δουλειές πριν μπω στη βιομηχανία του σεξ και μέχρι στιγμής η βιομηχανία του σεξ ήταν η λιγότερο εκμεταλλευτική εργασία που έχω κάνει. Στη βιομηχανία του σεξ είναι δυνατόν να έχεις εργοδότες αλλά είναι εξίσου εύκολο να δουλεύεις ανεξάρτητα και να έχεις τον έλεγχο πάνω στη δουλειά σου. Μπορείς να επιλέγεις πότε να δουλεύεις, δεν χρειάζεται να ξυπνάς νωρίς τα πρωινά και μπορείς να έχεις καλύτερα εισοδήματα από ότι σε άλλες δουλειές που είναι γενικά διαθέσιμες για τους ανθρώπους της εργατικής τάξης και τις μειονότητες.*

---

(1) Ό,τι περιγράφω γύρω από τις πέντε εισηγήσεις είναι από μνήμης και βασισμένο εν μέρει σε σημειώσεις μου κατά τη διάρκεια του Bookfair. Όπως ανακάλυψα πρόσφατα, όμως, ενώ κοιτούσα ξανά το κείμενο για το 0151, όλες οι εισηγήσεις είναι ανεβασμένες στο διαδίκτυο και μπορεί να τις δει καμιά/κανείς στο πρωτότυπο εδώ https://sexworkblog.wordpress.com/2009/10/ και εδώ http://www.xtalkproject.net/?p=434

TAKE BACK THE NIGHT

RALLY. MARCH. SPEAK OUT.

Και πιστεύω ότι ακριβώς επειδή η εργασία στο σεξ είναι μια οικονομική στρατηγική για τις γυναίκες της εργατικής τάξης και τις μειονότητες είναι και ποινικοποιημένη. Οι σύζυγοι χρειάζονται τις συζύγους τους για να κάτσουν να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού και να τους προσφέρουν κάθε είδους υπηρεσίες. Τα αφεντικά χρειάζονται μια εκμεταλλεύσιμη εργατική δύναμη. Αλλά οι εργάτες του σεξ τους λένε να πάνε να γαμηθούν!

Η εργασία στο σεξ καταστέλλεται και στιγματίζεται, υπάρχει μια στρατηγική για τις γυναίκες και τις μειονότητες να μένουν οικονομικά εξαρτημένες από τον πατέρα ή το σύζυγο, να μην εγκαταλείπουν τη χώρα τους και να βρίσκουν πελάτες και χρήματα οπουδήποτε θέλουν να μεταναστεύσουν. Χωρίς την εργασία στο σεξ σίγουρα δεν θα μπορούσα να ζήσω τη ζωή μου, να σπουδάσω, να ταξιδέψω και να μετακομίσω στο Λονδίνο όταν ο Σαρκοζί έγινε ο «Φύρερ» της Γαλλίας, να μάθω μια καινούρια γλώσσα, να οργανωθώ, να γράψω ένα βιβλίο, να έχω χρόνο να κοιμάμαι τα πρωινά, να απολαμβάνω τον εαυτό μου, να είμαι εγώ. Αλλά ακόμη και με τις καλύτερες εργασιακές συνθήκες παραμένει η εργασία στο σεξ εγγενώς ένα αποτέλεσμα της άσκησης οικονομικής εξουσίας από το ένα άτομο στο άλλο; Προσωπικά, δε νιώθω ότι οι πελάτες έχουν εξουσία πάνω μου. Νιώθω το αντίθετο αλλά υποθέτω αυτό εξαρτάται από το πώς οι εργάτες νιώθουν και τους τρόπους με τους οποίους δουλεύουν. Όταν πρέπει να συμβουλεύσω τους φίλους μου που ξεκινούν να εργάζονται στο σεξ πάντοτε προσπαθώ να τους δίνω συμβουλές ώστε να ελέγχουν αυτό που κάνουν και να αποφεύγουν τους κακούς πελάτες. Σε κάθε περίσταση πρέπει πάντα να έχουμε το δικαίωμα να πούμε όχι. Ήμουν πάντοτε ικανός να αρνηθώ έναν πελάτη ή να αρνηθώ να κάνω κάτι που δεν ήθελα επειδή ξέρω ότι πάντα θα υπάρχουν άλλοι νέοι πελάτες οι οποίοι θα θέλουν να με γνωρίσουν. Αυτός είναι ο λόγος που δε νομίζω ότι μπορούμε να συγκρίνουμε έναν πελάτη με έναν εργοδότη.

Δε νομίζω ότι κάποιος που πληρώνει είναι απαραίτητα αυτός που κυριαρχεί. Όταν ένας ασθενής δίνει χρήματα στον ή στην γιατρίνα του για τις ιατρικές υπηρεσίες που του ή της παρείχε, δεν λέμε τότε ότι ο/η γιατρός γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης. Κατά την άποψή μου ένας πελάτης που πληρώνει δείχνει ότι αποδέχεται τους όρους μου και ότι είναι έτοιμος να σεβαστεί τη συμφωνία. Ένας κακός πελάτης ωστόσο συχνά θα είναι αυτός που δεν του αρέσει η ιδέα να πληρώνει και πραγματικά τον νοιάζουν τα χρήματα. Οι πιο πολλοί άντρες θεωρούνότι είναι ταπεινωτικό να πληρώνουν και ότι θα έπρεπε να παρέχουμε το σεξ χωρίς χρήματα. Το να είσαι πελάτης σημαίνει ότι στιγματίζεσαι σαν κάποιος που δεν μπορεί να κάνει σεξ χωρίς να πληρώσει και πολλοί άντρες καυχιούνται ότι δεν χρειάζεται να πληρώνουν για να κάνουν σεξ.

Η σύγκριση που ακούμε κάποιες φορές ανάμεσα στην εργασία στο σεξ και το βιασμό καθώς και το αίτημα για να ποινικοποιηθούν οι πελάτες πραγματικά με σοκάρει επειδή αν θέλουν να συλλάβουν τους πελάτες μας, αυτούς που σέβονται τους όρους μας, κανείς δε φαίνεται παράλληλα να δίνει δεκάρα για αυτούς που μας βιάζουν, αυτούς που αρνούνται να πληρώσουν και το γεγονός ότι οι καταγγελίες μας για βιασμό δεν καταγράφονται καν από την αστυνομία. Οπότε αν ήταν πραγματικά για να μας προστατέψουν γιατί δεν συλλαμβάνουν τους άντρες που ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ βιάζουν τις εργαζόμενες στο σεξ; Η ποινικοποίηση δεν είναι για να μας προστατεύσει όπως και ποτέ δεν προστάτευσε κανέναν εργαζόμενο του σεξ με το να στείλει στη φυλακή αυτόν και τον πελάτη του. Η ποινικοποίηση στοχεύει στο να μας εμποδίσει να δουλέψουμε και να μας τιμωρήσει που παραμένουμε ανυπάκουοι.»

Στη συζήτηση που ακολούθησε, ο Thierry δέχτηκε την κριτική πως εκπροσωπεί έναν περιορισμένο αριθμό σεξεργατ(ρι)ών, ανδρών και σχετικά προνομιούχων. Η αδιαλλαξία όμως των φεμινιστριών, κατά τη συζήτηση, επιβεβαίωσε μάλλον το συμπέρασμα των σεξεργατ(ρι)ών πως η φεμινιστική εναντίωση στον πρόσφατο νόμο του αγγλικού κράτους δεν θα ήταν δεδομένη και αποκάλυψε ουσιαστικά ότι οι σεξεργάτ(ρι)ες θα ήταν μόνες/οι σε αυτό τους τον αγώνα. Αυτό, πέραν της παραγνώρισης του βιώματος των ίδιων των σεξεργατριών, ήταν το δεύτερο σημείο στο οποίο οι αγγλίδες φεμινίστριες της συζήτησης φαινόταν να είναι φάουλ. Γιατί, τουλάχιστον σύμφωνα με τη δική μου λογική, η υποστήριξη των δικαιωμάτων της σεξουαλικής εργασίας δεν αντιβαίνει υποχρεωτικά στις απόψεις περί του αν η σεξουαλική εργασία προκύπτει για την πλειοψηφία των απασχολούμενων από ελεύθερη επιλογή ή όχι. Εξάλλου, και οι συνδικαλιζόμενες σεξεργάτριες στο Μεξικό, των οποίων το κείμενο είχαμε μεταφράσει χρόνια πριν, αυτό δηλώνανε. Πως, αν είχαν περιθώριο, θα επέλεγαν σίγουρα άλλο επάγγελμα, όμως αυτό δεν σήμαινε ότι θα παρατούσαν κάθε αγώνα για βελτίωση των συνθηκών της ζωής τους ως τότε. Όμως το σκεπτικό των ριζοσπαστριών φεμινιστριών, όπως εκτέθηκε σε αυτή την κουβέντα, ζητούσε την κάθετη καταδίκη κάθε σεξουαλικής εργασίας ως πατριαρχικής και άρα εκμεταλλευτικής, χωρίς να ενδιαφέρεται αν μια τέτοια κινηματική ατζέντα θα έπρεπε πρακτικά να οδηγήσει σε πλήρη απομόνωση και των ελάχιστων όσων, φεμινιστριών ή μη, σεξεργατ(ρι)ών προσπαθούσαν να φτιάξουν το δικό τους κίνημα κοινωνικών δικαιωμάτων. Και ότι ακόμα κι αν διάφοροι/ες κρύβονταν πίσω από τον ντεμέκ ριζοσπαστισμό της άμεσης κατάργησης της πορνείας σε κάθε μορφή, ως του κατεξοχήν πατριαρχικού θεσμού, παρόλο βέβαια που υποκριτικά παραχωρούσαν την επιλογή της απαγόρευσης στους πατριάρχες του αγγλικού κοινοβουλίου, τελικά το μόνο που θα κατάφερναν, όπως έχει επιβεβαιωθεί και από άλλες πατριαρχο-καπιταλιστικές χώρες όπου τέτοια μέτρα έχουν εφαρμοστεί, είναι το 'σπρώξιμο' της πορνείας σε μια διαδικασία περαιτέρω παρανομοποίησης, άρα και εν γένει στις αγκάλες της μαφίας και ό,τι επικίνδυνου αυτό μπορεί να συνεπάγεται. Αυτό και μόνο το δεδομένο, ακόμα κι αν είναι ντυμένο με 'ριζοσπαστικά' ενδύματα, ακόμη κι αν δεν ξέρεις πως είναι οι μαφίες της πορνείας στην Αγγλία – αλλά με μια επαρκή γνώση του πως είναι οι αντίστοιχες μαφίες στον ελληνικό βούρκο – αν μη τι άλλο σε ανατριχιάζει. Η συζήτηση στο bookfair τελείωσε αλλά οι αντιπαραθέσεις πάνω στο ζήτημα αυτό είχαν μέλλον μπροστά τους. (2)

Η επόμενη αφορμή για σκέψη πάνω στο θέμα δόθηκε πολύ σύντομα, τον επόμενο κιόλας μήνα. Η ανδρική ομάδα είχε συμφωνήσει να προωθήσει το υλικό της κατά τη διάρκεια της προσυγκέντρωσης του reclaim the night! του Λονδίνου. Τα reclaim (ή take back) the night! είναι ετήσιες πορείες που γίνονται από την δεκαετία του '70 κυρίως στις ΗΠΑ και την Αγγλία και το κεντρικό τους μήνυμα είναι η καταδίκη της βίας εναντίον των γυναικών τις νύχτες. Οι νύχτες τόσο σε αυτές τις χώρες όσο και παγκόσμια βρίθουν εγκλημάτων κατά των γυναικών, ενώ η βία κατά των γυναικών, γενικά, είναι από τις πρώτες αιτίες θανάτου των γυναικών στην Ευρώπη. Έτσι, οι πορείες αυτές αποτελούν κάποιου είδους συμβολική επανοικειοποίηση της νύχτας, με ρητά αιτήματα τη δημιουργία ασφαλέστερων συνθηκών ώστε και οι γυναίκες – το άλλο μισό της ανθρωπότητας – να μπορούν να κυκλοφορούν ασφαλέστερα τα βράδια, να αρθεί με λίγα λόγια αυτή η ιδιότυπη απαγόρευση κυκλοφορίας για τις γυναίκες. Το reclaim the night! ήταν, απ' όσο καταλάβαινα, το μεγαλύτερο πλέον ετήσιο γεγονός για τα φεμινιστικά πράγματα του Λονδίνου. Μαζεύονται χιλιάδες γυναίκες – και μόνον γυναίκες – με πυρσούς και τύμπανα στην κεφαλή

της πορείας, δεκάδες πανό, πολλές σφυρίχτρες, πολλά συνθήματα και διανύεται ένα μεγάλο κομμάτι της πόλης. Στο τέλος της πορείας γίνονται οι ομιλίες. Το reclaim the night! του Λονδίνου το διοργανώνει η μαζικότερη φεμινιστική οργάνωση-'ομπρέλα' της χώρας με το όνομα London Feminist Network (LFN).

Η πορεία ξεκινούσε από την Trafalgare Square και θα κατέληγε στο King's Cross. Παρά την καταρρακτώδη βροχή, οι γυναίκες της πορείας ήταν γύρω στις 3.000. Σε μια πιο μικρή πλατεία, λίγο πιο πάνω από την Trafalgare, υπήρχε κάλεσμα από την δική μας ομάδα και την οργάνωση White Ribbon, ήμασταν γύρω στα 20 άτομα-άνδρες. Η βροχή και η έλλειψη υπόστεγου έκαναν το μοίρασμα προκηρύξεων να φαίνεται μαρτυρικό και τραγελαφικό, αλλά υπήρχε ο ενθουσιασμός ότι συμμετείχες σε κάτι ιστορικής σημασίας. Η πορεία τελικά ξεκίνησε, ανέβηκε το δρόμο της πλατείας όπου βρισκόμασταν εμείς και παρά το αμήχανο αντίκρυσμα του πανό των White Ribbon που έλεγε ... "Real Men do NOT Rape", κυριάρχησαν τα χαμόγελα συγκατάβασης και τα χειροκροτήματα από πλευράς του σώματος της γυναικείας πορείας και για την δική μας πενιχρή συμμετοχή. Τα τελευταία πανό της πορείας, όπως και οι κόκκινες ομπρέλες που είχαν ανοίξει μέσα σε αυτά τα μπλοκ, ανήκαν σε μια άλλη φεμινιστική οργάνωση της χώρας, την Feminists Fight Back (FFB). Γύρω από την πορεία, μετά από απαίτηση της διοργάνωσης της διαδήλωσης, ήταν παρατεταγμένες κατά το γνωστό ασφυκτικό αγγλικό μοντέλο αστυνόμευσης, μόνον αστυνομικίνες ενώ δεν υπήρχε πουθενά ορατός κάποιος άνδρας αστυνομικός, όπως είχε απαιτηθεί από τις διοργανώτριες. Οι ομιλίες μετά το τέλος της πορείας ήταν μάλλον τυπικές, παρόλο που είχαν και τα ενθουσιώδη τους σημεία.

Στην επόμενη συνάντηση της ομάδας που θα συζητούσαμε πως μας φάνηκε σαν εμπειρία η συμμετοχή στη διαδήλωση, μας πρόλαβε και ένα μέιλ που έφτασε στην ομάδα από την FFB (Feminist Fight Back). Μας ζητούσαν σαν ομάδα να πάρουμε θέση πάνω σε ένα γεγονός που είχε λάβει χώρα στην προσυγκέντρωση του reclaim the night! και δεν είχαμε βέβαια αντιληφθεί. Η LFN (London Feminist Network) ως διοργανώτρια ομάδα είχε ζητήσει από την αστυνομία που περιφρουρούσε την πλατεία Trafalgare να ελέγξει τα χαρτιά ατόμων που ήταν μαζεμένα στα ασχημάτιστα ακόμα μπλοκ της FFB, καθώς, σύμφωνα με πληροφορίες που είχαν οι του LFN, συμμετείχαν εκεί, στο μπλοκ της FFB, παράνομες σεξεργάτριες. Άλλο που δεν ήθελε φυσικά η αστυνομία και προσπάθησε να κάνει έναν κλοιό γύρω από την FFB. Το περιστατικό θύμιζε την κατάσταση που είχε προκύψει στη Φραγκφούρτη λίγα χρόνια πιο πριν όταν φεμινιστικές ομάδες είχαν κινητοποιήσει την αστυνομία ενάντια σε 'παράνομες μετανάστριες' σεξεργάτριες που βρίσκονταν γύρω από την ομάδα Carmen, ένα περιστατικό που αν θυμάμαι καλά είχε καταλήξει σε συγκρούσεις μεταξύ αστυνομίας και των σεξεργατριών-μεταναστριών της Carmen. Σύντομα, πάντως, οι υπόλοιποι της ομάδας μου έδωσαν να καταλάβω πως η αντιπαράθεση περί σεξουαλικής εργασίας είχε πάρει τέτοιες διαστάσεις ώστε το βασικό φεμινιστικό σχίσμα στη χώρα να είναι αυτό. Η LFN εναντιωνόταν στην πορνεία ενώ η FFB πάλευε για δικαιώματα των σεξεργατ(ρι)ών, ενσωματώνοντας φυσικά τις πιο πολιτικοποιημένες απ' αυτές. Το μέιλ της FFB μας ζητούσε να πάρουμε θέση, συνυπογράφοντας μια δημόσια καταδίκη της στάσης της LFN. Το μέιλ τους είχε σταλεί σε εκατοντάδες ομάδες σε όλη τη χώρα.

Όλοι μας στην ομάδα, νομίζω, καταλάβαμε πως η κίνηση αυτή του LFN ήταν τουλάχιστον ενάντια στους ... κανόνες του παιχνιδιού, όπως είχε πει ο Jon, ωστόσο δεν δημοσιοποιήσαμε τίποτα γιατί κρίναμε εαυτόν

(2) Ήθελα να επισημάνω εδώ ότι η συγκεκριμένη αντιπαράθεση, έστω κάπως διαφορετικά, δεν ήταν άγνωστη και στην ελλάδα. Αν και δεν είμαι σε θέση να παραπέμψω σε συγκεκριμένα κείμενα, γνωρίζω από μαρτυρίες πως η συντριπτική πλειοψηφία του ελλαδικού φεμινιστικού κινήματος στα '80ς τίθετο υπέρ της κατάργησης της πορνείας και δεν συζητούσε πολλές άλλες αιχμές του ζητήματος. Υπήρχαν, βέβαια, μειοψηφικές τάσεις που εκκινούσαν από μια διαφορετική αφετηρία και δεν ζητούσαν την κατάργηση της πορνείας αλλά το να αποκτήσουν οι εργαζόμενες σε αυτό τον τομέα περισσότερες ελευθερίες. Η αντιπαράθεση αυτή είχε τις δικές της στιγμές και μέσα στη δεκαετία του 2000, με την πιο ηχηρή από αυτές όταν μια ομάδα εκδιδόμενων γυναικών, όπως αυτο-παρουσιάστηκε, επιτέθηκε μέσω μιας αντι-φεμινιστικής αφίσας που τοιχοκόλλησε, σε προηγούμενη αφίσα για την πορνεία που είχε κολλήσει η φεμινιστική ομάδα Noli me Tangere. Τα γεγονότα αναλύονται μέσω του κειμένου 'Αφισομαχία' στο τεύχος 2 του περιοδικού της ομάδας QV (*Queericulum Vitae*). Βλέπε και τη φωτό πιο πάνω. Έκτοτε, φάνηκε ότι τα γεγονότα αυτά συμπεριλήφθηκαν στις αναλύσεις, έστω και λιγοστές, που ακολούθησαν της αφισομαχίας. Αξίζει, για παράδειγμα, να διαβάσει κανείς/καμιά για το ζήτημα της σεξεργασίας στο τεύχος 5 του *QV* (Ιούνιος 2014), μετά το οποίο η ομάδα σταμάτησε να υπάρχει, το κείμενο 'Για μια (αυτο)κριτική των λόγων αλληλεγγύης στις διωκόμενες οροθετικές' (σελ. 71-96), ένα κείμενο πολύ ενδιαφέρον που δυστυχώς δεν συζητήθηκε ποτέ δημόσια. Αξίζει επιπλέον να διαβαστούν σχεδόν όλα τα τεύχη του φεμινιστικού εντύπου *Μιγάδα* όπου το ζήτημα θίγεται συχνά-πυκνά. Θα ξεχώριζα το κείμενο 'Η Πολιτική Οικονομία το Πεζοδρόμιο: Γαλλία, η διαχείρηση της πορνείας από το κράτος-νταβατζή' στο τεύχος 8 της *Μιγάδας* (Άνοιξη 2014) καθώς και τη σειρά κειμένων 'Οι "Διαμάχες για το Σεξ" του φεμινιστικού κινήματος των 80s και η αμήχανη παρακαταθήκη που μας άφησαν' στα τεύχη 16 (Φθινόπωρο 2016) και 18 (Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 2017).

αναρμόδιο, ως ομάδα ανδρών, να κάνουμε κριτική σε μια φεμινιστική οργάνωση. Εκ των υστέρων, προσωπική μου γνώμη είναι ότι ήταν λάθος ότι δεν ασχοληθήκαμε περαιτέρω με το ζήτημα, βασιζόμενοι σε μια κακώς εννοούμενη πολιτική ταυτότητας. Ούτως ή άλλως, η κίνηση της LFN δεν προωθούσε ούτε κάποια δικαιώματα για τις γυναίκες, ούτε εντασσόταν στο πλαίσιο κάποιας φεμινιστικής πολιτικής. Νομίζω ότι, έτσι, ίσως ωθήσαμε στην απομόνωση κιόλας της FFB. Αλλά ίσως ο σημαντικότερος λόγος που δεν τοποθετηθήκαμε, νομίζω, να είχε να κάνει με την ασυμβατότητα του ότι εμείς είχαμε συγκροτηθεί κυρίως ως ομάδα αυτοσυνείδησης και, δευτερευόντως (έως ελάχιστα), ως πολιτική ομάδα. Το να μιλήσουμε ανοιχτά για το τι έγινε εις βάρος των σεξεργατ(ρι)ών θα απαιτούσε να πάρουμε θέση ως ομάδα για τα της σεξουαλικής εργασίας, πράγμα που, δεδομένης της έντασης που κουβαλούσε το θέμα στην Αγγλία, έμοιαζε να μην είναι η καλύτερη επιλογή.

Ωστόσο, το θέμα δεν άργησε να ξαναέρθει. Ο Bjorn, γερμανός ψυχοθεραπευτής που ζούσε στο Λονδίνο τα τελευταία χρόνια και μέλος της ομάδας, έστειλε στους υπόλοιπους μια έκκληση για υπογραφές που είχε συνταχθεί από μια επιτροπή κατοίκων του νότιου Hackney με αίτημα να μην ανοίξει ένα μαγαζί με lap dancing στην γειτονιά (btw, αυτή ήταν και η δική μου γειτονιά). Ο Thierry, γάλλος σεξεργάτης που συνδικαλιζόταν διεθνώς για τα δικαιώματα της σεξουαλικής εργασίας και επίσης μέλος της ομάδας, αντέδρασε έντονα. Η ομάδα υπήρξε κυριολεκτικά διχασμένη (τρία άτομα ήμασταν ξεκάθαρα εναντίον της επιτροπής κατοίκων και των κινήσεων τους, ένα άτομο υπήρξε συμπαθητικός προς την άποψη μας, άλλοι δύο υπήρξαν υπέρ της κίνησης των πολιτών στο Hackney κι άλλοι δύο φάνηκαν να είναι συμπαθητικοί τουλάχιστον προς τους σκοπούς της κίνησης αυτής). Αντικείμενο επίκλησης εκατέρωθεν έγιναν βιωματικές καταθέσεις σεξεργατριών αλλά και έρευνες και υπο-έρευνες που υποστήριζαν την τάδε ή τη δείνα κατάσταση. Επειδή δεν μπορούσα να κάτσω άλλο στην Αγγλία, δεν ξέρω τι έγινε μετά από εκείνη την καλοκαιρινή αντιπαράθεση, που ήταν μικρογραφία μιας γενικότερης αντίστοιχης αντιπαράθεσης σε όλες σχεδόν τις κινηματικές δομές της Αγγλίας. Λίγο αργότερα, πάντως, η ομάδα διαλύθηκε και πιθανόν να έπαιξε σημαντικό ρόλο, αν και μάλλον όχι αποκλειστικό, ο συγκεκριμένος τσακωμός.

Όταν προς το τέλος της χρονιάς πάντως αυτή η κουβέντα είχε ανάψει, τα αρνητικά μιας τέτοιας ομάδας είχαν ήδη φανερωθεί στο μυαλό μου. Πλην της ευαισθησίας στα φεμινιστικά ζητήματα και των πολλαπλών επεξεργασιών που είχε κάνει ο καθένας από τα μέλη αυτής της ομάδας στο κεφάλι του, είχαν αρχίσει να αναδύονται πια σημαντικές διαφορές, οι οποίες βέβαια είχαν να κάνουν με τις απόψεις μας σε άλλα ζητήματα. Στο κομμάτι που παραμέναμε ομάδα αυτοσυνείδησης, με τη σχετική απομόνωση που μπορούν να καταφέρουν αυτές οι ομάδες από την πολιτική συζήτηση των κοινωνικών δομών εξουσίας και του αντίκτυπού τους πάνω μας, όλα έβαιναν καλώς. Η λειτουργία της ομάδας ήταν πράγματι 'θεραπευτική'. Όταν όμως ζητήματα σαν κι αυτό της σεξεργασίας μας χτυπούσαν την πόρτα, ζυγίζονταν πολύ απλά και πολύ υλικά οι συνέπειες του πολιτικού λόγου του καθενός, του καθενός που κατά τα άλλα δεν γνώριζες ως πολιτικό υποκείμενο. Δεν είχαν προηγηθεί επουδενί συμφωνίες σε πολιτικό επίπεδο, δεν υπήρχε συμφωνία για το πώς στεκόμαστε απέναντι στην κρατική παρέμβαση στη σεξεργασία και σίγουρα δεν υπήρχε καμία συμφωνία γύρω από το αν θα συμμετέχουμε σε επιτροπές κατοίκων για να 'βελτιώσουμε' τις γειτονιές μας. Έτσι, εκεί που ήσουν έτοιμος να αφεθείς στις θεραπευτικές ιδιότητες μιας βιωματικής κουβέντας για τους ανδρισμούς, ξαφνικά έχανες το έδαφος κάτω από τα πόδια όταν συνειδητοποιούσες ότι έλειπε μια βασική -και μέχρι τότε ίσως αυτονόητη για κάποιους από εμάς- άποψη για το κράτος. Η έλλειψη αυτής της άποψης ήταν εμφανής και στη συζήτηση στο bookfair όταν οι ριζοσπάστριες φεμινίστριες των '70ς δεν έπαιρναν αποστάσεις από τη νομοθετική πρωτοβουλία ενάντια στην πορνεία. Και δεν εμφανιζόταν καν σαν έλλειψη άποψης για το κράτος, αλλά μάλλον σαν κρατισμός και ενίσχυση των πολιτικών ασφάλειας όταν στην Trafalgare ζητήσανε από το L.F.N. να ελεγχθούν τα χαρτιά κάποιων από τις F.F.B. Η ανδρική ομάδα, όμως, δεν είχε σαφή θέση πάνω σε αυτά. Οι απόψεις των μελών κυμαίνονταν μεταξύ αριστεράς και φιλελευθερισμού – να και ένα κοινό στοιχείο με την ελλάδα! – και η όποια περαιτέρω πολιτική επεξεργασία απουσίαζε.

Δεν ξέρω αν βγάζουν συνεκτικό νόημα τα όσα έγραψα παραπάνω. Αλλά πιστεύω έγινε κατανοητό ότι η αντιπαράθεση γύρω από τη βιομηχανία του σεξ είναι, από τη μια, μια αντιπαράθεση κομβική, επίκαιρη, φλέγουσα καθώς έχει μπει στο επίκεντρο των (ευρωπαϊκών) κρατικών πολιτικών και των κινηματικών συζητήσεων την τελευταία 15ετία με μία νέα ορμή. Από την άλλη, είναι μόνον μία ακόμα αντιπαράθεση, με την έννοια του ότι οι θέσεις που παίρνονται εκατέρωθεν αυτές τις δεκαετίες στην ευρώπη, είναι θέσεις που διαμορφώνουν συνέχειες και ασυνέχειες, αναχώματα και συμμαχίες που θα διαμορφώσουν ή ήδη διαμορφώνουν το νέο φεμινιστικό λόγο, αλλά και πολύ πέρα απ' αυτό, έναν νέο πολιτικό χάρτη. Η αντιπαράθεση γύρω από τη βιομηχανία του σεξ θα είναι μάλλον σημάδι για τις θέσεις που θα παρθούν σε πιθανόν νέα ζητήματα που θα εμφανιστούν και την επόμενη 10ετία. Γιατί η πρόκληση που θέτουν τέτοια σύγχρονα ζητήματα είναι πολυ-επίπεδη, όπως κι αυτό της 'μαντίλας' που είχε προκύψει πιο πριν, μιας και οι συναρθρωμένες μορφές καταπίεσης που δοκιμάζονται στην πραγματικότητα (γυναίκες, εργασία στη βιομηχανία του σεξ, καταναγκαστική πορνεία, μετανάστριες, τρανς κτλ) απαιτούν απαντήσεις με σαφήνεια και συνοχή. Παρά την αρχική ίσως κακή αίσθηση που έδειχνε η ενδο-φεμινιστική και όχι μόνον αντιπαράθεση στην Αγγλία, ήταν δύσκολο να μη δει καμιά πως η οξύτητα των αντιπαραθέσεων ήταν οιωνός μιας νεο-αναδυόμενης κινηματικής ζωντάνιας, με τις μειοψηφίες όπως πάντα να αντλούν από τα πιο έγκυρα εμπειρικά ένστικτα και τις πιο ριζοσπαστικές θέσεις. Ο αντικρατικός παράγοντας, δηλαδή η επισταμένη παρακολούθηση των κινήσεων του κράτους και η αυτοαντίληψη όσων από εμάς βρίσκονται στη διττή θέση, αφενός των υποψήφιων θυμάτων των εθνικών του πολιτικών και αφετέρου των δραστήριων, πολιτικοποιημένων του αντιπάλων, ήταν ένα στοιχείο που έκτοτε θεωρώ ότι δεν μπορεί να λείπει ως μόνιμη πυξίδα του σημερινού μας πολιτικού προσανατολισμού σε τέτοιες και παρόμοιες αντιπαραθέσεις.

Stepanyant TSP, 20.10.2017

ΥΓ. Ακολουθεί εν είδει παραρτήματος η ανοιχτή επιστολή της FBB στην οποίο αναφέρομαι πιο πάνω στο κείμενο. Η μετάφραση είναι του Πλάστικ.

Ανοιχτή Επιστολή προς το London Feminist Network

Την 21η Νοεμβρίου '09 το Feminist Fighback κατέβηκε ως μέρος της αντιπροσωπείας του Red Umbrella στην πορεία Reclaim the Night που έγινε στο Λονδίνο. Κατεβήκαμε στην πορεία του RtN γιατί δεσμευόμαστε στη μάχη ενάντια στη βία που υφίστανται οι γυναίκες και πορευτήκαμε στο πλευρό των X:talk και του International Union of Sex Workers, αλληλέγγυα με τις σεξ-εργάτριες που οργανώνονται ενάντια στην εκμετάλλευση στον κλάδο τους. Τίποτα στην προπαγάνδιση της πορείας δεν απαγόρευε να παραστούν σε αυτήν άτομα που έχουν απόψεις σαν και τις δικές μας, ούτε αισθανόμαστε πως η πολιτική μας αντιφάσκει με οποιονδήποτε τρόπο με το πνεύμα μιας πορείας ενάντια στη βία.

Δυστυχώς, αντιμετωπίσαμε σωματική παρενόχληση και λεκτική κακοποίηση από ανθρώπους που συμμετείχαν στην πορεία και επιπλέον μας ειπώθηκε πως είμαστε ανεπιθύμητες στην πορεία. Ακόμη χειρότερο, ωστόσο, ήταν το γεγονός πως αμέσως μετά την άφιξη μας, ανακριθήκαμε από την αστυνομία – όπως μάθαμε, κατόπιν αιτήματος συνόδου της πορείας. Κατανοούμε πως η υποστήριξη από πλευράς μας των δικαιωμάτων των σεξ-εργατριών για αυτο-οργάνωση διαφοροποιείται από τις απόψεις άλλων οργανώσεων του γυναικείου κινήματος. Ωστόσο, εκπλαγήκαμε όταν διαπιστώσαμε πως μια βασική αρχή του φεμινισμού (όπως και όλων των κινημάτων για κοινωνική δικαιοσύνη) λησμονήθηκε σε αυτήν την περίπτωση – δηλαδή, πως δεν ζητάμε από την αστυνομία να ασκήσει βία, προκειμένου να σιωπήσουν και να εκφοβιστούν μέλη του κινήματος, όσο και να διαφωνούμε μαζί τους.

Ελπίζουμε πραγματικά να μην λειτουργήσει το συμβάν ως προηγούμενο για παραπέρα διάλυση του φεμινισμού στο Λονδίνο. Ζητάμε συνεπώς από το London Feminist Network να εγγυηθεί πως στο μέλλον δε θα χρησιμοποιηθεί η αστυνομία εναντίον άλλων φεμινιστριών με σκοπό τον τερματισμό του πολιτικού διαλόγου, και πως το Reclaim the Night θα αποτελέσει χώρο τέτοιο που να χωράει διαφορετικές απόψεις. Τη στιγμή που αντιμετωπίζουμε το ενδεχόμενο μιας κυβέρνησης των Tories, η οποία απειλεί να εντείνει τις επιθέσεις εκείνες οι οποίες έχουν δυσανάλογα πολλές επιπτώσεις για τις γυναίκες, όπως οι περικοπές και η κατασταλτική ρητορική περί "οικογενειακών αξιών", καθίσταται επιτακτική η ανάγκη ενός κινήματος το οποίο θα μπορεί να δουλέψει επάνω στα ζητήματα που συμφωνούμε, αλλά και να αφήσει χώρο για τη διαφορά και για συζήτηση επάνω σε αυτά που διαφωνούμε. Δε θα έπρεπε να φοβόμαστε ότι η ποικιλομορφία των απόψεων θα διαρρήξει την ενότητα στη δράση. Πράγματι, μονάχα μέσα από έναν τέτοιο χώρο και μέσα από την συζήτηση, θα μπορέσει το κίνημα να αναπτυχθεί.

Αγωνιστικά,
Feminist Fightback

Γιατί κατεβήκαμε στο Reclaim the Night March:

Όπως ανέφερε ξεκάθαρα και η μπροσούρα που μοιράσαμε στην πορεία, το Feminist Fighback κατέβηκε στο RtN προκειμένου να σταθεί αλληλέγγυο σε ΟΛΕΣ τις γυναίκες οι οποίες αντιστέκονται στη βία στην καθημερινή τους ζωή. Αναγνωρίζουμε τον αγώνα ενάντια στην έμφυλη βία ως κεντρικό σε κάθε φεμινιστικό κίνημα. Θέλουμε να τονίσουμε επίσης πως η βία εναντίων των γυναικών δεν είναι απλώς ζήτημα υποκειμένων, αλλά και συστημικό. Ο αγώνας μας εναντίον της, δε μπορεί να διαχωριστεί από την κριτική στην πυρηνική οικογένεια, τους ελέγχους στους μετανάστες, το θρησκευτικό φονταμενταλισμό, την άρνηση της αναπαραγωγικής ελευθερίας, την εκμετάλλευση της εργασίας μας, την αστυνομική βαρβαρότητα και τον στρατιωτικό ιμπεριαλισμό. Με άλλα λόγια, η βία κατά των γυναικών δεν ασκείται μονάχα από άτομα αλλά και από το ίδιο το κράτος.

Για αυτόν το λόγο είμαστε ενάντιες στην Metropolitan Police ως χορηγού της πορείας. Οι φεμινίστριες δεν πρέπει να εμπιστεύονται ένα θεσμό ο οποίος καταστέλλει το δικαίωμα μας στην διαδήλωση, επιτίθεται σε ακτιβιστές, διεξάγει ρατσιστικές επιχειρήσεις-σκούπα και συνεχίζει να καταγράφει περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας ως 'μη-βίαια', για να αναφέρουμε μονάχα ορισμένα παραδείγματα. Για νομικούς λόγους πρέπει να ανεχόμαστε την παρουσία τους στις πορείες μας, ωστόσο πρόκειται για φάρσα αν μια πορεία ενάντια στην έμφυλη βία επιδιώκει συνειδητά την συνδρομή της αστυνομίας, και έτσι, να την νομιμοποιεί.

Αυτό είναι λοιπόν το ευρύτερο πλαίσιο εντός του οποίου, εμείς, ως αντικαπιταλίστριες φεμινίστριες, τοποθετούμε την απόφαση μας να κατέβουμε στην πορεία με μια αντιπροσωπεία των οργανώσεων σεξ-εργατριών. Η αστυνομική παρενόχληση και οι έφοδοι που γίνονται για χαρτιά στο Σόχο με στόχο τις σεξ-εργάτριες, στις περιοχές στις οποίες εργάζονται και από τις οποίες πέρασε η πορεία, είναι μια μορφή βίας εναντίον γυναικών η οποία δεν πρέπει να αποσιωπάται. Η αντιπροσωπεία της Red Umbrella δημιουργήθηκε μετά τις εμπειρίες που είχε το Feminist Fighback από την συμμετοχή του στο RtN το 2006 και το 2007, όπου ακούσαμε πολλά μισογύνικα σχόλια εναντίον των σεξ-εργατριών, συμπεριλαμβανομένων και χαρακτηρισμών όπως "κουφιοκέφαλες", καθώς και γιουχαΐσματα όταν περνούσαμε από τα μέρη που αυτές δουλεύουν. Δε θεωρούμε πως επρόκειτο για ρητή πρόθεση των οργανωτών του RtN να αντιπαρατεθούν με τις σεξ-εργάτριες με τέτοιον τρόπο, αλλά θεωρούμε πως μια φεμινιστική πορεία μέσα από την red light district του Λονδίνου, εύκολα μπορεί παγιδευτεί στο δίπολο 'φεμινίστριες' εναντίον μιας άλλης γυναικείας ομάδας - 'σεξ-εργάτριες'. Επομένως θεωρήσαμε πως είναι επιτακτικό μια πορεία ενάντια στη βία, και δεδομένου αυτού του πλαισίου, να είναι αλληλέγγυα με τις σεξ-εργάτριες με τον πιο ρητό και ξεκάθαρο τρόπο, θέτοντας το ζήτημα ως κεντρικό σύνθημα της πορείας.

«Τσακός, Χολαργός και Βούτα» μια συζήτηση για δουλειές με ρόδες

Τα παρακάτω σχεδιάστηκαν, όπως πολλές καλές ιδέες, σε βραδινές συναντήσεις μετά τη δουλειά. Ήμασταν ανάμεσα σε δύο ιδέες. Μια συνέντευξη με έναν σύντροφο μετανάστη ντελιβερά και μια συζήτηση μεταξύ ντελιβεράδων. Και προέκυψε κάτι μεταξύ των δύο. Ξεκινήσαμε από το τελευταίο, βλέποντας πρώτα ένα βίντεο που ετοίμασε μια φίλη για μια εργασία της στο πανεπιστήμιο για τους ντελίβερι και το πώς αντιλαμβάνονται την πόλη. Η ροή της κουβέντας μας οδήγησε φυσικά να εστιάσουμε πολύ στη ζωή του (χ.) που γεννήθηκε στην Αλβανία, μεγάλωσε στην Αθήνα, δούλεψε κούριερ και ντελίβερι και η συζήτηση μαζί του μας έμαθε πολλά.

- (ρ.) Θέλετε να ξεκινήσουμε; Ίσως με αφορμή αυτό που είδαμε χτες, να πείτε τη γνώμη σας για το βίντεο; Αυτό το βίντεο χτες, το οποίο ήταν χωρισμένο σε ενότητες, και έλεγε π.χ. αίσθηση του χρόνου, έλεγε διάφορα πράγματα που τα σκέφτεσαι άμα δουλεύεις ντελίβερι, και ειδικά αν είσαι πολιτικοποιημένος νομίζω κάπως πιο εύκολα τα οργανώνεις στο μυαλό σου, τι συμβαίνει με αυτή τη δουλειά...

- (χ.) Οι απαντήσεις εμένα των ατόμων δε μου φάνηκαν ιδιαίτερα κατατοπιστικές, όμως οι ερωτήσεις και η θεματολογία της είχαν πάρα πολύ ενδιαφέρον, δηλαδή οι απορίες οι δικές της κατά κάποιο τρόπο.

- (f.) Βασικά έβγαινε τέτοιο νόημα ρε παιδί μου, έτσι όπως το 'χε χωρίσει, ποια είναι η βασική κοινωνική διάσταση της δουλειάς του ντελιβερά, ότι είναι επισφαλής, ότι είναι κακή δουλειά, κακοπληρώμενη πολλές φορές, βασικά ότι είναι επικίνδυνη... Το ξέρει και ο περισσότερος κόσμος αυτό βασικά...

- (χ.) Προσωπικά εγώ αυτό που έχω αντιληφθεί από άτομα που είναι έξω από αυτό το χώρο της δουλειάς είναι ότι περιορίζεται το ενδιαφέρον τους και η ανησυχία τους κυρίως όχι στο αν είναι κακοπληρωμένη ή όχι, αλλά στο αν είναι επικίνδυνη ή όχι. Ο περισσότερος κόσμος, τουλάχιστον όσο έχω συναντήσει εγώ, με ρωτάει αν είναι επικίνδυνη και τίποτα άλλο, δηλαδή αγνοούν τον ανταγωνισμό που υπάρχει σε αυτό το πράγμα, μέσα στη δουλειά, την αγωνία σου να μαζέψεις τα τιπς, τα οποία είναι ένας από τους βασικότερους, αν όχι ο βασικότερος λόγος που την κάνεις αυτή τη δουλειά. Πολύ λίγοι εστιάζουν εκεί έως καθόλου, με το σκεπτικό ότι προφανώς το θεωρούν δεδομένο πως παίρνεις τιπς, π.χ. άμα κάποιος δίνει 20 ή 50 λεπτά, μπορεί να θεωρεί πως όλοι αφήνουν 20 ή 50 λεπτά και άρα μπορεί να αφήνουν και παραπάνω... Όμως αυτό δεν είναι καθόλου δεδομένο, και στην ουσία βρίσκεσαι στο να κυνηγάς τα τιπς, αλλά στην πλειοψηφία των ημερών μέσα στο μήνα είσαι με λίγα τιπς και στην ουσία μόνο με το μισθό σου που δεν αξίζει μία.

- (f): Πέρα από τα τιπς, πάντως το βίντεο που είδαμε έδειχνε κι άλλα ενδιαφέροντα και άγνωστα σχετικά. Δηλαδή, ο ένας από τους δύο που μιλούσαν περιέγραψε, ας πούμε, την απώλεια της αίσθησης του χρόνου και του χώρου σε κάποια φάση, το οποίο είναι πολύ κλασικό. Το παθαίνεις αν δουλεύεις πολλές ώρες και επαναλαμβάνονται οι παραγγελίες και αυτό γίνεται κάθε μέρα, ε σου βγαίνει αυτό, βγαίνεις με μια παραγγελία και έχεις χάσει το πού είσαι τώρα, σε ποιά συνοικία, σε ποιο δρόμο, ανησυχείς λίγο, λες τι παθαίνει το μυαλό μου τώρα. Ή μετά στο σπίτι μπορεί να έχεις ξεχάσει τα πάντα, να νομίζεις ότι αυτό σου δίνει δυνατότητες γνώσης που μπορείς να χρησιμοποιήσεις εκτός δουλειάς, αλλά μετά όταν βρεθείς στην ίδια συνοικία να το έχεις ξεχάσει. Καλά, άλλες φορές σου δίνει όντως, μαθαίνεις δρόμους, τα χρησιμοποιείς και αλλού, αλλά άλλες φορές παθαίνεις μπλακ άουτ ρε παιδί μου, από τις πολλές οδούς, τους πολλούς αριθμούς, τον πολύ κόσμο, στην ίδια πολυκατοικία άλλα κουδούνια, δηλαδή παίζει αυτό το κομμάτι της αλλοτρίωσης το οποίο το περιγράφανε πολύ καλά, μόνο που δε το ονομάζανε αλλοτρίωση...

- (χ.) Σχετικά με το κεφάλαιο αυτό, με την αίσθηση του χώρου, μπορώ να το επιβεβαιώσω ως ένα βαθμό καθαρά λόγω προσωπικού βιώματος και εγώ. Δηλαδή θυμάμαι τον εαυτό μου ότι, όσο παράξενο και αν ακούγεται, στην ουσία η γειτονιά, η περιοχή, ο χώρος που κινείσαι και δουλεύεις ήταν εργαλείο της δουλειάς σου. Δηλαδή, όταν έπιανες δουλειά, αυτομάτως θυμόσουν τους πιο παράξενους δρόμους, τα πιο περίεργα στενά. Ολα αυτά αποτελούσαν έναν νοητικό χάρτη, επί της ουσίας, που ξεδιπλωνότανε μπροστά σου μόλις άρχιζε η βάρδιά σου. Όταν σταματούσες τη δουλειά, αυτό το πράγμα το άφηνες εκεί, δεν το έπαιρνες μαζί σου. Θυμάμαι ότι όταν σχόλαγα "κατέβαζα διακόπτες", αν με ρώταγες θυμόμουν μόνο τους κεντρικούς δρόμους, δε θυμόμουνα σχεδόν τίποτα. Έχω κάνει τέσσερα χρόνια οδηγός σε βιβλιοπωλείο σε όλη την Αθήνα, από Θρακομακεδόνες μέχρι Βάρκιζα, από Χαϊδάρι μέχρι Ν. Ερυθραία, θυμάμαι ότι ήξερα την Αθήνα απ' έξω. Όταν έβγαινα το βράδυ για καφέ ή για μπύρα, βόλτα τελοσπάντων, δε θυμόμουν τίποτα. Θυμόμουν μόνο κεντρικές λεωφόρους. Αναρωτιόμουν πως γίνεται αυτό το πράγμα, δηλαδή για να θυμηθώ πώς να κόψω δρόμο να βρεθώ σε κάποιες κεντρικές καφετέριες στο Χαϊδάρι π.χ., μου ήταν αδύνατο. Ενώ όταν δούλευα με το μηχανάκι δεν μπορούσα να κυκλοφορήσω από τους κεντρικούς δρόμους. Δεν μπορούσα να το εξηγήσω πως γίνεται αυτό το πράγμα, πως ξαφνικά μεταμορφωνόταν η πόλη σε εργαλείο της δουλειάς. Σαν παράδειγμα, είναι σα να πάρω έναν ηλεκτρολόγο που όταν πάει στη δουλειά του, παίρνει τη βαλίτσα με τα εργαλεία και όταν σχολάει την αφήνει• και αν τον ρωτήσεις που είναι η πένσα στο σπίτι του μπορεί να μη θυμηθεί, ενώ όταν είναι στη δουλειά του μπορεί να κάνει ένα 'έτσι' και να πιάσει την πένσα. Κάπως έτσι ένιωθα και εγώ όταν ανέβαινα το πρωί στο μηχανάκι. Όταν σχόλαγα άφηνα τα πάντα πίσω. Δεν ξέρω αν αυτό έχει να κάνει με τη μνήμη μου ή με την απροθυμία μου να θυμάμαι το αντικείμενο της δουλειάς ενώ είχα σχολιάσει. Ήταν αδύνατο να κόψω δρόμους, να πάω από στενά. Και στο βιβλιοπωλείο δεν υπήρχε ανταγωνισμός ώστε να πάω γρήγορα, θα μπορούσα κάλλιστα να πάω από κεντρικές λεωφόρους. Παρόλα αυτά όμως είχα βρει πώς να κόψω δρόμο ώστε να τελειώσω νωρίτερα και να πάω να φάω μετά, να κάτσω κάπου για καφέ και να μη γυρίσω χωρίς λόγο στο μαγαζί να κάθομαι, γιατί για το αφεντικό να σε έβλεπε να κάθεσαι ήταν μια δυσάρεστη εικόνα, δεν χρειάζεται να το αναλύσω αυτό, φαντάζομαι πάντα για το αφεντικό υπάρχει κάτι να κάνεις• ακόμα και όταν δεν είναι το αντικείμενό σου, κάτι θα βρισκόταν πάντα...

- (f.) Ε, η δουλειά σε χαζεύει και λίγο. Ή τέλος πάντων ρουτίνα και άγχος μαζί, κάτι σου παίρνουν από το μυαλό. Κυρίως το βλέπεις αυτό στις δουλειές που έχουν επανάληψη και ρουτίνα, βαρεμάρα και πολύ εντατικό χρόνο εργασίας οπότε το υπόλοιπο που σου μένει δεν είναι και πολύ για να διαβάσεις ξέρω 'γω εφημερίδες, να διαβάσεις κάτι... Αυτό που έβλεπα εγώ τόσο στους ψήστες όσο και κυρίως στους ντελιβεράδες ήταν ότι τα ενδιαφέροντά τους ήταν πολύ συγκεκριμένα, ήταν αυτά του ταξικού πάτου. Ήταν όλα τα προϊόντα του ΟΠΑΠ, Προπό, Λόττο και τέτοιες μαλακίες, και όταν άνοιγαν κουβέντες αφορούσαν τη μπάλα, τη Μέρκελ, τις τράπεζες, οι εξωγήινοι, οι θεωρίες συνωμοσίας, αυτό μάλιστα σε καθημερινή βάση... Αυτά που άκουγαν στην τηλεόραση ή διάβαζαν στο ίντερνετ. Εντάξει, εγώ όταν βρισκόμουν σε τέτοια περιβάλλοντα, ήταν εμφανές τόσο σε μένα όσο και στους άλλους ότι ήμουν κάτι εκτός αυτού, τις είχα δουλέψει λίγους μήνες αυτές τις δουλειές και έβρισκα εκεί επίσης ένα δουλεμένο περιβάλλον για δεκαετίες πολλές φορές. Ήταν ένα εργασιακό περιβάλλον που ήταν τρία άτομα μαζί για μια δεκαετία, ήταν πια οικογένεια, συζητούσαν ανοιχτά για αυτά που είχαν στο μυαλό, τα οποία ήταν σκότωμα του

μυαλού, πως το λένε, αλλά μου φάνηκε πως πήγαινε πακέτο με το σκότωμα που κάνει στο μυαλό η ίδια η δουλειά, η επανάληψη, όλο αυτό το κομμάτι.

- (α.) Η αλλοτρίωση δηλαδή, αυτή του να κάνεις επαναλαμβανόμενα κάτι... Και από ρατσισμό πως πήγαινε το θέμα ντελίβερι μέσα στο μαγαζί; Έπαιζε μεταξύ των υπαλλήλων ή από τα αφεντικά;

- (f.) Είναι ανάλογα το μαγαζί, το αφεντικό, την περιοχή, παίζουν πολλοί παράγοντες ρόλο. Σε μένα, στο μαγαζί στη Συγγρού το αφεντικό ήταν από την Καλαμάτα. Ο ψήστης και ο άλλος ντελιβεράς ήταν από Αλβανία. Μπορεί να άκουγες κάτι για μουσουλμάνους αλλά κατά κανόνα δεν παίζανε ρατσιστικά. Εντάξει, άκουγες για γυναίκες βέβαια, που ήταν εκτός μαγαζιού. Στο μαγαζί στο Ψυχικό συμβαίνει το εξής. Στην κουζίνα δουλεύουν τρία-τέσσερα άτομα, όλοι έλληνες, άντρες και γυναίκες, ο ντελιβεράς είναι Ρουμάνος. Εκεί πέρα παίζει ένα θέμα, είναι εμφανής η υποτίμηση, δηλαδή κοροϊδεύουν την προφορά του μερικές φορές. Είναι οι άλλοι καβατζωμένοι μέσα στην κουζίνα δηλαδή που έχουν τους ρυθμούς τους ενώ ο ντελιβεράς που έχει και την πίεση να παραδώσει το φαΐ, προσαρμόζεται ανάλογα το πώς τον χορεύουν μέσα από την κουζίνα. Και επειδή αυτός είναι και ξένος, τον κοροϊδεύουν και μεταξύ τους. Δηλαδή εκεί είναι διττό το θέμα... Κυψέλη μετά, ήταν ο τύπος έτσι δεξιός, μαλάκας, σκατοαφεντικό, ο ντελιβεράς από Αλβανία, η σύζυγος του αφεντικού που ξεπατωνόταν στη δουλειά από Γεωργία, η φίλη του ντελιβερά που δούλευε μέσα στο μπαρ από Αλβανία, όποτε αυτός έτρεχε ένα μαγαζί που το δουλεύανε τρία άτομα από Γεωργία και Αλβανία, και οι οποίοι δουλεύανε με εξοντωτικούς ρυθμούς, φάση 10ωρα κάθε μέρα και αυτός έπαιρνε τον καφέ και καθότανε σε ένα τραπέζι ή έκανε βόλτες, αλλά γενικώς δεν έκανε τίποτα. Αυτός όταν μιλούσε για άλλους στη γειτονιά σε μένα ή στον άλλον ντελιβερά έλεγε «Πήγαινε στον Αλβανό απέναντι να μου πάρεις τσιγάρα... Πήγαινε στον Ρουμάνο να πάρεις το τάδε...» τους προσδιόριζε όλους με βάση την εθνικότητά τους, είχε πολλή πλάκα, ενώ αυτός ήταν στην ουσία ο μόνος ξένος! Δεν έβαζε και κάποιο χαρακτηριστικό δίπλα σε όλους αυτούς αλλά σίγουρα τόνιζε την εθνικότητα ενός περιπτερά απέναντι από το μαγαζί του, που το περίπτερο του το είχε εκεί αυτός για 10-15 χρόνια! Τώρα εντάξει την τύπισσα που την είχε μέσα να δουλεύει, την έβριζε φουλ. Είχαν άνεση βέβαια μεταξύ τους, αυτή του έκανε συχνά κριτική, αλλά το αφεντικό μπορούσε μεταξύ σοβαρού και αστείου να κόψει αυτή την κριτική με μια ατάκα του στυλ «σκάσε μωρή πουτάνα!»

- (x) Εγώ έχω δύο αντίθετα βιώματα στο θέμα αυτό. Στην πιτσαρία ήταν έλληνες τα αφεντικά. Ο ψήστης, η κεφαλή μετά τα αφεντικά, ήταν Αλβανός. Αργότερα είχε έρθει κι άλλος ένας Αλβανός ντελιβεράς. Οι υπόλοιποι όμως ήταν έλληνες. Ο ένας από αυτούς ήταν και πολιτικοποιημένος κι από αυτόν είχα ακούσει μάλιστα πρώτα φορά τα Εξάρχεια. Μικρός δεν ήξερα τίποτα από το κέντρο της Αθήνας...

- (f) μόνο την παραλιακή και τον Χολαργό... (γέλια)

- (x) αυτό είναι αλήθεια... μόνο τη Βούτα και τον Χολαργό... εκεί λοιπόν σε αυτή τη δουλειά ως νέος σε ηλικία και νέος υπάλληλος είχα δει μια αλληλεγγύη. Μόνο με τον αστυνομικό που δούλευε εκεί είχαμε μια τρομερή έχθρα. Ο πιο παλιός ντελιβεράς ήταν βέβαια ο πιο έμπειρος. Έπαιρνε τα καλύτερα δρομολόγια. Εκεί που ήξερε ότι θα αφήσουν... Ο ψήστης, πριν γίνει ψήστης, ήταν ντελιβεράς, οπότε με βοηθούσε δίνοντας μου και καλές παραγγελίες. Άφηνε τις παραγγελίες πάνω στο

"Όταν έβγαινα το βράδυ για καφέ ή για μπύρα, βόλτα τελοσπάντων, δε θυμόμουν τίποτα. Θυμόμουν μόνο κεντρικές λεωφόρους. Αναρωτιόμουν πως γίνεται αυτό το πράγμα, δηλαδή για να θυμηθώ πώς να κόψω δρόμο να βρεθώ σε κάποιες κεντρικές καφετέριες στο Χαϊδάρι π.χ., μου ήταν αδύνατο. Ενώ όταν δούλευα με το μηχανάκι δεν μπορούσα να κυκλοφορήσω από τους κεντρικούς δρόμους. Δεν μπορούσα να το εξηγήσω πως γίνεται αυτό το πράγμα, πως ξαφνικά μεταμορφωνόταν η πόλη σε εργαλείο της δουλειάς. Σαν παράδειγμα, είναι σα να πάρω έναν ηλεκτρολόγο που όταν πάει στη δουλειά του, παίρνει τη βαλίτσα με τα εργαλεία και όταν σχολάει την αφήνει• και αν τον ρωτήσεις που είναι η πένσα στο σπίτι του μπορεί να μη θυμηθεί, ενώ όταν είναι στη δουλειά του μπορεί να κάνει ένα 'έτσι' και να πιάσει την πένσα."

φούρνο όπου είχε μόνο εκείνος πρόσβαση και χωρίς χαρτάκι, ώστε ο άλλος ντελιβεράς δεν μπορούσε να ξέρει που πάει η κάθε παραγγελία. Και με έπιανε ο ψήστης και μου έλεγε πάρε κι αυτό, πήγαινε το εκεί, γιατί αυτός τα ήξερε απ' έξω που πάνε οι παραγγελίες. Οπότε θεωρώ ότι ήμουν αρκετά προνομιούχος ως μετανάστης σε αυτό το περιβάλλον. Προνομιούχος υπό την έννοια ότι δεν βρίσκομαι υπό άμεσο διωγμό, αλλά και το περιβάλλον που επέλεξα (ή και όχι) να κινούμαι στη πορεία των χρόνων, δεν ήταν ιδιαίτερα εχθρικό απέναντί μου. Ήμουν τυχερός. Οι έλληνες, από το ΄95 και ύστερα, μου ήταν ιδιαίτερα οικείοι. Στο σχολείο ήμουν συμπαθητικό παιδί «δεν έδινα δικαιώματα» και είχα εμπεδώσει πλήρως το ποιά είναι η θέση μου. Ήξερα ποια είναι η τιμωρία όσων δεν ενσωματώνονται. Για να παραφράσουμε ένα σύνθημα... «Το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας είναι η εκπαίδευση του ελληνικού συστήματος!» Το γεγονός αυτό βοήθησε ώστε, στα πλαίσια της πολιτικοποίησης μου και αυτοσυντήρησης, να καλλιεργήσω επιμελώς μια στρατηγική για την λεπτομερή εξέταση του θύτη μου. Να μελετήσω δηλαδή την χαρακτηροδομή όσων συστήνονται ως έλληνες, για να μη νιώσω «κάπως». Ρατσιστικά σχόλια όμως δεν έπαιζαν συχνά στον Χολαργό γενικά, παρόλο που ήταν λίγοι οι Αλβανοί όταν πήγα εγώ το 1995. Κάτι μπορεί να άκουγες από 'δω κι από 'κει, π.χ. στο 5 x 5 όταν παίζαμε, του στυλ «ε Αλβανοί, ούνα φάτσα, ούνα ράτσα», αλλά δεν είχαμε κρούσματα. Σεξισμός προς τις γυναίκες που υπήρχανε στη λάντζα υπήρχε, ρατσισμός κραυγαλέος όχι όμως. Όταν όμως ήρθα στα βιβλία, ήταν ακριβώς το αντίθετο. Τότε πάλι ως οδηγός, πάλι με το μηχανάκι, απλά τεράστιες οι αποστάσεις, είχα φτάσει σε σημείο να μπορώ να οδηγήσω μόνο και όχι να περπατήσω. Ήμουν κυριολεκτικά τις 7,5 από τις 8 ώρες πάνω στο μηχανάκι. Είχα μάθει να στέλνω μηνύματα τυφλό σύστημα ενώ οδηγούσα.

- (f) έτρωγες στο μηχανάκι...

- (x) ε καλά αυτό εννοείται. Ο καφές στο μηχανάκι, το φαί στο μηχανάκι. Το μηχανάκι είναι το γραφείο σου βασικά... Λοιπόν, εκεί στα βιβλία είχαμε έναν τύπο ο οποίος είχε πολύ παράξενο ψυχισμό, αν μπορώ να το θέσω, είναι αυτό που λέμε η επιτομή του αγχωτικού. Ήταν ένας τύπος που 8 η ώρα όταν πιάναμε δουλειά ήταν μούσκεμα στον ιδρώτα, αυτός ο τύπος, οκ, ήταν και ρατσιστής. Το αφεντικό όμως δήλωνε κομμουνιστής. Οπότε αυτός ο υπάλληλος το εκδήλωνε μέσω της δουλειάς, ήταν πιο προσεκτικός. Μου έδινε τα πιο μακρινά δρομολόγια για να είναι ο πιο παλιός εδώ στο κέντρο να τελειώνει γρήγορα τις δουλειές μπαμ-μπαμ. Όμως ακόμα και όταν πέρασαν δύο χρόνια, εγώ εξακολουθούσα να έχω μακρινά δρομολόγια. Και μάλιστα τα έκανα και γρήγορα. Δηλαδή εγώ είχα πάει και είχα γυρίσει κι ο παλιός δεν είχε ακόμα ξεκινήσει τα δικά του, τα κοντινά. Οπότε του είπα σε κάποια φάση ότι δεν υπάρχει λόγος πια να κάνω τα μακρινά, θα έπρεπε να με βάζει και μένα σε κοντινά. Αλλά δεν το δεχόταν. Πάω και μιλάω με το αφεντικό λοιπόν και το αφεντικό και αλλάζω, αλλά και πάλι... Όταν ήρθε ένας νέος στη δουλειά, ο οποίος όμως ήταν από την Κεφαλονιά, απ' όπου καταγόταν και ο ρατσιστής συνάδελφος, μου αλλάξανε πάλι το δρομολόγιο. Με τα πολλά, τον έπιασα και του είπα: «πέρα από το θέμα ότι εγώ είμαι Αλβανός και ο φίλος σου Κεφαλονίτης, υπάρχει κάποιο άλλο θέμα από τον ρατσισμό που γίνεται αυτό το πράγμα;» Δεν δέχεται φυσικά αυτός την κατηγορία μου.

Τώρα μιλάμε ότι τα μακρινά δρομολόγια ήταν ότι ξεκινούσες από Αμπελόκηπους και τέλειωνες Θρακομακεδόνες. Σοβαρά σου μιλάω, όποια περιοχή μεσολαβούσε, είχες δύο πελάτες... Μαρούσι, Χαλάνδρι, Αγία, Χολαργό, Κηφισιά, Ερυθραία και μετά βέβαια Λιόσια, Αγίους Αναργύρους, έκανες όλο τον κύκλο. Είναι αδύνατον να σου περιγράψω

"Πηγαίναμε Βούτα, Λιμανάκια, σε μια εποχή που ήταν το ζενίθ με τις κόντρες και αυτή την κουλτούρα, μιλάμε για 2001 με 2003. Οι κόντρες ήταν βασικό κομμάτι της παρέας. Και γενικά μιλούσαμε κάθε μέρα, όλη μέρα, για μηχανάκια. Ήμασταν ένας κι ένας. Εγκυκλοπαίδειες. Πλέον μιλούσαμε με ειδικούς όρους για τα μέλη στα μηχανάκια. Είχαμε γίνει όλοι μηχανικοί. Το λύναμε και το δέναμε με κλειστά τα μάτια. Και δύο ήταν οι καθιερωμένες εξορμήσεις με αυτούς την εβδομάδα. Κυριακή μεσημέρι ήταν πιο κυριλέ βόλτα, συνδυασμένη με κόντρα, κάτω στη Βάρκιζα. Και πολύ πιο επικίνδυνες καταστάσεις και περιπετειώδεις ήταν κάθε Πέμπτη βράδυ στη Βούτα, ή στη Μαύρη, όπως λεγόταν τότε, η περιοχή."

πως το φόρτωνα το μηχανάκι. Πήγα μια φορά θυμάμαι να αφήσω βιβλία σε ένα βιβλιοπωλείο που είχε χαμηλό πεζοδρόμιο, πήγα να το ανεβάσω και το μηχανάκι έμεινε όρθιο! (γέλια) Δεν καταλαβαίνεις! Το άφησα όρθιο, πήγα την παραγγελία, μετά έλυσα όλη την παραγγελία και οι κούτες σκόρπιες στο δρόμο για να μπορέσω να το κατεβάσω... Αυτό όμως πέρα από το ότι ήταν επικίνδυνο, ήταν και εξουθενωτικό. Δεν μπορούσες να φτάσεις μέχρι την πόρτα του βιβλιοπωλείου συχνά λόγω του βάρους που είχες. Οπότε έθεσα πάλι το ζήτημα ότι είναι άδικο αυτό που γίνεται και ότι δεν γίνεται να πηγαίνω εγώ κάθε μέρα στα μακρινά. Το δέχτηκε τελικά. Αλλά τι κάνει τώρα; Αρχίζει να με κόβει εμένα πάντα δεύτερο ενώ τον φίλο του από την Κεφαλονιά τον κόβει πρώτο. Κάθε μέρα! Είχε μία παραγγελία; Είχε 50 παραγγελίες; Αυτός θα κοβόταν πάντα πρώτος! Τα τιμολόγια, τις παραγγελίες εννοώ... Το ζήτημα δεν ήταν μόνο ότι σε αργούσε και σε άγχωνε περισσότερο. Αλλά ήταν ότι δεν μπορούσες να αποφύγεις και τον τρελό καύσωνα ή την τρελή βροχή όταν αργούσες τόσο πολύ. Ε, η κατάσταση ήταν αφόρητη γιατί αυτοί αράζανε και στο γραφείο όταν τον έκοβε αυτόν και κοιτούσανε, χασκογελούσανε κ.τ.λ.

Να μη σας τα πολυλογώ, φτάσαμε στο σημείο που ισοπεδώσαμε όλο το μαγαζί μια μέρα, πλακωθήκαμε στο ξύλο, μπήκανε οι πελάτες στη μέση να μας χωρίσουν, με απείλησε, τον έβρισα, με έβρισε, είχε πιάσει και μια φαλτσέτα, το κοπίδι που λέμε, είχαμε πλακωθεί πολύ άσχημα, είχε ετοιμαστεί να τον διώξει το αφεντικό αλλά δεν μπορούσε να τον διώξει διότι αυτός ήταν τόσο οξύθυμος και τόσο γνωστός στον χώρο που τον λυπόταν... γιατί ποιος θα τον έπαιρνε αυτόν στη δουλειά. Τελικά τον έδιωξε, αλλά τώρα πρόσφατα, ενώ η δική μου ιστορία είναι 10 χρόνια πριν, το 2007. Και τον έδιωξε πέρυσι επειδή τσακώθηκε με το ίδιο το αφεντικό. Εκεί λοιπόν δεν ήταν λόγω ηλικίας αυτή η συμπεριφορά αλλά επειδή ήμουν Αλβανός. Με θεωρούσε άτομο που δεν μπορούσα να υπερασπιστώ τον εαυτό μου. Εκεί είχα νιώσει πολύ έντονο το ρατσιστικό στοιχείο με συστηματικό τρόπο. Και το διαπίστωσα με σιγουριά όταν πια είχα μάθει τη δουλειά καλύτερα απ' αυτόν. Πλέον αυτός ρωτούσε εμένα για τα δρομολόγια.

- (α.) Αυτό με τα μακρινά... Τα μακρινά είναι καλύτερα για πολλούς. Γιατί απλά οδηγάνε και εκμεταλλεύονται τον χρόνο. Π.χ. κάποιοι βρίσκουν και χρόνο για να κάνουν δικές τους δουλειές.

- (x.) Αυτό που λες ισχύει για διαφορετικές δουλειές. Όταν είσαι σε φαγητά, αυτό που λες δεν υφίσταται, είσαι μόνιμα στην πίεση και κυνηγάς κυρίως τις μικρές παραγγελίες. Αν μπορώ να το συγκρίνω με τους τατουατζήδες που κυνηγάνε τις μικρές δουλειές, που τελειώνουν πολλές δουλειές και μαζεύουν περισσότερα λεφτά από το να ασχοληθούν με ένα μόνο τατουάζ. Στο φαγητό κυνηγάς τις μικρές παραγγελίες, πολλές και κοντινές, γιατί έχεις περισσότερες πιθανότητες για μπουρμπουάρ. Η πίεση ούτως ή άλλως υπήρχε γιατί σε περιμένει η επόμενη να φύγεις. Όταν όμως είσαι οδηγός και όχι ντελιβεράς, φυσικά ρυθμίζεις το δρομολόγιο και τον ρυθμό σου έτσι ώστε να κάνεις πολλά δικά σου πράγματα ταυτόχρονα. Από το να πάω να δω τη σχέση μου, να πληρώσω λογαριασμούς, να φάω κ.τ.λ. Γιατί το κούριερ δεν επείγει πάντα, πρέπει να πάει αλλά δεν επείγει πάντα να πάει γρήγορα. Τώρα πάλι στα βιβλία είμαι, όπως πριν 10 χρόνια. Κούριερ. Βέβαια δεν ξέρω πως είναι στην ACS και σε αυτά...

- (f.) Με πελάτες σου 'χει τύχει κάτι ρατσιστικό;

- (x.) Όχι, δεν μπορώ να πω. Η πιτσαρία που δούλευα ήταν πολύ γνωστή στην περιοχή. Η αφεντικίνα είχε γνωστούς δημάρχους, διάφορους... Οπότε ξέρανε. Αν ήταν ρατσιστές ή όχι, δεν είχαν εκδηλωθεί ποτέ σε μένα. Είναι και μικρός ο χρόνος της συναλλαγής. Δεν αρκούνε τα λίγα αυτά λεπτά... Θα θεωρούσα κατάλληλη αυτή την ερώτηση να τεθεί σε έναν ντελιβερά από την Αφρική... γιατί στον Χολαργό επικρατούσε εκείνη την εποχή αυτό το «έλα ρε, Αλβανός είσαι; Δεν σου φαίνεται!» Οπότε αυτό ίσως είχε δημιουργήσει μια επιφυλακτικότητα στους πελάτες. Μπορεί ο πελάτης να ήθελε να πει κάτι αλλά υπήρχε εγκράτεια. Επιπλέον, νομίζω ήμουν αρκετά προνομιούχος ως μετανάστης. Έτυχε να πάω σε μια περιοχή που οι Αλβανοί ήταν λίγοι και οι έλληνες εκεί δεν είχαν το ηγεμονικό άγχος...

- (p.) Ρατσισμός σε σχέση με το ταξικό στάτους του ντελιβερά;

- (x.) Ναι, σε αυτό μπορώ να πω περισσότερα. Γιατί δεν ξέρω αν ξέρανε ότι είμαι Αλβανός... αλλά η ταξική υποτίμηση ήταν βίωμα, όχι απλά αίσθηση. Είχα πάει σε αρκετά σπίτια στα οποία οι πελάτες ήταν απογοητευμένοι για πολλούς και διάφορους λόγους. Μπορεί να ήταν μεγάλη απόσταση, να αργούσε η παραγγελία, να έπεφτε το ρεύμα στο μαγαζί, να πήγαινες την παραγγελία του πρώτου τελευταία λόγω του δρομολογίου που έχεις μπροστά σου, μπορεί να 'χανε και τα δικά τους προβλήματα... Όλο αυτό τους έβγαινε σε μια απωθητική έως οξύθυμη συμπεριφορά. Παράδειγμα. Πήγαινα μια Γίγας. Η πίτσα λόγω της απόστασης στη μετακίνηση με το μηχανάκι κουνιόταν, έβγαιναν τα υγρά της, ψιλο-διαλυόταν. Οι πιο καχύποπτοι την ανοίγανε μπροστά σου για να δουν σε τι κατάσταση είναι. Και όταν κοιτούσανε την πίτσα και δεν τους άρεσε κάτι ή για τους προαναφερθέντες λόγους, σου βγάζανε μια τοξική συμπεριφορά. Από το υποτιμητικό βλέμμα μέχρι να σου τη λένε για οτιδήποτε. Εσύ βέβαια δεν μπορούσες να αντιδράσεις μολονότι η συμπεριφορά τους απευθυνόταν σε σένα και κοιτούσε μήπως εσύ το οξύνεις για να ξεκινήσει εκεί τα δικά του. Το μόνο που μπορούσες να απαντήσεις ήταν ότι μπορείτε να επιστρέψετε την πίτσα ή πάρτε στο μαγαζί τηλέφωνο να κάνετε παράπονα. Δεν είναι δικό μου το φταίξιμο αν το μηχανάκι έχει κραδασμούς. Αυτοί όμως επέμεναν να επιτίθενται σε σένα. Ποτέ, ούτε μία φορά στα τέσσερα χρόνια, δεν πήρανε όλοι αυτοί τηλέφωνο στο μαγαζί. Επομένως, εμένα πήγαινε το μυαλό μου στο εξής. Αυτοί σκέφτονταν, «διανομέας είναι αυτός, ποιος την κάνει αυτή τη δουλειά; Σίγουρα όχι ένας σπουδαγμένος άνθρωπος, δηλαδή που δεν έβγαλε το σχολείο, ο αλητάρας, αυτός που θέλει να βγάλει τα λεφτά του να τα χαλάσει»... Είχα ακούσει βέβαια και θεωρίες ότι οι ντελιβεράδες είναι συγκεκριμένη κάστα ανθρώπων, ότι είναι δεδομένο ότι τα λεφτά τους τα χαλάνε σε ναρκωτικά, είτε σε μηχανάκια είτε σε γκόμενες. Επομένως, εγώ θεωρώ ότι οι ντελιβεράδες τρώνε ταξική υποτίμηση. Κάτι δεν πάει καλά το σχολείο με αυτό ή ότι τους αρέσει αυτή η δουλειά, να βγάλεις γρήγορα λεφτά και να τα χαλάσεις το βράδυ... Η πλειοψηφία των πελατών εξάλλου είναι απογοητευμένοι...

- (f.) Κανά «τυχερό» είχες με αυτή τη δουλειά ρε συ τελικά ή μόνο απογοητευμένους πελάτες;

- (x.) Αυτό που λες εσύ είναι μια κατεξοχήν σκέψη σε πολλούς ντελιβεράδες. Από τον πιο πιτσιρικά μέχρι τον 55άρη. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία το 'χαν πάρει απόφαση ότι δεν θα είχαν τυχερό και σου λέγανε αν πας εκεί μπορεί να 'χεις κανα τυχερό. Εγώ νόμιζα στην αρχή ότι λένε για τιπς, διότι οι μικρές ηλικίες

έρχονταν κυρίως από μεικτές παρέες. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία δεν έρχονταν από τέτοιο περιβάλλον και για αυτούς ήταν γεγονός κάθε παραγγελία σε σπίτι όπου θα άνοιγε γυναίκα. Τώρα εγώ, αν μιλάμε για τέτοια, είχα μία μόνο περίπτωση, ένα «τυχερό», που ήταν και άτυχο μαζί. Για να μην τα πολυλογώ, στη δική μου περίπτωση, εγώ που ήμουν και των σχέσεων, μπορεί να κόλλαγα με κάποια και να το έψαχνα. Τότε έκανα διανομή λοιπόν στον Τσακό και πήγαινα για δουλειά το μεσημέρι. Αυτό λέγεται «πρωινός». Και «βραδινός» είναι 6 με 12 ή 4 με 12. Εκείνες τις μέρες μου άνοιγε τότε, λοιπόν, μια κοπέλα η οποία ήταν έτσι, σωματικά ανεπτυγμένη κι εγώ θεωρούσα πως ήταν στην ηλικία μου. Ήμουνα τότε 22 ή 23 χρονών. Πριν την πιτσαρία, όπου πήγαινα 12 το μεσημέρι, δηλαδή 10 με 12 το πρωί, πήγαινα σπίτι της. Δεν κάναμε ποτέ σεξ αλλά βρισκόμασταν σχεδόν κάθε μέρα. Το πρόβλημα αρχίζει όταν το αδερφάκι της, πέντε χρονών, αντιλήφθηκε τι συνέβαινε και τα είπε στους γονείς του. Μια μέρα έχω πάει πάλι από εκεί και δέκα λεπτά αφού μπαίνω, αρχίζει να χτυπάει μανιασμένα η πόρτα. Πεταγόμαστε εμείς. Μου λέει εμένα η κοπέλα να κρυφτώ στο μπαλκόνι. Ήταν τρίτος όροφος. Την ώρα που πάω να κρυφτώ, κοιτάει στο ματάκι της πόρτας και λέει «αμάν, η μάνα μου!». Το ακούω αυτό, κοιτάω κάτω απ' το μπαλκόνι, ήταν πολύ ψηλά. (γέλια) «Δεν αξίζει», λέω. Επομένως, κάθομαι απλώς στο μπαλκόνι. Επομένως, σε κάποια στιγμή ανοίγει η πόρτα του μπαλκονιού και είναι ο μικρός, ο αδερφός της και λέει «μαμά, μαμά, εδώ είναι ο κύριος». (γέλια) Εκεί απλώς ένιωθα να σηκώνομαι στον αέρα από το σοκ. Βγαίνει στην πόρτα η μάνα, μου λέει «έλα μέσα, μην κάθεσαι εκεί». Ένιωθα ντροπή. Όχι για κάτι συγκεκριμένο. Ήταν παιδιάστικο όλο αυτό. Δεν ήταν ότι κάναμε και κάτι σοβαρό. Η πρώτη ερώτηση που κάνει η μάνα είναι «συγγνώμη, έρχεσαι μας φέρνεις πίτσες στο σπίτι, μας πηδάς και την κόρη;» Της λέω εγώ εκεί ότι δεν κάναμε σεξ. Ήμουν και ειλικρινής. Μου λέει «ξες πόσο χρονών είναι;» Της λέω «18». Μου λέει «ούτε 16 δεν είναι...» Μου έλεγε ψέματα φυσικά.

- (α.) Χαρτιά είχες τότε;

- (χ.) Είχα ναι. Πράσινη κάρτα. Αλλά με πολλές εξακριβώσεις κτλ. Είχες το άγχος της αστυνομίας. Οτιδήποτε για έναν μετανάστη που μπλέκεται η αστυνομία είναι θάνατος. Εκείνοι βέβαια, οι γονείς, δεν ξέρανε ότι είμαι Αλβανός. Και αυτό ήταν υπέρ μου. Αλλά μέσα μου έλεγα «τώρα είσαι τελειωμένος». (γέλια) Σηκώνει το τηλέφωνο η μάνα και παίρνει και λέει «Ναι, έλα, έλα, τον έχω στο σπίτι, πάρε τους κυρίους και ελάτε». Για μένα είχε σταματήσει ο χρόνος. Μου λέει «περίμενε, περίμενε, θα δεις». Της λέω λοιπόν ότι εγώ θα φύγω, δεν έχω κάνει κάτι παράνομο. Και μου λέει «έτσι νομίζεις θα ξεμπερδέψεις;» Και πάει προς την πόρτα, κάνει ένα έτσι και κλειδώνει, βγάζει τα κλειδιά και τα βάζει στην τσέπη της. Αν φυσικά ασκούσα εγώ βία στην πόρτα θα φαινόταν και σαν παραβίαση. Οπότε βρίσκομαι χειροπόδαρα δεμένος. Και μπαίνει ο πατέρας. Αρχίζει αυτά τα «ξέρεις ποιος είμαι εγώ;», με κόλλησε και ήταν έτοιμος για ξύλο. Του έλεγα ότι δεν ήξερα την ηλικία, μου 'χε πει ότι είναι 18, εκείνος μου έλεγε ότι έμπλεξα για παιδεραστία και θα καλέσει αστυνομία να με πάρουν σηκωτό και ότι θα ενημερώσει την πιτσαρία. Εγώ όταν το άκουσα αυτό... προτιμούσα εμένα να με μπλέξουν παρά την πιτσαρία. Δεν θέλω να διανοηθώ αν ξέρανε την καταγωγή μου. Όχι μόνο πιτσαδόρος αλλά και Αλβανός, θα ήταν... θα τους έβγαζε εκτός εαυτού. Όσες φορές είχα εντάσεις με κόσμο που ήξερε ότι είμαι Αλβανός, το πρώτο που μου λέγανε ήταν «θα σου φέρω το Αλλοδαπών»... Μετά με την κόρη του συνεχίσαμε για ένα διάστημα, αλλά εγώ είχα τρομάξει, θα έπρεπε να είμαστε μόνιμα κρυμμένοι. Οπότε μετά από λίγο σταματήσαμε. Αυτή ήταν η μία και μοναδική εμπειρία που με έχει σημαδέψει οριστικά από την πιτσαρία. Ε και ο πατέρας της μου 'χε πει ότι θα βάλει κόσμο να με γαμήσουν έξω κτλ αλλά έλεγα από μέσα μου «άσε με να φύγω τώρα από δω και έξω δεν έχω πρόβλημα». Γιατί ήμουν τρελαμένος εκείνη την περίοδο και με τις παρέες που είχα, τίποτα δεν μπορούσε να μου κάνει. Παρέες από το σχολείο και εκτός...

- (f.) Ποιο σχολείο;

- (χ.) Γυμνάσιο Χολαργού και τεχνικό Λύκειο Τσακού.

- (f.) Το σχολείο πώς ήταν για έναν Αλβανό μετανάστη;

- (χ.) Οι παρέες είχαν ρατσιστικές τάσεις. Π.χ. όταν έρχονταν κορίτσια στην παρέα ή βγαίναμε, οι άλλοι μου έλεγαν να μη λέω ότι είμαι Αλβανός, μιας και δεν φαίνομαι. Αυτά συσσωρεύονταν βέβαια μέσα μου, αλλά η ανάγκη να ανήκεις σε αυτή την ομάδα, να απολαύσεις τα προνόμια αυτής της ομάδας, σε έκαναν να εσωτερικεύσεις αυτή τη συμπεριφορά. Και σε δουλειές όταν πήγαινα συστημένος, π.χ., έλεγαν «να ο φίλος μου που είναι από την Αλβανία αλλά δεν έχει καμία σχέση με τους Αλβανούς...» Δεν υπήρχε έτσι θέμα. Όταν όμως τελείωσα το λύκειο, όλοι οι φίλοι μου με το χαρτί του ηλεκτρολόγου βρήκαν δουλειά στην περιοχή, αλλά εγώ δεν βρήκα. Πήγαινα εγώ το πτυχίο στον καθένα αλλά δεν με έπαιρναν ποτέ τηλέφωνο. Δεν ξέρω αν οφείλεται εκεί αλλά υπήρχαν αυτές οι απανωτές απογοητεύσεις, τα άκυρα, και έτσι ξεκίνησα την πιτσαρία... Πολλοί βέβαια ήταν στυγνοί. Πήγαινα με το αλβανικό όνομα και μετά σταματούσαν να με ρωτάνε για τη δουλειά και με ρωτούσανε για την Αλβανία και φυσικά δεν παίρνανε τηλέφωνα. Εγώ εν τω μεταξύ ήμουν ερωτευμένος και με μια κοπέλα. Ήθελα να έχω λεφτά. Και ήθελα άμεσα δουλειά. Οπότε πήγα στην πιτσαρία. Το πτυχίο το πρωτότυπο δεν πήγα να το πάρω ποτέ από το λύκειο έτσι. Είναι ακόμα στον Τσακό. Μετά βρήκα ένα βιβλιοπωλείο. Και έτσι βρήκα και τις διανομές των βιβλίων.

- (f.) Πως ήταν στον Τσακό; Από εκεί ήταν οι παρέες όλες οι δικές σου;

- (χ.) Ναι με αυτούς έκανα παρέα. Και ξέρεις τα περισσότερα μηχανάκια ήταν στη δικιά μου την τάξη. Η πιο καγκούρικη τάξη ήταν η δικιά μου. Με αυτούς από την τάξη μου έκανα παρέα. Αλλά και με άλλους από άλλες τάξεις που κατεβαίναμε, μέχρι και 25-26 χρονών, στη Βούτα και στο Ρίμπας για τις κόντρες. Και άλλους φυσικά. Εκεί, 25-26 χρονών, έκοψα με όλα αυτά όταν ένας φίλος μου, μου έκλεψε τη μηχανή. Αυτός έμενε στο Νέο Ψυχικό. Δικτυώθηκε μαζί μας. Η συγκολλητική ουσία με αυτόν ήταν οι μηχανές. Πηγαίναμε Βούτα, Λιμανάκια, σε μια εποχή που ήταν το ζενίθ με τις κόντρες και αυτή την κουλτούρα, μιλάμε για 2001 με 2003. Οι κόντρες ήταν βασικό κομμάτι της παρέας. Και γενικά μιλούσαμε κάθε μέρα, όλη μέρα, για μηχανάκια. Ήμασταν ένας κι ένας. Εγκυκλοπαίδειες. Πλέον μιλούσαμε με ειδικούς όρους για τα μέλη στα μηχανάκια. Είχαμε γίνει όλοι μηχανικοί. Το λύναμε και το δέναμε με κλειστά τα μάτια. Και δύο ήταν οι καθιερωμένες εξορμήσεις με αυτούς την εβδομάδα. Κυριακή μεσημέρι ήταν πιο κυριλέ βόλτα, συνδυασμένη με κόντρα, κάτω στη Βάρκιζα. Και πολύ πιο επικίνδυνες καταστάσεις και περιπετειώδεις ήταν κάθε Πέμπτη βράδυ στη Βούτα, ή στη Μαύρη, όπως λεγόταν τότε, η περιοχή.

- (f.) Πού είναι αυτό;

- (x.) Αυτό πιάνει Ηλιούπολη. Κεντρικό φανάρι επί της Βουλιαγμένης. Και Βούτα λέγεται το σημείο όπου βουτάς κάτω από το φανάρι, κάτω από μια γέφυρα και αυτή η απόσταση ήταν 400 μέτρα, οπότε ήταν μια ευθεία. Ήταν μια στημένη πίστα, φανάρι με φανάρι. Πάρα πολύ έντονες εποχές, με πάρα πολύ κόσμο που συμμετείχε ή ήταν θεατές. Και εκεί υπήρχε μεγάλο δέσιμο μεταξύ μας. Ήμουν εγώ κι ένας άλλος οι Αλβανοί, όλοι οι άλλοι έλληνες. Εμείς με πολύ λιγότερα λεφτά φυσικά. Με 5 και 10 ευρώ πάνω μας. Και οι φίλοι μας με 200 ευρώ πάνω τους, από αστικές οικογένειες. Γιατί το αναφέρω αυτό; Εμείς, οι Αλβανοί, τους δημιουργούσαμε ένα δέος. Έτυχε να είμαστε οι πιο θαρραλέοι. Πολλές φορές κάναμε κόντρες στη μία ρόδα και τη μηχανή όρθια. Ενώ αυτοί βέβαια μας δημιουργούσανε δέος με το πώς χειρίζονταν το χρήμα. Έτσι είχε δέσει αυτό. Το θάρρος με την αφθονία του χρήματος. Οπότε αυτοί απολάμβαναν τη δημιουργία μιας πιο θαρραλέας παρέας στη Βούτα και εμείς, αντίστοιχα, είχαμε κάποια προνόμια γιατί κάποιες φορές δεν πληρώναμε τίποτα.

Ωστόσο, ήταν ένας από αυτούς, ο Χ., που μου έκλεψε τη μηχανή. Ήταν Ιανουάριος, βαρύς χειμώνας, με βροχές, κι εγώ άρρωστος με πυρετό κτλ και δεν ασχολούμουν με τη μηχανή. Ένα πρωί, λοιπόν, κατεβαίνω να πάω για δουλειά, κάνω ένα έτσι να δω τη μηχανή και μηχανή δεν υπήρχε. Και όταν ξαφνικά δεν την βλέπω εκεί, νιώθω ένα υπαρξιακό σοκ. Και βλέπω το άσπρο σημάδι στο πάτωμα από το στάντ και συντρίμμια από σπασμένο λουκέτο, σπασμένο με υγρό άζωτο. Υγρό άζωτο τότε είχανε πολύ λίγα άτομα που κλέβανε, δεν είχε όλη η Αθήνα. Δηλαδή αν ήταν δέκα ας πούμε οι κλέφτες, οι τρεις από αυτούς είχανε άζωτο. Ένας από αυτούς ήταν κι αυτός. Οι άλλοι δύο ήταν ο ένας Πόρτο Ράφτη κι ο άλλος Χαϊδάρι. Δεν ξέρω, πλέον μπορεί να έχουν όλοι. Κι ευχόμουν από μέσα μου ήταν να μην το χει κάνει ο Χ. Η παρέα με την οποία είχαμε κόντρα, αποκλείεται να κάνανε τέτοιο πράγμα ειδικά μέσα στη δική μας γειτονιά. Τελικά του 'πα ότι δεν ήθελα να φτάσουμε σε ακραίες καταστάσεις. Είχαμε περάσει τόσα και τόσα. Αλλά επίσης, η μάνα του Χ. δεν ήξερε τίποτα για όλα αυτά. Η μάνα του Χ. με υπεραγαπούσε. Ήταν αυτή που όταν είχα φάει ένα τρελό αυτόφωρο, εκείνη είχε κάνει τα πάντα για να περάσω εκεί μέσα πιο ήπια. Επομένως, το πιο δύσκολο για μένα ήταν αυτό. Ακόμα κι αν τον σάπιζα στο ξύλο, ή να του κλέψω τη μηχανή, το πιο δύσκολο κομμάτι ήταν η Μ. Και ήταν τόσο δύσκολο που δεν της το είπα ποτέ ότι ο γιος της μου 'φαγε τη μηχανή. Χάθηκα. Και απλώς σπάσαμε. Μέτα ήρθε για μια διετία η κατάθλιψη, μια υπαρξιακή φάση. Μετά από αυτή τη φάση πολιτικοποιήθηκα και ξέφυγα τελείως από αυτά. Και είπα ουφ, ευτυχώς δεν έγινε καμιά βλακεία.

- (f.) Το αυτόφωρο για τι πράμα ήταν;

- (x.) Το αυτόφωρο ήταν όταν δούλευα στην πιτσαρία. Σχόλαγα 12 το βράδυ. Είχαν μεγαλώσει οι ώρες. Χρειαζόμουν λεφτά. Και δούλευα 12 με 8, έξω, ντελιβεράς. Και 8 με 12 ανέβαινα πάνω στο πατάρι και έκοβα τυρί, μανιτάρια, πιπεριές. 12 ώρες δούλευα για πάνω από ένα χρόνο. Περνούσα έξω από τις καφετέριες και έβλεπα τους φίλους να πίνουν καφέδες και άσε ήταν χάλια. Αλλά χρειαζόμουν λεφτά γιατί και στο σπίτι δεν πηγαίνανε καλά τα πράγματα. Μια μέρα, είμαι στη Μεσογείων λοιπόν, κοιτάω μια γιγαντοαφίσα, μπροστά μου έχει σταματήσει ένα αμάξι... και σκάω πάνω του. Από το παπί έχασα τα μπροστινά με την τράκα. Και ήθελα άμεσα να το φτιάξω γιατί δούλευα στην πιτσαρία. Ο φίλος που έρχεται να με πάρει από το νοσοκομείο, μου λέει, λοιπόν: «δεν χρειάζεται καν να το φτιάξεις, είδα ένα μηχανάκι παρατημένο στη Μεσογείων, είναι πάνω από ένα χρόνο εκεί. Θα πάμε να του πάρουμε τα μπροστινά». Την άλλη μέρα το παίρνουμε το μηχανάκι στη σχάρα γιατί ήταν κλειδωμένο τελικά και φεύγουμε. 12.30 το βράδυ. Όπως πάμε να φύγουμε, κάποιος μας ανάβει τα φώτα, βλέπω πιο καλά... φάρος. Τέλος πάντων, μην τα πολυλογώ, μας σταματάνε μετά από λίγο. Χαρτιά, όλα εντάξει. Τι είναι αυτό εκεί πάνω; Ξεκινάει, λοιπόν, τρελό μπλέξιμο. «Παρατημένο», λέγαμε εμείς. «Έχει πινακίδα», μας έλεγε αυτός... οπότε αυτόφωρο, ανάκριση μες στη νύχτα, δικαστήριο, και τρεις μήνες με αναστολή ο καθένας. Εμένα μετά μου ακυρώσανε τα χαρτιά και για δέκα ολόκληρα χρόνια πλήρωνα κάθε έξι μήνες μια κάρτα ανανέωσης των χαρτιών. Το κερασάκι στην τούρτα, όταν αποφάσισα μετά από χρόνια να βάλω δικό μου δικηγόρο να ψάξει την υπόθεση, ήταν ότι ο τότε δικηγόρος μας, δικηγόρος που είχε βάλει ο πατέρας του φίλου μου, τα 'χε ρίξει όλα σε μένα. 'Ο Αλβανός πήγε πήρε τον άλλον, τον έπεισε και τον πίεσε να πάνε να πάρουν το μηχανάκι' κτλ. Οπότε εμένα, μετά τους 3 μήνες με αναστολή, μου κάνανε και διοικητική απέλαση...

- (a.) Μία ώρα τώρα μας λες για φίλους που δεν ήταν φίλοι...

- (x.) Όχι! Αυτοί δεν ήταν εξαιρέσεις! Ήταν ο κανόνας. Αν έμπλεκες με αυτή την παρέα, προσαρμοζόσουν. Και δεν είχαν κανένα ρατσιστικό στοιχείο πάνω τους, κανένα! Όμως, δεν έπαυες τέλος-τέλος να είσαι ο Αλβανός!

- (a.) Και μετά πως πολιτικοποιήθηκες;

- (x.) Κυρίως από τις εσωτερικές συγκρούσεις. Στην αρχή μου φαινόταν σωστό να κρύβω την ταυτότητά μου, να προσαρμοστώ, να επιβιώσω. Ύστερα, μετά από πολλά, τέτοιες καταστάσεις που ζούσα, το ρατσιστικό περιβάλλον, το σεξιστικό, το αντισημιτικό περιβάλλον με προβληματίζαν πιο έντονα πια. Π.χ. για το τελευταίο ενώ όλοι υιοθετούσαν έναν σκασμό σκατά συμπεριφορές, πάντα εντόπιζαν το φταίξιμο σε κάποιον που δεν φαίνεται. Διάφορες συγκρούσεις έτσι που έλεγα ότι κάτι δεν πάει καλά. Κάπου εκεί το 2008 ήρθε ένα μπαμ. Το 2008 ήταν ένα σοκ, ζούσα μια αναζήτηση ταυτότητας με διαβάσματα, με διάφορα. Και το 2009 άρχισα να κατεβαίνω σε πράγματα. Το 2008 είχα κι εγώ μια σύγκρουση μέσα μου. Δεν είχα πάψει να είμαι ένας μετανάστης με ένα αυτόφωρο στο παρελθόν. Η πλειοψηφία όμως εκεί, ήταν έλληνες και δεν ξέρω τι θα τους κάνανε αλλά εμένα θα μου καταστρεφόταν η ζωή. Από το 2009 είχα άλλες παρέες ελλήνων, που κατεβαίνανε σε πορείες. Αυτοί βέβαια το 2014 μου βγήκανε αντισημίτες. Υπήρχε ένα αποκορύφωμα αντισημιτικών σχολίων. Και μάλιστα ένας καλός μου φίλος τότε, από εξόριστη κομμουνιστική οικογένεια, δεν είχε βαφτιστεί, οι γονείς του αυτοεξόριστοι στην Ιταλία, με αφορμή έναν πόλεμο στο Ισραήλ, είπε κάτι του στυλ «καριόληδες εύχομαι να σας κάνουν ό,τι σας έκανε ο Χίτλερ και εγώ θα πίνω μπύρες ενώ παρακολουθώ να σας εξοντώνουν έναν-έναν». Του είπα ότι είναι το χειρότερο σκουπίδι και σπάσαμε. Και δεν ήταν κανένας πιτσιρικάς. Ήταν μεγάλος.

- (f.) Ευχαριστούμε για την κουβέντα!

- (x.) Κι εγώ ευχαριστώ.

ανταποκρίσεις από τις δουλειές και τους δρόμους του ελληνικού βούρκου!

για χάρη αρρενωποτήτων I. (συμβουλές από τον μπαμπά και τη μαμά)

Πριν λίγους μήνες είχα βρει δουλειά σε ένα σπίτι στους Αμπελόκηπους ως babysitter και πρόσεχα ένα τετράχρονο αγοράκι. Οι γονείς ήταν χωρισμένοι, το παιδί (ο Ν.) έμενε με τη μητέρα του κι ο πατέρας ήταν εκτός Αθηνών. Στην αρχή όλα κυλούσαν μια χαρά. Παίζαμε πάρα πολύ με τον Ν. κι έδειχνε μέρα με την μέρα να με εμπιστεύεται όλο και περισσότερο. Ένα απ' τα αγαπημένα του παιχνίδια μάλιστα ήταν το θεατρικό παιχνίδι, στο οποίο προτιμούσε να υποδύεται γυναικείους χαρακτήρες. Ακόμα και στο παιχνίδι με κούκλες δηλαδή, προτιμούσε να παίρνει τις γυναικείες φιγούρες.

Όλα πήγαιναν καλά λοιπόν, μέχρι που μια μέρα ήρθε επίσκεψη ο πατέρας του Ν. και με κάλεσαν με τη μητέρα του να μιλήσουμε για κάποια "προβλήματα" που παρουσιάζει το παιδί τους... Το "πρόβλημα" γι'αυτούς ήταν ότι το παιδί δεν είχε αρκετά...αντρικά πρότυπα και γι' αυτό προτιμούσε να παίζει με γυναικείους χαρακτήρες. Μου τόνισαν μάλιστα ότι, απ' την στιγμή που είναι αγοράκι, πρέπει να του μάθω ότι αυτό δεν είναι σωστό (!) κι ότι όχι μόνο δεν θα παίζει γυναικείους ρόλους στο θεατρικό παιχνίδι, αλλά θα πρέπει κι από πάνω να του κάνω ασκήσεις για να γίνει η φωνή του πιο...αντρική! Δεν έπαιρναν φυσικά από λόγια, ούτε τους ενδιέφερε πόσο δυσάρεστο θα ήταν για τον γιο τους να του αποκλείσουν να κάνει και να είναι όπως θέλει. Αλλά μιας και με είχαν ανάγκη -είχαν αλλάξει ήδη πολλές babysitters, τους λόγους μπορείτε να τους φανταστείτε- κατάφερα στην αρχή να αρνηθώ χωρίς να φάω πόδι. Τελικά δεν έφτανε μόνο αυτό... αποφάσισε η μάνα να πάρει την κατάσταση στα χέρια της για να σώσει την αρρενωπότητα του γιου της. Μια μέρα με φώναξε για να μου πουν κάτι με τον Ν.• μου είπε ότι αποφάσισαν πως δεν είναι σωστό να παίζει ο Ν. με γυναικείες φιγούρες κι ότι από εδώ και πέρα θα παίζει μόνο με αντρικές.

Κόντρα στην κόντρα, δεν την άφησα να της περάσει και συμφωνήσαμε με τον Ν. να παίζουμε όπως πριν χωρίς να το λέμε στους γονείς του. Αυτό βέβαια δεν κράτησε πολύ, το έμαθε η μάνα κι έπαιξε νέα σειρά επεμβάσεων. Εκεί ακριβώς ήταν που φάνηκε η πρωτοπορία της ελληνίδας μάνας: "ας παίζει το παιδί όποιον χαρακτήρα θέλει, αλλά θα τους ονομάζετε όλους αντρικούς"! Έτσι πχ όταν παίζαμε τον βασιλιά των λιονταριών, ο Ν. θα μπορούσε να παίζει κανονικά τον χαρακτήρα της Νάλα όπως πριν, μόνο που πλέον θα ήταν... ο Νάλας.

Ακόμα κι αυτό δεν κράτησε πολύ και ξαναγυρίσαμε στους αυστηρά αντρικούς ρόλους. Η πίεση στο παιδί αυξήθηκε τόσο πολύ, που όποτε παίζαμε ήταν φοβισμένο μη τυχόν και μπερδευτεί και πιάσει καμία γυναικεία φιγούρα...Μάλιστα, όποτε τυχόν γινόταν αυτό, άρχισε να κατηγορεί τον εαυτό του ότι δεν μπορεί να κάνει τίποτα σωστά.
Το τελειωτικό χτύπημα το έδωσε ο πατέρας λίγο καιρό μετά, όταν πρότεινε να ξεκινήσει ο Ν. πολεμικές τέχνες για να νιώσει ακόμα πιο... άντρας. Ε, κάπου εκεί κι οι δικές μου αντοχές εξαντλήθηκαν, τους ζήτησα συγγνώμη, τους είπα ότι δεν ξέρω πως να κάνω "σωστούς άντρες" και παραιτήθηκα.

save

για χάρη αρρενωποτήτων III. (συμβουλές από την κρατική ασφάλεια Αθηνών)

Εγώ πάλι θυμάμαι να πηγαίνω Εξάρχεια πριν κάποια χρόνια και να μπαίνω σε ένα περίπτερο κοντά στο α.τ. Στο μεταξύ γίνεται ένα μικρό πέσιμο κι όταν βγαίνω σκάνε μπάτσοι μπροστά μου και με πάνε στο τμήμα. Εκεί οι μπάτσοι άρχισαν να μου λένε ότι ντροπιάζω το όνομά μου -μιας και με λένε Λεωνίδα- και με ρώταγαν τι θα έλεγαν οι 300 για μένα...

the male

για χάρη αρρενωποτήτων ΙΙ. (συμβουλές από την κρατική ασφάλεια Πατρών)

Θυμάμαι χαρακτηριστικά ένα περιστατικό που μου συνέβη το καλοκαίρι του 2013, ενώ ήμουν μαθητής. Ήταν η περίοδος που η χα είχε μπει στη βουλή κι έκανε αρκετά συχνά εκδηλώσεις, συγκεντρώσεις σε πλατείες κι ομιλίες σε ξενοδοχεία και πολιτιστικούς χώρους για να συσπειρώσει καινούργιο κόσμο (ε, στην πάτρα δεν ήταν και δύσκολο...έπαιζαν έτσι κι αλλιώς αρκετοί πατριώτες και ρατσιστές που είχαν θέμα με τους μετανάστες που έμεναν απ' τις αρχές του 2000 σε camps κοντά στην πόλη• ανά περιόδους φτιάχνονταν μάλιστα και διάφορες επιτροπές κατοίκων). Οι συγκεντρώσεις αυτές βέβαια δεν έμεναν αναπάντητες• κάθε φορά έπαιζε αντισυγκέντρωση και φυσικά κάθε φορά έπαιζαν αρκετά δεσίματα. Εκείνες τις μέρες λοιπόν, κανονίζουν μία εκδήλωση στο ξενοδοχείο palace με ομιλητή έναν βουλευτή τους, τον Αρβανίτη. Είχαν καλεστεί και 2 αντισυγκεντρώσεις, μία στην πλατεία γεωργίου και μία στην πλατεία όλγας.

Στο δρόμο για τις αντισυγκεντρώσεις μας μαζέψανε οι μπάτσοι. Μας πηγαίνει στο τμήμα, όπου μας υποδέχονται και οι υπόλοιποι με το γνωστό "βρε καλώς τα παιδιά". Επικοινωνούμε με κάποιον δικό μας και περιμένουμε στο γραφείο κι όχι στο κρατητήριο, μιας κι ήμασταν κι οι δύο ανήλικοι. Τότε λοιπόν μπαίνει στο γραφείο ο Billy -γνωστή περσονα μπάτσου της πάτρας- και μας πιάνει την κουβέντα• αρχίζει να μας ρωτάει με τι ασχολούμαστε, αν έχουμε καμία...κοπελίτσα και στο τέλος μάς λέει: *"Αφήστε τα πολιτικά παιδιά, το μόνο νόημα στη ζωή είναι μουσική και μουνί. Να πηγαίνεις στα κλαμπάκια, να πίνεις τις ποτάρες σου, να ασχολείσαι με ό,τι γουστάρεις και να 'χεις κι ένα μουνί να γαμάς... γιατί κι εμείς άντρες είμαστε ε. Εντάξει, κι εμείς κάποτε ασχολούμασταν με πολιτικά (στη χα θα εννοούσε μάλλον), αλλά δεν βρήκαμε άκρη..."*

Π: Το δικό μας περιστατικό είναι πιο πρόσφατο, μόλις έναν-δυο μήνες πριν. Εγώ κι ο Κ. αράζαμε εξάρχεια με κάτι φίλους για μπύρες. Όταν αποφασίσαμε να φύγουμε, κάναμε τη βλακεία να ψάξουμε στο gps στο κινητό ποια είναι η πιο κοντινή στάση για να πάρουμε λεωφορείο και να ακολουθήσουμε την πιο σύντομη διαδρομή που μας έβγαζε προς αυτήν. Δεν συνειδητοποιήσαμε όμως -ή μάλλον το συνειδητοποιήσαμε όταν ήταν πια αργά- ότι η πιο σύντομη διαδρομή μας έβγαλε στην Χ. Τρικούπη, κοντά στην κλούβα... Είχε προηγηθεί και πέσιμο λίγο πιο πριν κι άραζαν απέξω γύρω στους τριάντα μπάτσους. Ο ένας απ' αυτούς μας έκανε νόημα να πάμε προς τα κει κι άρχισε τα γνωστά: δώστε ταυτότητες κι αδειάστε τσάντες. Για κακή μας τύχη, ο φίλος μου είχε πάνω του μικροποσότητα από μπάφο, οπότε ο μας κράτησαν εκεί μέχρι που ήρθε περιπολικό και μας πήγε στο α.τ. κυψέλης.

Κ: Εκεί μας πήγαν στον 3ο όροφο κι εμένα μου πήραν αποτυπώματα. Εντωμεταξύ όση ώρα περιμέναμε εκεί δεν έπαιζε νερό ούτε για δείγμα.

Π: Οι μπάτσοι εκεί μας κράτησαν περίπου 4 ώρες και μας έπιασαν την κουβέντα. Αυτά που θυμάμαι πιο χαρακτηριστικά είναι, σε πρώτη φάση, να με ρωτάει ένας απ' αυτούς αν έχω προτεραιότητα στη ζωή μου το... "μουνί": *"πες μου ρε φίλε, βγαίνεις έξω, μουνιά δεν βλέπεις, τι κάνεις; δεν σ' αρέσουν τα μουνιά;"*. Έκανα λίγο ότι δεν καταλάβαινα, του έλεγα ότι δεν βλέπω έτσι τις γυναίκες, αλλά αυτός επέμενε: *"ε καλά τώρα, μουνιά δεν έχουν; εσύ τι βλέπεις να' χουν;"*. Ε, μετά μου το γύρισαν στο πιο φιλικό (αφού βεβαιώθηκε ότι δεν είμαι και "κανας πούστης") κι άρχισαν να μου λένε *"γιατί να κάνεις αλβανό ρε φίλε; είναι ο,τι χειρότερο! Γιατί να δώσεις 10 ευρώ για δύο γραμμάρια και να ενισχύεις και την (αλβανική) μαφία;"*

Κ: Μετά τον Π τον άφησαν κι εμένα με πήγαν ΓΑΔΑ, όπου με ψάξανε και με πήγαν στα κρατητήρια. Εκεί καθόμουν με έναν μετανάστη, ο οποίος προσπαθούσε συνεχώς να τους πει ότι είναι πολύ σφιχτά οι χειροπέδες του. Η απάντηση που πήρε ήταν η εξής: *"μην ανησυχείς, θα βγεις μετά, θα χεις σημάδια και θα κάνεις φιγούρα στην γκόμενα"*.

γκουλέμα ραμπότα*

*σημαίνει μεγάλη υπόθεση, αλλά στην καθομιλουμένη πάει να πει «σιγά το πράμα»

Φέτος ήταν η δεύτερη φορά που πήγα να δουλέψω στα κεράσια. Τα χωράφια βρίσκονται σε ένα ημι-ορεινό χωριό της Βόρειας Ελλάδας. Το χωριό, πλήρως εξαρχικό μέχρι το 1912, κατοικείται κυρίως από ντόπιους και μερικούς ματζίρι (πρόσφυγες από την Μικρά Ασία), οι οποίοι δεν ήταν καλοδεχούμενοι. Μετά τον εμφύλιο, το κράτος κατάφερε να καθαρίσει το χωριό από τα αντεθνικά στοιχεία. Ως αποτέλεσμα, το χωριό αποτελείται από έναν πληθυσμό αγροτών με ισχυρό τοπικισμό και έναν (θρασύ)δειλό και μπερδεμένο μακεδονισμό που σπάνια εκφράζεται ανοικτά ως τέτοιος. Φυσικά, τα παλιά στεγανά με τον καιρό απομακρύνθηκαν και οι μικτοί γάμοι είναι πλέον πολύ συνηθισμένοι. Παρόλα αυτά, η αντιπάθεια προς τους Πόντιους παραμένει.

Την δεκαετία του '90 οι χωριάτες άρχισαν να προσλαμβάνουν Αλβανούς εργάτες για να δουλεύουν στα χωράφια. Με τον καιρό και κάπως αβίαστα δημιουργήθηκε μια κατάσταση στην οποία η πλειοψηφία των εργατών προέρχεται από την επαρχία της Dibër. Ένας παράγοντας είναι σίγουρα το ότι οι παλιοί, που δουλεύουν στο χωριό 15-20 χρόνια, φέρνουν για δουλειά τα παιδιά τους, τις γυναίκες τους, τους γαμπρούς τους και πάει λέγοντας. Ένας άλλος ανομολόγητος παράγοντας είναι ότι ένα μεγάλο κομμάτι των εργατών είναι επίσης σλαβόφωνοι. Αυτό φαίνεται να έχει λειτουργήσει θετικά στην επικοινωνία. Αν και οι περισσότεροι εργάτες είναι μουσουλμάνοι δεν έχω ακούσει ποτέ κάποιο αρνητικό σχόλιο από τους χωριάτες σχετικά με την θρησκεία τους. Σε κάθε περίπτωση, κάθε Ιούνιο μερικές εκατοντάδες Αλβανοί περνάνε τα σύνορα με τουριστικές βίζες και έρχονται να δουλέψουν στο χωριό για 25 ευρώ τη μέρα συν τη διαμονή και το φαγητό (το επίπεδο των συνθηκών διαβίωσης ποικίλλει ανάλογα με το αφεντικό).

Δουλεύοντας απέκτησα μια σφαιρική εικόνα του τι λέγεται και τι γίνεται στο χωράφι. Μολονότι το περιβάλλον που δούλευα δεν ήταν το πλέον ρατσιστικό, δεν έλειπαν σχόλια όπως αυτό του αφεντικού ότι οι Ρομά πρέπει να "πάνε από κει που ήρθαν", ενώ άλλος παραπονιόταν συστηματικά για τους "αχάριστους εργάτες που δεν συνεργάζονται αρκετά". Η πιο επιδεικτική επιτέλεση του ρατσισμού γινόταν στις συζητήσεις μεταξύ αφεντικών. Φαινόταν να είναι κάποιου είδους μαγκιά να δείξεις ότι υποτιμάς τους εργάτες επειδή ήταν Αλβανοί: "πεινάνε; δώσ' τους από την σκυλοτροφή", "εσύ τα μάζεψες τα κεράσια ή ο Αλβανός; ο Αλβανός; Ε, δεν τα θέλω τότε". Τέτοιες μαλακίες ακούγονταν συχνά ως έκφραση του στάτους του Έλληνα εργοδότη. Από την άλλη υπήρχε μια εμφανής διάσταση ανάμεσα σε ιδιωτική συμπεριφορά και δημόσια λεγόμενα που συνήθως εκδηλωνόταν ως κράμα κακόμοιρης καλοσύνης και γενναιοδωρίας του αφέντη.

Η δουλειά ξεκινούσε στις οκτώ το πρωί και τελείωνε γύρω στις πεντέμισι, με διαλείμματα για καφέ και φαγητό. Οι εργάτες ηλικίας από 16 μέχρι 53 μάζευαν τα κεράσια και τα αφεντικά τα συσκεύαζαν σε κλούβες. Σε μια καλή μέρα μπορούσαν να κατεβάσουν μέχρι και ενάμισι τόνο κεράσια. Η απαίτηση ήταν κάθε άτομο να κατεβάζει 140 κιλά καθημερινά (πριν δέκα χρόνια, τα 80 κιλά ήταν υπεραρκετά). Οι εργάτες μιλούσαν πολύ μεταξύ τους (σε άλλα χωράφια τους το απαγορεύουν) στα αλβανικά, ενώ με τα αφεντικά μιλούσαν είτε στα ελληνικά είτε στα "ντόπικα" (τα οποία μεταξύ τους τα λένε maqedonisht). Στον χρόνο που πέρασα μαζί τους έμαθα κάποιες αλβανικές λέξεις και φράσεις, πράγμα που τους έκανε να με εμπιστευτούν. Η δυσαρέσκεια για τα αφεντικά εκφραζόταν συχνά. Ένα ενδιαφέρον παράδειγμα ήταν ότι κάποιοι εργάτες, επαρχιώτες οι ίδιοι, έβλεπαν τα αφεντικά τους ως απολίτιστους "τσοπάνους". Εκτός από αυτά η διπλωματία κυριαρχούσε στην επικοινωνία, αλλά δεν έλειπε και μια κάποια οικειότητα, όπως γινόταν πχ. σε μια συζήτηση για το κυνήγι. Λίγα λόγια για το εμπόριο: Την τελευταία διετία η μαύρη αγορά έκανε την εμφάνιση της στο χωριό. Μετά την επιβολή κυρώσεων από την ΕΕ στην Ρωσία με αφορμή το Ουκρανικό, η τελευταία έχει κηρύξει εμπάργκο στην αγορά αγροτικών προϊόντων από την ΕΕ. Συνεπώς και εφόσον το κεράσι ακόμα πουλάει στην Ρωσία έχει στηθεί ένα δίκτυο λαθραία εισαγόμενων προϊόντων που ξεκινάει από τα χωριά για να καταλήξει στα τραπέζια πλούσιων Ρώσων. Το γενικό πλάνο είναι το εξής: διάφοροι τύποι εμφανίζονται στο χωριό με ένα τεράστιο ποσό μετρητών και αφού κάνουν κονέ με τον τοπικό παράγοντα, αυτός καλεί τους αγρότες να πάνε το εμπόρευμα στον ίδιο και όχι στον επίσημο συνεταιρισμό. Ύστερα, αυτός πληρώνει τους παραγωγούς σε μετρητά και σε αρκετά ανταγωνιστικές τιμές σε σχέση με την μέση τιμή κιλού του εμπορίου. Τα κεράσια συσκευάζονται και τοποθετούνται σε φορτηγά ψυγεία, τα οποία μετά από ταξίδι δύο εβδομάδων φθάνουν στα ρώσο-ουκρανικά σύνορα, απ' όπου περνούν μες τη Ρωσία για να πουληθούν σε εξωφρενικές τιμές. Από μαρτυρίες τουριστών έχω μάθει ότι εκεί το κιλό πουλιέται 30 ευρώ, ενώ ο ντόπιος λαθρέμπορος το αγοράζει έως και 1,80 από τον αγρότη, τιμή που θεωρείται καλή. Στην καθημερινότητα του χωριού όλο αυτό μεταφράζεται ως 'οι Μολδαβοί έδωσαν 1.000.000 μετρητά στον Κ. για να αγοράσει τα κεράσια'. Πράγματι, ο Κ. έχει στήσει ολόκληρη αποθήκη κάτω από το μαγαζί του με κλαρκ, τέλαρα, ζυγαριές κτλ. Κάθε βράδυ, ένας συγγενής του καθόταν σε ένα λιτό γραφείο και μοίραζε φάκελους με εκατοντάευρα και πεντακοσάευρα στους παραγωγούς. Διάφοροι βουλγαρόφωνοι και ρωσόφωνοι πηγαινοέρχονταν με τάμπλετ στα χέρια και κρατούσαν σημειώσεις. Η ατμόσφαιρα ήταν χαλαρή, μια καλή ευκαιρία για κοινωνικοποίηση και φιγούρα μεταξύ των αγροτών. Ο Κ. με ένα τεράστιο σταυρό στο στήθος και το hands-free στο αυτί τριγύριζε αργά με ύφος νονού και αυτάρεσκο χαμόγελο. Πριν τρία χρόνια είχε εξαφανιστεί επειδή είχε βαρέσει πιστόλι στους συγχωριανούς του. Τώρα ξαναγύρισε και συμπεριφέρεται σαν να μην έχει συμβεί τίποτα γιατί ξέρει ότι το χωριό τον έχει ανάγκη. Οι εργάτες πρέπει να πληρώνονται στο τέλος της σεζόν και τα μετρητά είναι δύσκολο να βρεθούν εξαιτίας των capital controls.

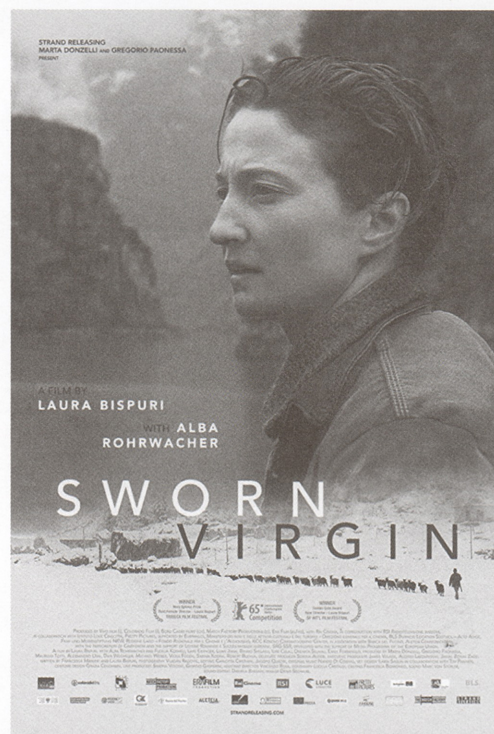
Μία μέρα κι ενώ συσκεύαζα στο χωράφι εμφανίστηκε ένα λευκό αυτοκίνητο που μετέφερε τον Κ., τον κ. Δ. και έναν ρωσόφωνο. Ο Κ. είχε φέρει τον κατά τα φαινόμενα προϊστάμενο του για να επιθεωρήσει την ποιότητα του προϊόντος. Ο κ. Δ. μας συστήθηκε ως "υπεύθυνος πωλήσεων για όλη την ανατολική Ευρώπη". Επρόκειτο για έναν μεσόκοπο, μάλλον Αθηναίο συνταξιούχο, που κατά τα φαινόμενα ήρθε να παίξει τον κακό μπάτσο. Όταν ο Κ. παίνευε τα κεράσια, ο Δ. τόνιζε ότι δεν είναι αρκετά καλά. Κάθε τόσο απευθυνόταν στα ρώσικα στον "Ρώσο" που πιο πολύ ενδιαφερόταν για το κινητό του, παρά για τα όσα γίνονταν γύρω του. Ενδιάμεσα ο Δ. δεν απέφευγε να γκρινιάζει για την κρίση "για την οποία φταίμε όλοι μας επειδή το είχαμε παραξηλώσει" ενώ υποστήριζε έναν λιτό τρόπο διαβίωσης, έχοντας πει πιο πριν ότι θα πάρει ένα μόνο 'κομματάκι' ως αμοιβή για την δουλειά του. Από την άλλη, ο Κ. προειδοποιούσε με απόλυτη βεβαιότητα ότι "η πτώχευση όλων των τραπεζών είναι θέμα ωρών", αλλά ταυτόχρονα μας καθησύχαζε λέγοντας πως το δίκτυο τους θα συνεχίσει να λειτουργεί κανονικά. Αφού ένα από τα αφεντικά μου τους έγλειψε δουλικά σηκώθηκαν και φύγανε.

Η πτώχευση δεν ήρθε αλλά το δίκτυο τους λειτούργησε όντως άψογα.

בּוט־סוי

antifa cinema

Burrnesha (Laura Bispuri, 2015). Την είδαμε αρχές Σεπτέμβρη. Είναι μια ταινία που εξιστορεί τη ζωή μιας νέας κοπέλας η οποία φαίνεται πως δεν απολαμβάνει τη νεότητά της ως γυναίκα. Δεν θέλει να παντρευτεί και να υπηρετεί όποιον σύζυγο της δώσουνε, ρόλο που προορίζουν εξάλλου για κάθε κοπέλα στο χωριό. Η ιστορία εξελίσσεται σε ορεινή περιοχή της βόρειας Αλβανίας. Η Hana έλκεται από τις παραδοσιακά αντρικές δραστηριότητες, π.χ. να μάθει να χειρίζεται το όπλο, να κόβει ξύλα κ.α.. Δραστηριότητες, δηλαδή, που ταυτίζονται από τις πρώτες κοινωνίες με την αντίληψη της αντρικής ταυτότητας. Για αυτή την έλξη της θα τιμωρηθεί από την εποπτική φιγούρα του πατέρα της. Η πειθάρχηση του παιδιού το οποίο δεν τηρεί τις νόρμες των έμφυλων ρόλων που έχουν φυσικοποιηθεί, είναι μια διαδικασία που το φέρνει σε επαφή με την αμείλικτη πραγματικότητα. Ο αυθορμητισμός που αμφισβητεί τις έμφυλες ταυτότητες, ακρωτηριάζεται από τους θεματοφύλακές της. Τι σημαίνει, εξάλλου, σημειολογικά το κυνήγι που τόσο επιθυμεί η Hana, και στην ταινία παρουσιάζεται ως μια ριζοσπαστική πράξη εκ μέρους της; Το κυνήγι αντανακλά ένα έμφυλο ταμπού, καθώς το πέρασμα των συνόρων (από το κατοικήσιμο περιβάλλον στην άγρια φύση) και η σύλληψη/εξόντωση του θηράματος αποτελούν δραστηριότητες, καθορισμένες να δίνουν απόλαυση στους άνδρες μιας κοινωνίας, δραστηριότητες εξάλλου με βάση τις οποίες κοινωνικοποιούνται, ανταγωνίζονται μεταξύ τους και επιβεβαιώνουν την ισχύ τους απέναντι στη φύση.

Καθώς, όμως, η Hana επιμένει, μεταστρέφει τη γνώμη του πατέρα της, και πιθανόν θέλοντας και ο ίδιος να αποκτήσει τον γιο που δεν είχε ποτέ, αρχίζει να βοηθά την κόρη του να γίνει μία Burrnesha. Η Χάνα, έτσι, εκμεταλλευόμενη το εθιμικό δίκαιο του χωριού, αποφασίζει να γίνει 'ορκισμένη παρθένα' (Virgjinesha), να αρνηθεί δηλαδή την θηλυκότητά της για την απόλαυση των προνομίων που προορίζονται για τους άντρες και την αποφυγή της ασφυχτικής επιτήρησης που υφίσταται η γυναίκα σε ένα περιβάλλον ανισότητας φύλου, τόσο υλικά όσο και ιδεολογικά. Αξίζει να σημειωθεί για χάρη των εννοιών ότι ο όρος Burrnesha αναφέρεται και σε ενήλικες γυναίκες που, ελλείψει ανδρών στην οικογένεια λόγω κάποιου θανάτου κ.τ.λ., αναλαμβάνουν τον ρόλο του προστάτη της οικογένειας, ενώ ο όρος Virgjinesha αναφέρεται αποκλειστικά στις ορκισμένες παρθένες. Ως Virgjinesha, πάντως, όπως δείχνει η ταινία και συμβαίνει στην πραγματικότητα, μπορεί να χριστεί μια έφηβη κοπέλα αν την ορίσει ως τέτοια το συμβούλιο των ανδρών του χωριού μετά από σχετική τελετή. Με το πέρασμα των χρόνων χαρακτηρίζεται και ως Burnesha.

Το συμβούλιο επιτελεί χρέη οχυρού ανδρικών κεκτημένων. Οι λιγομίλητοι και σκληροί άνδρες χαρακτηρίζουν την ηθική ατμόσφαιρα του συμβουλίου. Η θηλυκότητα, ως «παθητική συνθήκη», απωθείται στο εξωτερικό της ως «αδύναμη». Η επίτευξη της ηγεμονίας τους δεν ταυτίζεται με την ωμή βίαιη επιβολή -χωρίς ωστόσο να την αποκλείει όπως θα δούμε παρακάτω- αλλά με την σύμφωνη γνώμη των ανδρών του συμβουλίου να την δεχθούν ως ισότιμο μέλος της τοπικής κοινότητας. Το θηλυκό υποκείμενο, εάν θέλει να εισχωρήσει εντός της ανδρικής κοινότητας, οφείλει να αρνηθεί έμπρακτα αυτή του τη θηλυκή πλευρά οριστικά και κατ' επέκταση την σεξουαλική επιθυμία. Πράγματι, στην προσπάθεια να καταστεί ορατή η διάσταση της αρρενωπότητάς της, μπορεί να αρχίσει να ντύνεται ανδρικά και να απολαμβάνει τα προνόμια της ζωής των ανδρών του χωριού, όπως π.χ. να βγαίνει να κυνηγάει με όπλο ή να βγάζει τα ζώα στα χωράφια. Η καραμπίνα που δικαιούται πια να πιάνει η μικρή Burrnesha, συμβολίζει την προέκταση του φαλλού ως οργάνου επικύρωσης της κυριαρχίας πάνω στη Φύση. Και έτσι η Hana θα γίνει Mark. Στο πρώτο μισό της ταινίας, η αφήγηση ακολουθεί αυτή τη μετάβαση από το θηλυκό στο αρσενικό στάτους.

Με τον θάνατο του πατέρα της Hana, η ταινία εξελίσσεται στην Ιταλία όπου η πρωταγωνίστρια μεταναστεύει. Εκεί φιλοξενείται στο σπίτι που μένει η αδερφή της, ο σύζυγός της και η κόρη τους. Η ταινία δείχνει ουσιαστικά πως στην Ιταλία η Hana συναντά νέους κανόνες γύρω από τις συνθήκες ζωής και ειδικά σε σχέση με το φύλο της, την ανδρική της ταυτότητα και εμφάνιση. Μετά από συνεχείς σκηνές όπου η Hana φαίνεται να νοσταλγεί τη χαμένη της θηλυκότητα, ή κυρίως τη σχέση της με το σώμα της, εν τέλει ερωτεύεται και σχετίζεται με έναν νεαρό άνδρα που της αρέσει, σπάζοντας έτσι τον όρκο που είχε δώσει πίσω, στο χωριό. Ήταν ενδιαφέρουσα η αντίθεση των ερμηνειών που προέκυψαν πάντως μετά την ταινία, όταν κάτσαμε να το συζητήσουμε! Μια πρώτη ανάγνωση της ταινίας από πολλούς ήταν πως η ταινία υιοθετεί ένα εξωτικοποιημένο βλέμμα της βόρειας Αλβανίας και ότι, αναπτύσσοντας τα κλασικά αντιθετικά σχήματα 'πόλη-επαρχία', 'πολιτισμός-φύση' με έναν αρκετά δυτικοκεντρικό τρόπο, δείχνει πως η ζωή στην Ιταλία απελευθέρωσε την πρωταγωνίστρια από τα βαρίδια ενός βάρβαρου και καταπιεστικού εθιμικού δικαίου. Μια δεύτερη, αντίθετη μάλλον, ανάγνωση που υιοθετήθηκε από άλλους ήταν αυτή που έλεγε πως σε κάθε μία από τις δύο κοινωνίες εμφανίζονταν διαφορετικού είδους κανόνες και περιφρουρήσεις των έμφυλων ρόλων, ταμπέλες και στενά ορισμένοι τρόποι ζωής, με τη διαφορά όμως ότι ενώ στη βόρεια Αλβανία -δηλαδή στον προ του σύγχρονου πολιτισμού τόπο- υπήρχε μεγαλύτερη θεσμική ευελιξία για την πρωταγωνίστρια σε σχέση με την έμφυλή της ταυτότητα, στο σύγχρονο Μιλάνο αυτή η ευελιξία απουσίαζε εντελώς. Τελικά, προέκυπτε ότι η Burrnesha έδειχνε μια γυναίκα να προσπαθεί με τη δική της ευελιξία και προσαρμοστικότητα να κάνει ελεύθερες επιλογές, να καθορίσει το μέλλον της μέσα σε αντίξοες κοινωνικές συνθήκες.

Όσο για τη Lilly.. κάθε φορά που κοιτάζει το αριστερό της χέρι και βλέπει το τατουάζ, θυμάται το φοβερό παρελθόν της: "Ας γινόταν να μου αφαιρεθεί το τατουάζ!" Καθώς ζει ταπεινά με τις δυο της κόρες -είναι σερβιτόρα σε εστιατόριο και ο σύζυγός της χασάπης- η ευκαιρία της δόθηκε με το που πέρασε από την πόλη της, το 1959, η τηλεοπτική εκπομπή "Βασίλισσα για μια Ημέρα"

Πέρασε στα προκριματικά και από τις πέντε υποψήφιες αναδείχθηκε, χάρη στα χειροκροτήματα του κοινού, "Βασίλισσα για μια μέρα" Το όνειρό της μπορεί να εκπληρωθεί. Για τη χειρουργική επέμβαση που απαιτείται για την αφαίρεση του τμήματος της επιδερμίδας που φέρει τον αριθμό της (Α 10.862) αρνείται την τοπική αναισθησία.

Άουσβιτς, Annette Wieviorca